

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

FACULTY OF APPLIED ARTS AND CULTURE
DEPARTMENT OF GRAPHIC DESIGN AND VISUAL COMMUNICATION

ΜΥΡΤΩ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

ΑΜ: 18674191

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

Επανασχεδιασμός Οπτικής Ταυτότητας για το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου Βορείων Σποράδων

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

Δρ Ιωάννα Δελφίνο

ΑΘΗΝΑ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2023

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

FACULTY OF APPLIED ARTS AND CULTURE
DEPARTMENT OF GRAPHIC DESIGN AND VISUAL COMMUNICATION

MYRTO ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

AM: 18674191

DIPLOMA THESIS

Visual Identity Redesign for the National Marine Park of Alonissos Northern Sporades

SUPERVISOR

Dr Ioanna Delfino

ATHENS, OCTOBER 2023

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ
ΔΥΤΙΚΗΣ ΑΤΤΙΚΗΣ
UNIVERSITY OF WEST ATTICA

ΣΧΟΛΗ ΕΦΑΡΜΟΣΜΕΝΩΝ ΤΕΧΝΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΓΡΑΦΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΟΠΤΙΚΗΣ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

FACULTY OF APPLIED ARTS AND CULTURE
DEPARTMENT OF GRAPHIC DESIGN AND VISUAL COMMUNICATION

ΜΕΛΗ ΕΞΕΤΑΣΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ:

Ιωάννα Δελφίνο

ΕΠΙΒΛΕΠΟΥΣΑ ΚΑΘΗΓΗΤΡΙΑ

Ιωάννα Δεβετζή

Μαρία Παπαδομανωλάκη

ΔΗΛΩΣΗ ΣΥΓΓΡΑΦΕΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ / ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

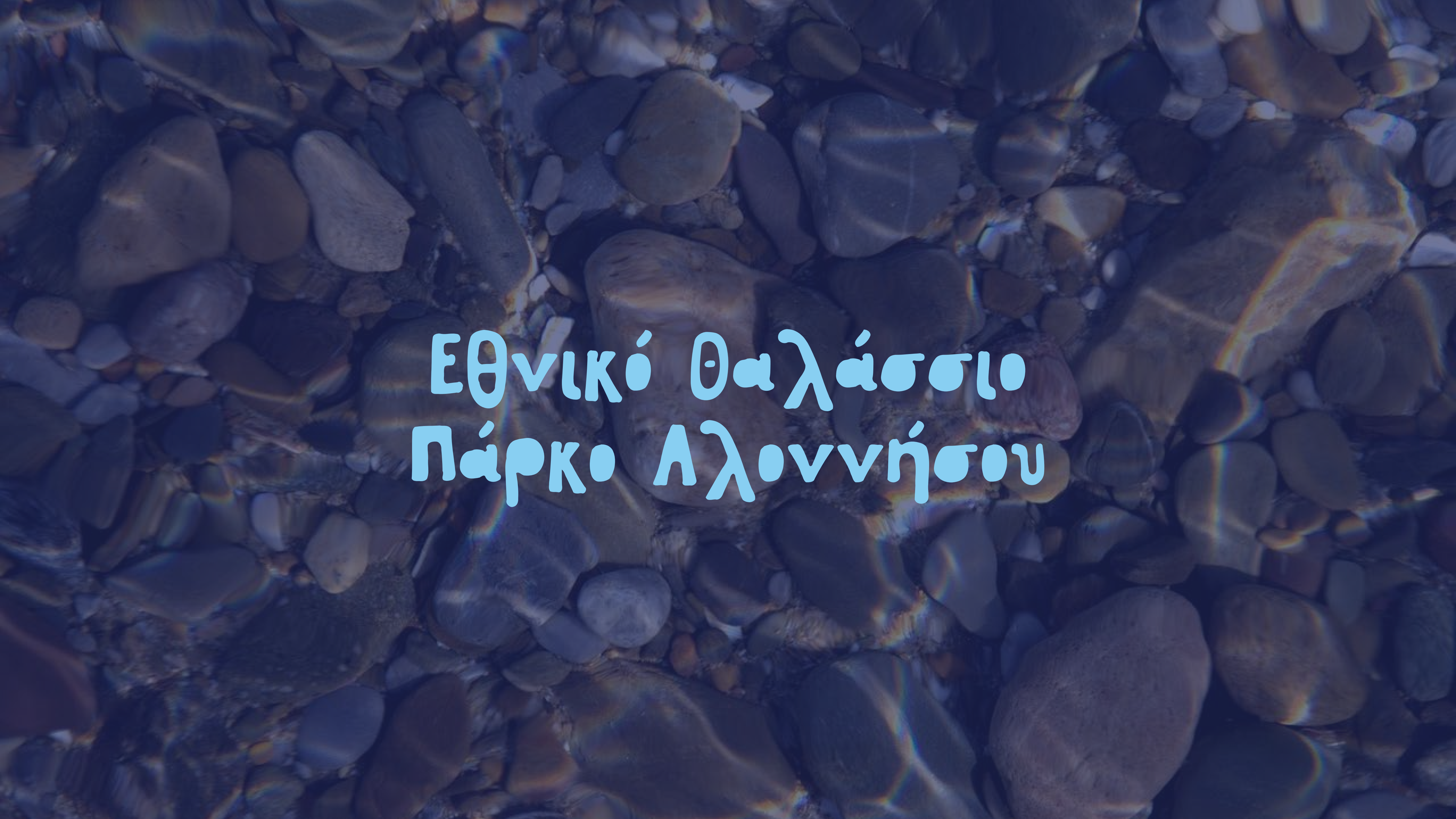
Ο/η κάτωθι υπογεγραμμένη Μυρτώ Οικονόμου του Θωμά, με αριθμό μητρώου 18674191 φοιτήτρια του Πανεπιστημίου Δυτικής Αττικής της Σχολής «Εφαρμοσμένων Τεχνών και Πολιτισμού» του Τμήματος «Γραφιστικής και Οπτικής Επικοινωνίας», δηλώνω υπεύθυνα ότι: «Είμαι συγγραφέας αυτής της πτυχιακής/διπλωματικής εργασίας και ότι κάθε βοήθεια την οποία είχα για την προετοιμασία της είναι πλήρως αναγνωρισμένη και αναφέρεται στην εργασία. Επίσης, οι όποιες πηγές από τις οποίες έκανα χρήση δεδομένων, ιδεών ή λέξεων, είτε ακριβώς είτε παραφρασμένες, αναφέρονται στο σύνολό τους, με πλήρη αναφορά στους συγγραφείς, τον εκδοτικό οίκο ή το περιοδικό, συμπεριλαμβανομένων και των πηγών που ενδεχομένως χρησιμοποιήθηκαν από το διαδίκτυο. Επίσης, βεβαιώνω ότι αυτή η εργασία έχει συγγραφεί από μένα αποκλειστικά και αποτελεί προϊόν πνευματικής ιδιοκτησίας τόσο δικής μου, όσο και του Ιδρύματος.

Παράβαση της ανωτέρω ακαδημαϊκής μου ευθύνης αποτελεί ουσιώδη λόγο για την ανάκληση του πτυχίου μου».

Η Δηλούσα

Μυρτώ Οικονόμου

An aerial photograph of a rocky beach with clear, blue-tinted water. The rocks are smooth and rounded, scattered across the shoreline. The water is shallow, revealing the texture of the rocks beneath. The overall color palette is dominated by various shades of blue and grey.

Εθνικό Θαλάσσιο
Πάρκο Αλοννήσου

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά την επιβλέπουσα καθηγήτριά μου, κ. Ιωάννα Δελφίνο, για την εμπιστοσύνη που μου έδειξε και την συνεχή υποστήριξη και καθοδήγησή της καθ' όλη τη διάρκεια της εργασίας μου, καθώς και την άψογη συνεργασία μας.

Τέλος, ευχαριστώ την οικογένειά μου για τη στήριξή της, κατά τη διάρκεια αυτής της περιόδου.

007

Περιεχόμενα

ΣΕΛΙΔΑ 008
Εισαγωγή

ΣΕΛΙΔΑ 009
Abstract

ΣΕΛΙΔΑ 010
**Δικαιώματα &
Προστατευόμενες Περιοχές**

- Δικαίωμα σε Υγιές Περιβάλλον
- Προστατευόμενες Περιοχές
- Branding & Προστατευόμενες Περιοχές

ΣΕΛΙΔΑ 019
**Μελέτη
Περίπτωσης**

- Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου
- Μεσογειακή Φώκια
- Οπτική Ταυτότητα Πάρκου

ΣΕΛΙΔΑ 026
**Επανασχεδιασμός
Οπτικής Ταυτότητας**

- Εταιρική Ταυτότητα
- Προώθηση
- Ιστοσελίδα

ΣΕΛΙΔΑ 082
Συμπεράσματα

ΣΕΛΙΔΑ 093
Βιβλιογραφία

Εισαγωγή

Στην εποχή που διανύουμε, η διαφύλαξη και η προστασία του φυσικού περιβάλλοντος είναι ένα θέμα που απασχολεί ολόκληρο τον πλανήτη. Για την αντιμετώπιση του προβλήματος, είναι σημαντικό να γίνονται ουσιαστικές συλλογικές προσπάθειες και να ενισχύονται διάφοροι φορείς και οργανισμοί προστασίας περιβάλλοντος.

Η παρούσα πτυχιακή εργασία επικεντρώνεται στον επανασχεδιασμό της οπτικής ταυτότητας του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου - Βορείων Σποράδων, με σκοπό την δημιουργία μιας αναγνωρίσιμης, άμεσης εικόνας, για την ευαισθητοποίηση και την καλύτερη αλληλεπίδραση με τους πολίτες της χώρας αλλά και των επισκεπτών της.

Η επιλογή του συγκεκριμένου θέματος ως μέλητη για την πτυχιακή μου εργασία, προέκυψε από πολλούς παράγοντες, όπως την αγάπη μου για την Αλόννησο, το νησί της γιαγιάς μου και τις ευαισθησίες μου για τη φύση και την προστασία της άγριας ζωής.

Η δημιουργία μίας νέας ταυτότητας για το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου αποτέλεσε για εμένα μια μοναδική δημιουργική πρόκληση. Ο οπτικός σχεδιασμός ενός τέτοιου οργανισμού απαιτεί την αποτύπωση της φυσικής ομορφιάς, της ιστορίας και της πολιτιστικής σημασίας του, με στόχο την αλληλεπίδραση των ανθρώπων με τη φύση και τον πολιτισμό, διατηρώντας παράλληλα τον θεσμό του Εθνικού Πάρκου για τις μελλοντικές γενιές.

Στο πρώτο κεφάλαιο της εργασίας, θα μελετηθεί η ιστορία των προστατευόμενων περιοχών σε τοπικό και παγκόσμιο επίπεδο, ενώ στο δεύτερο κεφάλαιο θα αναλυθούν παραδείγματα των σχεδιαστικών επιλογών των ίδιων οργανισμών. Στην συνέχεια, θα γίνει μία εμβάθυνση στο Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου και θα αναλυθούν τα στοιχεία του νέου branding, της εταιρικής ταυτότητας, όπως το λογότυπο, ο γραφιστικός σχεδιασμός, τα χρώματα και τα στοιχεία σχεδιασμού που αντιπροσωπεύουν τη φιλοσοφία και την εικόνα της εταιρείας.

Λέξεις Κλειδιά: *Λογότυπο, Οπτική Ταυτότητα, Οπτικός Σχεδιασμός, Επανασχεδιασμός Ταυτότητας, Branding, Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου, Προστατευόμενες Περιοχές, Branding Προστατευόμενων Περιοχών, Μεσογειακή Φώκια, Monachus Monachus*

Abstract

In the times we live in, the preservation and protection of the natural environment is an issue that concerns the entire planet. To deal with the problem, it is important to make substantial collective efforts and to strengthen various agencies and environmental protection organizations.

This thesis focuses on the redesign of the visual identity for the National Marine Park of Alonissos - Northern Sporades, with the aim of creating a recognizable, direct image, to raise awareness and better interaction with the citizens of the country and its visitors.

The choice of this particular topic as a study for my thesis arose from many factors, such as my love for Alonissos, my grandmother's island, and my sensitivities for nature and wildlife protection.

Creating a new identity for the Alonissos National Marine Park was a unique creative challenge for me. The visual design of such an organization requires capturing its natural beauty, history and cultural significance, with the goal of human interaction with nature and culture, while preserving the institution of the National Park for future generations.

In the first chapter of the work, the history of protected areas at the local and global level will be studied, while in the second chapter examples of the design choices of the same organizations will be analyzed. Afterwards, there will be an in-depth look at the Alonissos National Marine Park and the elements of the new branding, corporate identity, such as the logo, graphic design, colors and design elements that represent the company's philosophy and image will be analyzed.

Keywords: *Logotype, Visual Identity, Visual Design, Rebranding, Branding, National Marine Park of Alonissos, Protected Areas, Protected Areas Branding, Mediterranean Monk Seal, Monachus Monachus*

01 Δικαιώματα & Προστατευόμενες Περιοχές

ΣΕΛΙΔΑ 007

Δικαίωμα σε Υγιές Περιβάλλον

ΣΕΛΙΔΑ 008

Προστατευόμενες Περιοχές

- Ιστορική Αναδρομή
- Κατηγορίες περιοχών
- Προστατευόμενες περιοχές Ελλάδας

ΣΕΛΙΔΑ 011

Branding & Προστατευόμενες Περιοχές

- Plymouth Sound National Marine Park
- South African National Parks
- Norway's National Parks

0011

Δικαίωμα σε Υγιές Περιβάλλον

«Ο άνθρωπος έχει το θεμελιώδες δικαίωμα της ελευθερίας, της ισότητας και των κατάλληλων συνθηκών ζωής, σε ένα περιβάλλον ποιότητας που επιτρέπει μια αξιοπρεπή ζωή και ευημερία, και αυτός φέρει σοβαρή ευθύνη για την προστασία και τη βελτίωση του περιβάλλοντος για τις σημερινές και τις μελλοντικές γενιές».

Διακήρυξης της Στοκχόλμης, 5 Ιουνίου 1972.

«Η Ένωση και τα κράτη μέλη πρέπει να λαμβάνουν πλήρως υπόψη τους τις απαιτήσεις καλής διαβίωσης των ζώων ως ευαίσθητων όντων».

Άρθρο 13, τίτλος II της Συνθήκης της Λισαβόνας

Το δικαίωμα σε ένα βιώσιμο και υγιές περιβάλλον είναι ανθρώπινο δικαίωμα, το οποίο υποστηρίζεται από οργανώσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων και περιβαλλοντικές οργανώσεις για την προστασία των οικολογικών συστημάτων, σημαντικά για την διατήρηση της ανθρώπινης υγείας. Το δικαίωμα είναι διασυνδεδεμένο με άλλα ανθρώπινα δικαιώματα με επίκεντρο την υγεία, όπως το ανθρώπινο δικαίωμα στο νερό και την αποχέτευση, την τροφή και την υγεία.

Αυτό το δικαίωμα επιβάλλει στο κράτος την υποχρέωση να ρυθμίζει και να επιβάλλει τους περιβαλλοντικούς νόμους, να ελέγχει την ρύπανση και γενικά να παρέχει δικαιοσύνη και προστασία για τις κοινότητες που πλήττονται από περιβαλλοντικά προβλήματα.

Εικόνα 1. Περιοχή κάτω από το Κάστρο Αλοννήσου.

Προστατευόμενες Περιοχές

Οι προστατευόμενες περιοχές ή περιοχές διατήρησης είναι τοποθεσίες που λαμβάνουν προστασία λόγω των αναγνωρισμένων φυσικών, οικολογικών ή πολιτιστικών τους αξιών. Υπάρχουν διάφορα είδη προστατευόμενων περιοχών, τα οποία ποικίλλουν ανάλογα με το επίπεδο προστασίας και ανάλογα με τους νόμους που επιτρέπει κάθε χώρα ή τους κανονισμούς των εμπλεκόμενων διεθνών οργανισμών. Γενικά, προστατευόμενες περιοχές νοούνται εκείνες στις οποίες η ανθρώπινη παρουσία ή η εκμετάλλευση των φυσικών πόρων είναι περιορισμένη.

Αυτές οι προστατευόμενες περιοχές διαδραματίζουν βασικό ρόλο στη διατήρηση των πλεονεκτημάτων που προσφέρει η φύση στους ανθρώπους. Αυτά τα οφέλη, που συχνά αναφέρονται ως «υπηρεσίες οικοσυστήματος», περιλαμβάνουν την παροχή τροφής και γλυκού

νερού, τη ρύθμιση των πλημμυρών και της ξηρασίας, την ανακύκλωση θρεπτικών ουσιών και ευκαιρίες αναψυχής.

Ιστορική Αναδρομή

Η προστασία περιοχών με ιδιαίτερο φυσικό κάλλος εμφανίζεται πρώτη φορά στην αρχαιότητα. Στην αρχαία Ελλάδα, τα «ιερά» δάση προστατεύονταν αυστηρά και αφήνονταν στη φυσική τους εξέλιξη, γεγονός που συντέλεσε στο να αποκτήσουν την εντυπωσιακή δομή των παρθένων δασών. Μερικά από αυτά ήταν το ιερό άλσος της αρχαίας Αθήνας, του Άργους, της Αρτέμιδος στη Σκυλούντα, της Δέσποινας στην Αρκαδία, της Δωδώνης, του Ευμενίδη στον Κολωνό, του Διός στην Ολυμπία κ.α. Ανάλογη προστασία προβλεπόταν σε κυνηγότοπους στην Ευρώπη.

Στα τέλη του 19ου αιώνα, η ιδέα της προστασίας της φύσης επανήλθε, για να διατηρηθούν τεράστιες εκτάσεις άγριας φύσης στην παρθένα, ανέγγιχτη μορφή τους. Με την πάροδο του χρόνου, προστέθηκαν νέοι στόχοι καθώς οι προστατευόμενες ζώνες άγριας ζωής έγιναν συχνά τουριστικά αξιοθέατα και σημαντικοί οικονομικοί πυλώνες ξεκινώντας από τη δεκαετία του 1970 - μια περίοδος που είδε την επέκταση των προστατευόμενων περιοχών σε όλο τον κόσμο.

Το έτος 1993 υπογράφηκε η Σύμβαση για τη Βιοποικιλότητα υποχρεώνοντας κάθε έθνος να προστατεύει τουλάχιστον το 17% της χερσαίας του έκτασης και το 10% των υδάτων του. Σήμερα, τα παγκόσμια έθνη έχουν ορίσει νόμιμα πάνω από 202.000 προστατευόμενες περιοχές που καλύπτουν 19,8 εκατομμύρια τετραγωνικά χιλιόμετρα, ή το 15% της επιφάνειας της Γης.

Κατηγορίες Περιοχών

α. Εθνικά Πάρκα: Ως εθνικά πάρκα, χερσαία, θαλάσσια ή μικτού χαρακτήρα, χαρακτηρίζονται οι μεγάλες σε έκταση, φυσικές ή ημιφυσικές περιοχές στις οποίες λαμβάνουν χώρα οικολογικές λειτουργίες ευρείας κλίμακας με χαρακτηριστικά είδη και τύπους φυσικών οικοτόπων ενωσιακής σημασίας ή τοπικού ενδιαφέροντος, τα οποία χρήζουν προστασίας και διατήρησης.

Ένα παράδειγμα Εθνικού Πάρκου είναι το Εθνικό Πάρκο Yellowstone στη Βόρεια Αμερική που ιδρύθηκε το 1872, το οποίο αποτέλεσε οδηγό για την εθνική διατήρηση της βιοποικιλότητας και της πολιτιστικής ιστορίας.

0013

Εικόνα 2. Εθνικό Πάρκο Yellowstone.

β. Καταφύγια Άγριας Ζωής: Ως καταφύγια άγριας ζωής χαρακτηρίζονται περιοχές που αξιολογούνται ως κατάλληλες για την ανάπτυξη πληθυσμών της άγριας πανίδας και χλωρίδας ή ως βιότοποι αναπαραγωγής, διατροφής, διαχείμασης ειδών της άγριας πανίδας, ή ως περιοχές αναπαραγωγής ψαριών και συγκέντρωσης γόνου. Ως Καταφύγια Άγριας Ζωής μπορούν να χαρακτηρίζονται και οι οικολογικοί διάδρομοι μεταξύ προστατευόμενων περιοχών.

Ένα παράδειγμα Καταφύγιου είναι το Masai Mara στα νοτιοδυτικά της Κένυας. Αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές και γνωστές περιοχές διατήρησης της άγριας ζωής στον κόσμο. Το καταφύγιο φιλοξενεί τσιτάχ, λεοπαρδάλεις, ελέφαντες, ρινόκερους, αφρικανικούς βουβάλους, καμηλοπαρδάλεις, ζέβρες, λιοντάρια, κροκόδειλους και πάνω από 450 είδη πουλιών.

Εικόνα 3. Καταφύγιο Masai Mara.

γ. Προστατευόμενα Τοπία και Προστατευόμενοι Φυσικοί Σχηματισμοί: Έτσι χαρακτηρίζονται, αντιστοίχως, λειτουργικά τμήματα της φύσης ή μεμονωμένα δημιουργήματά της, που έχουν ιδιαίτερη οικολογική, γεωλογική ή γεωμορφολογική αξία ή συμβάλλουν στη διατήρηση των φυσικών διεργασιών και στην προστασία φυσικών πόρων. Ως Προστατευόμενοι Φυσικοί Σχηματισμοί είναι δυνατό να χαρακτηρίζονται επιμέρους περιοχές εντός Εθνικών Πάρκων, Περιοχών Προστασίας της Βιοποικιλότητας ή και Καταφυγίων Άγριας Ζωής και να εντάσσονται εντός ζωνών κλιμακούμενης προστασίας των περιοχών αυτών.

Αντίστοιχα, το Marae Moana είναι μια Θαλάσσια Προστατευόμενη Περιοχή πολλαπλών χρήσεων γύρω από τα Νησιά Κουκ, που δημιουργήθηκε τον Ιούλιο του 2017.

Εικόνα 4. Προστατευόμενη Περιοχή Marae Moana.

Προστατευόμενες Περιοχές στην Ελλάδα

Πρώτη προστατευόμενη περιοχή της Ελλάδας αποτελεί ο Εθνικός Δρυμός Ολύμπου, ο μυθικός τόπος κατοικίας των ολύμπιων θεών, ο οποίος ανακηρύχθηκε το 1938.

Τις επόμενες δεκαετίες, σταδιακά αναπτύχθηκε στην Ελλάδα ένα θεσμικό πλαίσιο περιβαλλοντικής προστασίας και διατήρησης της φύσης, υιοθετώντας αρκετές διεθνείς συμβάσεις από το έτος 1974 και όλες τις σχετικές Οδηγίες της Ε.Ε. από το 1983, ενώ παράλληλα έχει εμπλουτισθεί με μια σειρά εθνικών διατάξεων προστασίας από το 1950. Έχουν θεσπιστεί εθνικά πάρκα, περιοχές προστασίας της φύσης και περιοχές απόλυτης προστασίας, ενώ έχουν συμπεριληφθεί περιοχές στο δίκτυο Natura 2000. Το έτος 2017 η Ελλάδα αποφάσισε τη σημαντική επέκταση, ειδικά στον θαλάσσιο χώρο, περιοχές Natura 2000. Επιπλέον, έχει ορίσει περιοχές προστασίας βάσει διεθνών συμβάσεων. Στο σύνολό τους, μαζί και με άλλες κατηγορίες προστατευόμενων περιοχών, όπως οι Εθνικοί

Δρυμοί που έχουν οριστεί από τον Δασικό Κώδικα, συνθέτουν το Εθνικό Σύστημα Προστατευόμενων Περιοχών.

Σήμερα, δραστηριοποιούνται δεκαοκτώ Εθνικά Πάρκα, δύο εκ των οποίων είναι Θαλάσσια Πάρκα, περίπου εξήντα έξι Καταφύγια Άγριας Ζωής και ένας αριθμός περίπου τετρακοσίων σαράντα τεσσάρων περιοχών που εντάσσονται στο δίκτυο ζωνών προστασίας της φύσης. Αυτό εκτείνεται σε ολόκληρη την Κοινότητα και έχει ως στόχο να διασφαλίσει τη μακροπρόθεσμη διατήρηση των πιο πολύτιμων και των πλέον απειλούμενων ειδών και ενδιαιτημάτων της σε ικανοποιητικό επίπεδο.

Παρά το γεγονός ότι η Ελλάδα είναι μία παράκτια έκταση με μεγάλο ανάπτυγμα ακτογραμμής και νησιωτική χώρα με πλούσιους θαλάσσιους πόρους, έχει ανακηρύξει ως προστατευόμενες μόλις δύο θαλάσσιες περιοχές, το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου και το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Β. Σποράδων. Και οι δύο περιοχές βρίσκονται στο επίκεντρο της τουριστικής ανάπτυξης, αλλά παράλληλα φιλοξε-

Εικόνα 5. Εθνικός Δρυμός Ολύμπου.

νούν δύο μοναδικά είδη που χρήζουν προστασίας, την Μεσογειακή Χελώνα Καρέτα - Καρέτα και τη Φώκια Μονάχους - Μονάχους.

Εικόνα 6. Χελώνα Caretta, Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Ζακύνθου.

Branding & Προστατευόμενες Περιοχές

Το branding στον κλάδο των προστατευόμενων περιοχών αποτελεί ισχυρό μέσο για την προώθηση και την ευαισθητοποίηση, την προσέλκυση επισκεπτών, τη δημιουργία εσόδων και την υποστήριξη των προσπαθειών διατήρησης του φυσικού πλούτου των περιοχών.

Η οπτική ταυτότητα των περιοχών αυτών αποτελείται από το μοναδικό λογότυπο, την χρωματική παλέτα, την τυπογραφία και τα σχεδιαστικά στοιχεία. Όλα τα προηγούμενα στοιχεία είναι προσεκτικά επιλεγμένα έτσι ώστε να αντικατοπτρίζουν την οικολογική και πολιτιστική σημασία και την ιστορική κληρονομιά του πάρκου. Παράλληλα, στοχεύουν στην άμεση αναγνώριση του θεσμού και την δημιουργία συναισθημάτων γύρω από αυτόν και βοηθούν στη δημιουργία μιας συνεπούς και συνεκτικής εμπειρίας για τους επισκέπτες, από τη στιγμή

που βλέπουν σήμανση στην είσοδο, μέχρι τα ενημερωτικά φυλλάδια και τους χάρτες που χρησιμοποιούν κατά την επίσκεψή τους, ενισχύοντας την αφοσίωση των περιοχών στην προστασία του περιβάλλοντος και την εκπαίδευση. Επομένως, η δημιουργία ενός μοναδικού λογότυπου είναι ζωτικής σημασίας για το branding. Ο σχεδιασμός του λογότυπου θα πρέπει να αναπτύσσει ένα συνεπές οπτικό στυλ για διαφημιστικό υλικό, τη σήμανση και τα πιθανά εμπορεύματα.

Τέλος, σημαντική είναι η ενσωμάτωση πρακτικών βιωσιμότητας στο branding που προορίζεται για προστατευόμενες περιοχές, καθώς είναι απαραίτητη η δέσμευση για την προστασία και διατήρηση των περιοχών αλλά και της διάδοσης της ιδέας της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης.

Εικόνα 7. Λογότυπα Εθνικών Πάρκων και Προστατευόμενων Περιοχών από όλο τον κόσμο.

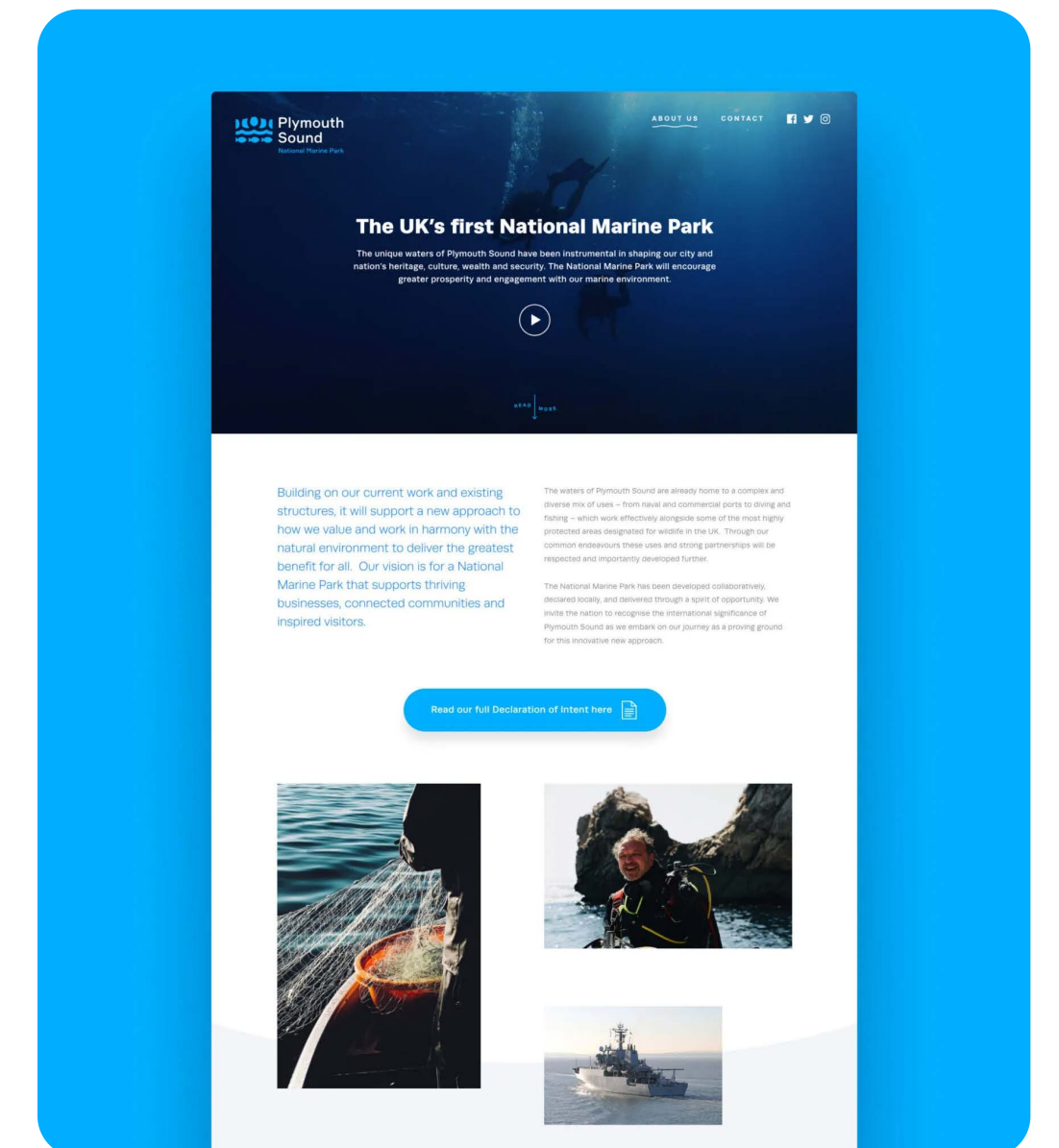
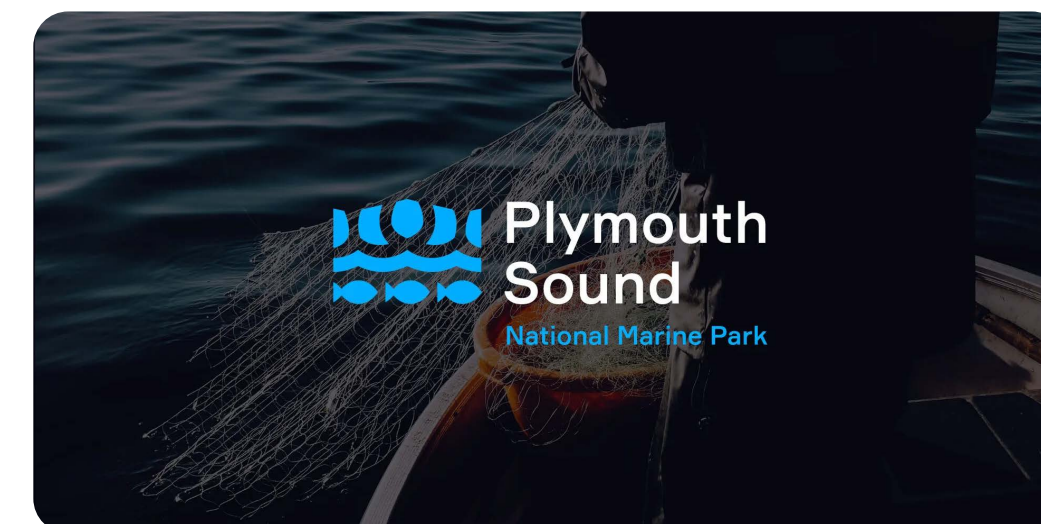
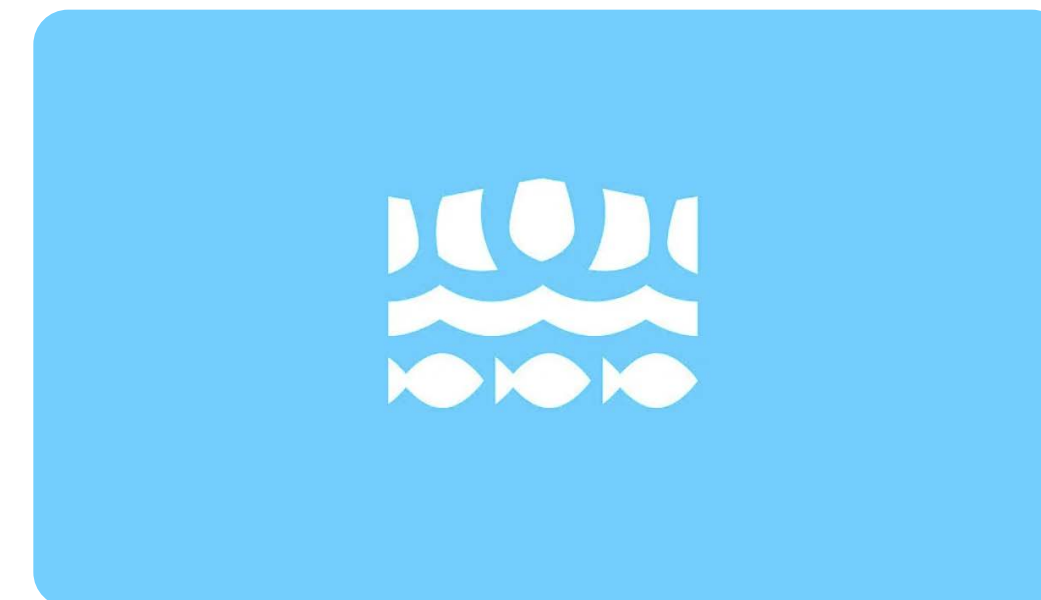
016

Στις επόμενες σελίδες της έρευνας θα γίνει αναφορά σε Εθνικά Πάρκα και Προστατευόμενες Περιοχές που αποτέλεσαν έμπνευση για την παρούσα εργασία. Πιο συγκεκριμένα, θα αναλυθούν μερικά από τα χαρακτηριστικά της οπτικής τους ταυτότητας, όπως είναι το λογότυπο, η χρωματική παλέτα, η τυπογραφία και τα επιμέρους σχεδιαστικά στοιχεία.

Plymouth Sound National Marine Park

Το κύριο στοιχείο της οπτικής ταυτότητας του Πάρκου Plymouth Sound αποτελεί το λογότυπο, σχεδιασμένο με σαφήνεια και απλότητα, που κάνει αναγνωρίσιμες τις αξίες του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου στο κοινό. Το λογότυπο αποτελείται από το δυναμικό στυλιζαρισμένο σήμα, με το κύμα και μία σειρά από ψάρια σε γαλάζιο χρώμα, δημιουργώντας ένα μοτίβο. Η τυπογραφία είναι καθαρή και μοντέρνα, με έντονη sans-serif γραμματοσειρά που προκαλεί μια αίσθηση επαγγελματισμού και σαφήνειας. Συνολικά, η οπτική ταυτότητα του Πάρκου αποπνέει έναν αρμονικό συνδυασμό περιβαλλοντικής διαχείρισης και ομορφιάς του θαλάσσιου περιβάλλοντος του Plymouth, καλώντας όλους να το εξερευνησουν και να το προστατεύσουν.

Συλλογή Εικόνων. Η οπτική ταυτότητα του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Plymouth Sound.

017

South African National Parks

Το στυλιζαρισμένο πρόσωπο ενός κούντου (kudu) με τα υπέροχα, κυρτά κέρατα του, αποτελεί ένα από τα πιο εμβληματικά και απειλούμενα είδη της Αφρικής. Το κούντου στο λογότυπο εμφανίστηκε για πρώτη φορά το 1955 και έχει υποστεί πολλές βελτιώσεις με την πάροδο των χρόνων, ενώ η επιλογή του ως κεντρικό στοιχείο στο λογότυπο αντικατοπτρίζει την αφοσίωση του πάρκου στη διαφύλαξη αυτών των πλασμάτων και των φυσικών βιοτόπων τους.

Σήμερα, ο απλός, απέριττος και καθαρός σχεδιασμός του αντανακλά την παρθένα φύση των προστατευόμενων περιοχών της Νότιας Αφρικής, ενώ ταυτόχρονα προβάλλει μια σύγχρονη εικόνα. Το branding απλώνεται και σε εφαρμογές που προορίζονται για δημόσια κατανάλωση, δηλαδή επιστολόχαρτα, επαγγελματικές κάρτες, διαφημιστικά, επίσημα διακριτικά και διαφημιστικά προϊόντα.

Συλλογή Εικόνων. Η οπτική ταυτότητα των Εθνικών Πάρκων της Νότιας Αφρικής.

018

Norway's National Parks

Η Προστατευόμενη Περιοχή Ålfotbreen είναι μια από τις περιοχές στη Νορβηγία που φιλοξενεί τους δυτικότερους παγετώνες της χώρας και βρίσκεται μέσα στα όρια του Νορβηγικού Εθνικού Πάρκου. Λόγω της θέσης τους, αυτοί οι παγετώνες επηρεάζονται σε μεγάλο βαθμό από τον ωκεανό.

Η οπτική ταυτότητα του πάρκου βασίζεται στην ιδέα της πύλης, ένα προστατευτικό πλαίσιο που μαλακώνει από μια φυσική καμπύλη βουνού. Δείχνει την αλληλεπίδραση μεταξύ πολιτισμού και φύσης και την ισορροπία μεταξύ επισκέψεων και προστασίας. Το σήμα αυτό επιτυγχάνει να ενοποιήσει τα εθνικά πάρκα της Νορβηγίας, κάτω από ένα σύμβολο, την πύλη.

Με αυτόν τον τρόπο δημιουργείται μια ξεκάθαρη κοινή ταυτότητα για τα εθνικά πάρκα, όλες τις άλλες προστατευόμενες περιοχές, τα κέντρα επισκεπτών και τα χωριά των εθνικών πάρκων.

Το επιλεγμένο σύμβολο δίνει την δυνατότητα χρήσης σε μία μεγάλη ποικιλία εφαρμογών, όπως τυπωμένες επιφάνειες, πινακίδες και σημαία/σημαίες.

Συλλογή Εικόνων. Η οπτική ταυτότητα των Εθνικών Πάρκων της Νορβηγίας.

02 Μελέτη Περίπτωσης

ΣΕΛΙΔΑ 016

Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου

- Φορέας Διαχείρισης Πάρκου
- Συνεύντευξη

ΣΕΛΙΔΑ 019

Μεσογειακή Φώκια (Monachus)

ΣΕΛΙΔΑ 020

Οπτική Ταυτότητα Πάρκου

- Σήμα (Λογότυπο)
- Ενημερωτικά Έντυπα & Αφίσες

ΕΘΝΙΚΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΠΑΡΚΟ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου Βορείων Σποράδων ιδρύθηκε με Προεδρικό Διάταγμα το 1992 και αποτελεί το πρώτο Θαλάσσιο Πάρκο της Ελλάδας και τη μεγαλύτερη προστατευμένη θαλάσσια περιοχή στην Ευρώπη με 2,315 τετραγωνικά χιλιόμετρα.

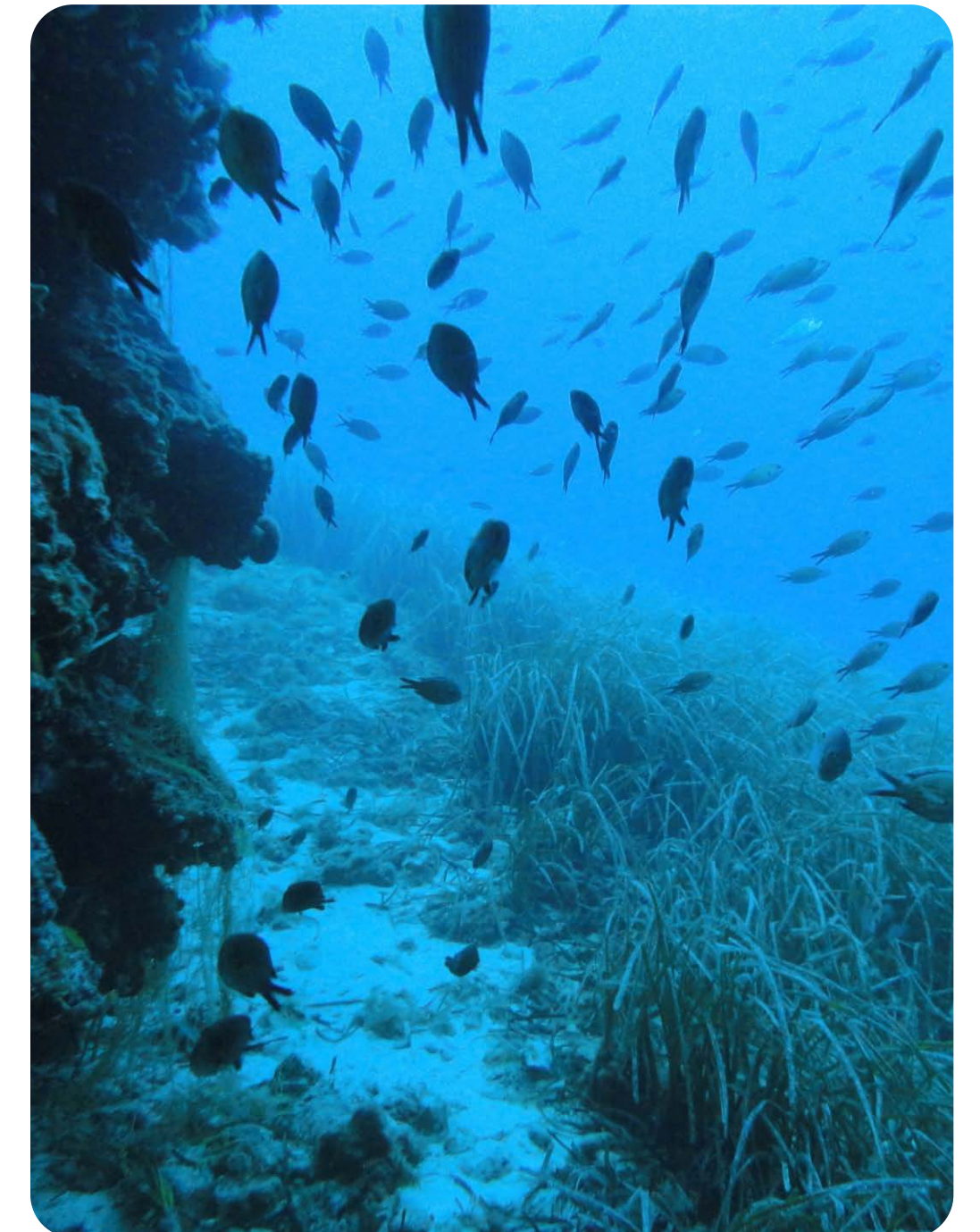
Εκτός από τη θαλάσσια περιοχή, το Πάρκο περιλαμβάνει τη νήσο Αλόνησο, έξι μικρότερα νησιά (Περιστερά, Κυρά Παναγιά, Ψαθούρα, Πιπέρι, Σκάτζουρα και Γιούρα) καθώς και είκοσι δύο βραχονησίδες. Οι προσπάθειες για την προστασία της περιοχής ξεκινούν από τις αρχές του 1970. Στις 31 Αυγούστου του 1986 υπογράφεται η πρώτη απόφαση από τον νομάρχη Μαγνησίας για την προστασία της μεσογειακής φώκιας (*Monachus Monachus*) και των βιοτόπων της.

Το 1988 ανακοινώνεται η Κοινή Υπουργική Απόφαση για την προστασία της μεσογειακής φώκιας η οποία ανανεώνεται το 1990. Τον Μάιο του 1992, με έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, η περιοχή ανακηρύσσεται «Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο». Τελικά, τον Ιούνιο του 2003 με Κοινή Υπουργική Απόφαση τίθεται το διαχειριστικό πλαίσιο για την περιοχή και δη-

μιουργείται ο Φορέας Διαχείρισης, ο οποίος καθίσταται υπεύθυνος για την προετοιμασία και εφαρμογή του Διαχειριστικού Σχεδίου του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου - Βορείων Σποράδων.

Ένας πρώτος βασικός διαχωρισμός του Πάρκου είναι αυτός σε Α' και Β' Ζώνη. Η Β' Ζώνη περιλαμβάνει όλο το χερσαίο τμήμα της Αλοννήσου και των κοντινών σε αυτή νησιών, ενώ η Α' Ζώνη το υπόλοιπο και περιβαλλοντικά πιο ευάλωτο κομμάτι του Πάρκου. Έτσι, οι περιοριστικές ρυθμίσεις στη Β' Ζώνη είναι πιο ήπιες, ενώ όσο απομακρυνόμαστε από την κατοικημένη Αλόνησο και οδηγούμαστε προς τον πυρήνα του Πάρκου, οι ρυθμίσεις γίνονται αυστηρότερες.

Η αξία της γνωριμίας με το Πάρκο, όπως και με κάθε φυσική περιοχή, είναι πολλαπλή. Εξυ-

021

πηρετεί ψυχαγωγικούς, μορφωτικούς και επιστημονικούς σκοπούς και παράλληλα έχει και ένα βαθύτερο πολιτιστικό και εκπαιδευτικό χαρακτήρα. Στόχοι της ίδρυσης προστατευόμενης περιοχής είναι η προστασία, η διατήρηση και η διαχείριση της φύσης και του τοπίου, ως φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου, η προστασία ενός από τους σημαντικότερους βιοτόπους της Μεσογειακής Φώκιας, θηλαστικού από τα περισσότερο απειλούμενα με εξαφάνιση στον κόσμο και η αποτελεσματική προστασία του οικοσυστήματος των Β. Σποράδων, μοναδικού για την πολύπλευρη αξία του (βιολογική, οικολογική, αισθητική, επιστημονική, γεωμορφολογική και παιδαγωγική).

Φορέας Διαχείρισης Πάρκου

Στο λιμάνι της Αλοννήσου, στο Πατητήρι, βρίσκεται ο Φορέας Διαχείρισης του Πάρκου, ο οποίος είναι υπεύθυνος για τη Διαχείριση του Θαλάσσιου Πάρκου, την καθημερινή λειτουργία και την αποτελεσματική προστασία του.

Ο Φορέας Διαχείρισης ιδρύθηκε το 2003 αλλά ξεκίνησε την λειτουργία του το 2007.

Εκτός από τις αρμοδιότητες διατήρησης και προστασίας του Φορέα Διαχείρισης, στο γραφείο του λειτουργεί και Κέντρο Ενημέρωσης που στοχεύει επίσης στην ενημέρωση των χρηστών του Πάρκου προσφέροντας συγκεκριμένες πληροφορίες ανάλογα με τις ανάγκες τους. Το προσωπικό του Πάρκου παρέχει δηλαδή πληροφορίες σε απλούς επισκέπτες, σε σχολεία, επαγγελματίες κλπ., που έχουν ανάγκη ενημέρωσης για την καθημερινή λειτουργία του πάρκου και τα ισχύοντα ρυθμιστικά μέτρα.

Ακολουθεί μία σύντομη συνέντευξη από τον πρόεδρο του Φορέα Διαχείρισης του Πάρκου, κ. Στέφανο Παρασκευόπουλο, Καθηγητή Οικολογίας και Αγωγής στην Προστασία του Περιβάλλοντος του Παιδαγωγικού Τμήματος Ειδικής Αγωγής, του Πανεπιστημίου Θεσσαλίας.

Συνέντευξη

Ερώτηση 1: Ποια είναι τα βασικότερα προστατευόμενα είδη που ζουν στο Πάρκο;

Στο Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου ζουν αρμονικά πολλά διαφορετικά είδη πανίδας και χλωρίδας. Αρκετά από αυτά αποτελούν βασικότερα προστατευόμενα είδη.

Όσον αφορά την θαλάσσια πανίδα και χλωρίδα, είναι η Μεσογειακή Φώκια, τα τρία είδη δελφινιών (Κοινό δελφίνι, Ζωνοδέλφιο και Ρινοδέλφιο), τα δύο είδη φαλαινών (Φυσητήρας και Ζιφιός) και το Κόκκινο Κοράλλι.

Επίσης, τα υποθαλάσσια λιβάδια Ποσειδωνίας, τα οποία είναι ιδιαίτερα σημαντικά για την αναπαραγωγή άλλων οργανισμών αλλά και τη συγκράτηση και ανακύκλωση διαφόρων ουσιών στο θαλάσσιο περιβάλλον, είναι εκτεταμένα και διατηρούνται σε άριστη κατάσταση.

Ακόμα, στο Πάρκο υπάρχουν είδη προστατευόμενων πτηνών όπως ο Μαυροπετρίτης, ο

Αιγαιόγλαρος, ο Θαλασσοκόρακας, το Αγριοκάτσικο των Γιούρων και το σπάνιο δεντράκι *Amelanchier chelmea*.

Ερώτηση 2: Πώς μπορεί κάποιος να βοηθήσει στο έργο του Θαλάσσιου Πάρκου;

Προκειμένου να ενισχυθεί το έργο του Πάρκου, ο Φορέας Διαχείρισής του αναζητάει εθελοντική εργασία. Οι εθελοντές μπορούν να βοηθήσουν στο δύσκολο έργο της προστασίας και διαχείρισης με αποτελεσματικότητα, για αυτό το μοναδικής βιολογικής και πολιτιστικής αξίας οικοσύστημα.

Οι ενδιαφερόμενοι μπορούν να επιλέξουν να ασχοληθούν με εργασίες γραφείου, δράσεις πεδίου ή σε συνθήκες εργασίας και διαβίωσης.

Ακόμα, οι ενδιαφερόμενοι εθελοντές μπορούν να απευθυνθούν σε διάφορες οργανώσεις που συνεργάζονται με το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο, όπως είναι η ΜΟm, η οποία δραστηριοποιείται για την προστασία της Μεσογειακής Φώκιας.

022

Ερώτηση 3: Πιατεύετε ότι το Εθνικό θαλάσσιο Πάρκο είναι αρκετά γνωστό στον υπόλοιπο Ελλαδικό χώρο;

Το Θαλάσσιο Πάρκο είναι αρκετά γνωστό τόσο στον Ελλαδικό χώρο όσο και εκτός αυτού. Δέχεται αρκετούς επισκέπτες και ερευνητές από όλη την Ευρώπη.

Αρνητικό όμως είναι το γεγονός ότι επικρατεί η λανθασμένη αντίληψη πως πρόκειται για Ζωολογικό Πάρκο. Οι επισκέπτες θεωρούν δηλαδή ότι οι μεσογειακές φώκιες και τα υπόλοιπα είδη που ζουν εκεί, αποτελούν θέαμα για την ψυχαγωγία τους.

Ερώτηση 4: Ποια είναι η αντιμετώπιση των κατοίκων της Αλοννήσου; Είναι αρκετά ευαισθητοποιημένοι; Υπάρχει ενδιαφέρον από τις μικρότερες ηλικίες;

Τα συναισθήματα των κατοίκων του νησιού της Αλοννήσου είναι αρκετά ανάμεικτα. Υπάρχει ένα μεγάλο ποσοστό ντόπιων που είναι ευαισθητοποιημένοι και θέλουν την προστασία

του Πάρκου και των ζώων που ζουν σε αυτό. Αλλά υπάρχουν και κάτοικοι που ενοχλούνται με την ύπαρξη του Πάρκου.

Επίσης, υπάρχει μεγάλο ενδιαφέρον από σχολεία, τα οποία επισκέπτονται το Θαλάσσιο Πάρκο και παίρνουν μέρος σε διάφορες εκπαιδευτικές δραστηριότητες.

Ερώτηση 5: Το νησί της Αλοννήσου είναι γνωστό για την επίσκεψη των Μεσογειακών Φωκών σε αυτό. Πώς όμως αλληλοεπιδρούν οι κάτοικοι μαζί τους;

Στην Αλόννησο μπορεί κανείς να συναντήσει τη φώκια Monachus Monachus καθώς το Θαλάσσιο Πάρκο αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους βιοτόπους της. Στο νησί Πιπέρι, όπου βρίσκεται ο πυρήνας του Πάρκου, οι φώκιες πηγαίνουν να γεννήσουν τα μικρά τους σε σπηλιές. Παλιότερα η μεσογειακή φώκια γεννούσε στις αμμουδιές, τα τελευταία χρόνια όμως εξαιτίας της ενόχλησης που προκαλείται από τις ανθρώπινες δραστηριότητες, αναγκάστηκε να τις εγκαταλείψει.

Τα τελευταία χρόνια, η άγρια ζωή και οι κάτοικοι ζούσαν αρμονικά. Τον Ιούλιο του 2021 μία από τις φώκιες που αποτελούσε «μασκότ» για το νησί της Αλοννήσου, ο Κωστής, βρέθηκε νεκρός από ανθρώπινη δραστηριότητα. Από εκείνο το περιστατικό είναι πολύ δύσκολο κανείς να συναντήσει φώκια κοντά στο νησί της Αλοννήσου.

Ερώτηση 6: Ποιες είναι οι κύριες απειλές για την Μεσογειακή φώκια;

Τρεις είναι οι βασικές απειλές για την Μεσογειακή φώκια: η αυξημένη θνησιμότητα ενήλικων και ανήλικων ατόμων εξαιτίας σκόπιμων θανάτων που προέρχονται από τον άνθρωπο, η αυξημένη θνησιμότητα ανήλικων ατόμων εξαιτίας τις απώλειας κατάλληλων βιοτόπων και τέλος, η αυξημένη θνησιμότητα ενήλικων και ανήλικων ατόμων εξαιτίας εμπλοκής σε δίχτυα.

Ερώτηση 7: Με ποιο τρόπο επιλέγει το Πάρκο να προωθεί τις δράσεις του στο κοινό; Γίνονται δράσεις για την ενημέρωση και ευαισθητοποίηση μικρών και μεγάλων;

Το Εθνικό θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου επιλέγει να προωθήσει τις δράσεις κυρίως μέσω της ιστοσελίδας του. Παρ' όλα αυτά, επιλέγει ακόμα και τις λύσεις των έντυπων φυλλαδίων και αφισών και σπανίως των μέσων κοινωνικής δικτύωσης.

Στο νησί της Αλοννήσου γίνονται συχνά δράσεις καθαρισμού παραλιών ή υποβρύχιου καθαρισμού από απορρίμματα. Στις δράσεις αυτές παίρνουν μέρος πολλά σχολεία.

Ερώτηση 8: Έχουν γίνει καμπάνιες στο παρελθόν και που αποσκοπούσαν; Εάν σήμερα γινόταν μία καμπάνια, ποια θέματα θα έθιγε;

Το έτος 2015 δημιουργήθηκε μία καμπάνια για την αντικατάσταση της πλαστικής σακούλας από πάνινες τσάντες. Η καμπάνια περιείχε αφίσες και πάνινες τσάντες με το μήνυμα «Οι πλαστικές σακούλες δεν είναι πια της μόδας».

Σήμερα, το βλέμμα θα στρεφόταν στην προστασία της φώκιας, το υποβρύχιο μουσείο Περιστέρας, τη ρύπανση του βιοτόπου, και τον έλεγχο τουρισμού και της ερασιτεχνικής αλιείας.

023

Μεσογειακή Φώκια (Monachus Monachus)

Στα όρια του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου βρίσκεται ένας από τους σημαντικότερους πληθυσμούς της υπό εξαφάνισης Μεσογειακής Φώκιας (*Monachus Monachus*), δεκάδες ακόμα προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας, αλλά και σημαντικά αρχαιολογικά και ιστορικά μνημεία.

Σήμερα, ο μεγαλύτερος πληθυσμός παγκοσμίως της μεσογειακής φώκιας ζει και αναπαράγεται στην Ελλάδα, όπου υπολογίζεται σε περίπου τετρακόσια άτομα. Το είδος είναι ακόμα ευρύτατα κατανεμημένο σχεδόν σε όλες τις παράκτιες και νησιωτικές περιοχές της Ελλάδας, δείχνοντας προτίμηση όμως σε απομονωμένες, βραχώδεις και δυσπρόσιτες νησίδες ή ακτές.

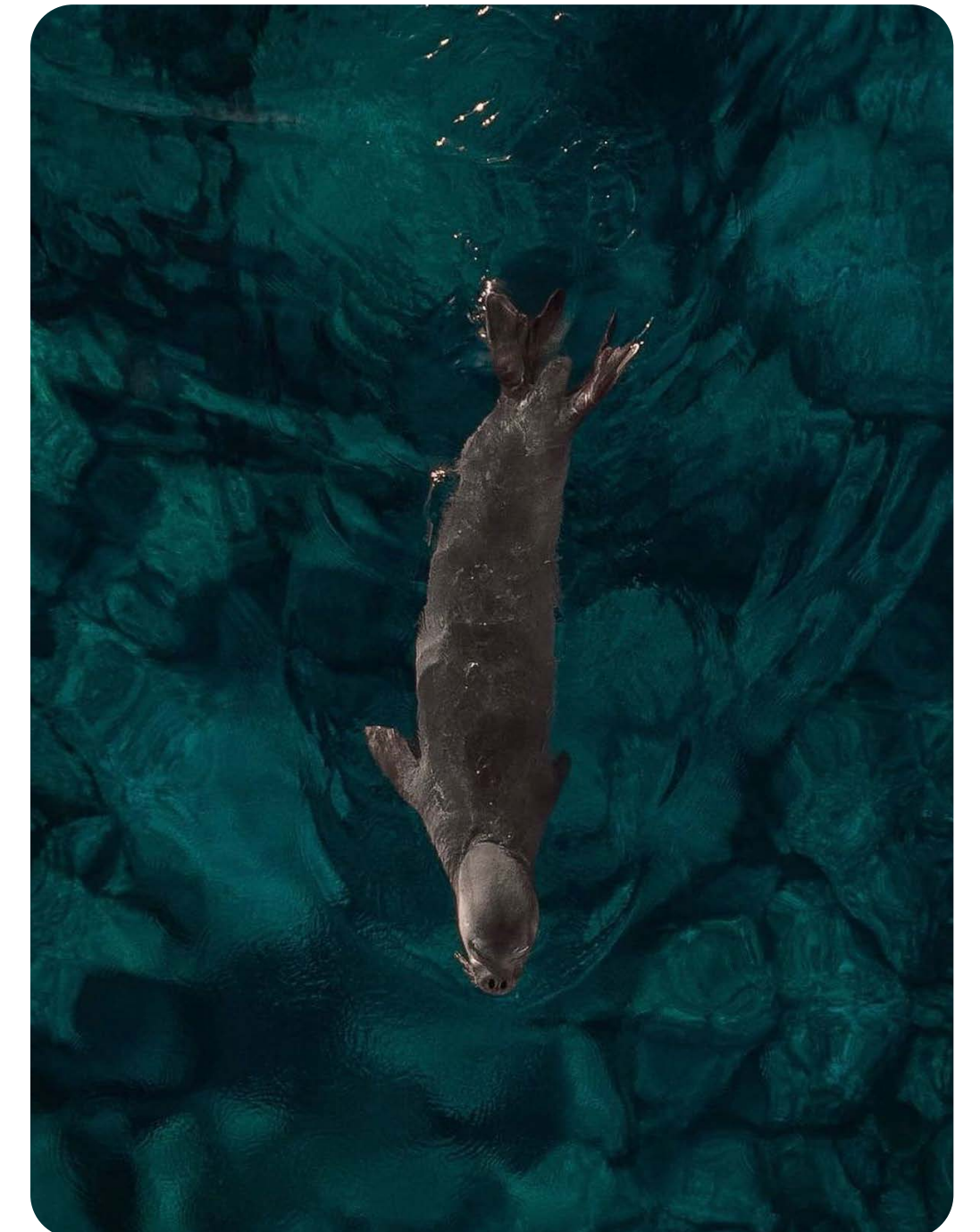
Έχει παρατηρηθεί ότι οι μεγαλύτεροι και καλύτερα μελετημένοι τοπικοί πληθυσμοί φώκιας

βρίσκονται στην ευρύτερη περιοχή του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου.

Άλλοι σημαντικοί αναπαραγόμενοι πληθυσμοί έχουν καταγραφεί επίσης στην περιοχή της Βόρειας Καρπάθου και Σαρίας στα Δωδεκάνησα, στα νησιά του Ιονίου και στο νησί της Γυάρου στις Κυκλάδες.

Μερικές από τις σημαντικότερες απειλές που αντιμετωπίζει σήμερα η Μεσογειακή Φώκια είναι η ηθελημένη θανάτωση, η τυχαία παγίδευση σε αλιευτικά εργαλεία, η καταστροφή και υποβάθμιση των βιότοπων της, η υπεραλίευση, η θαλάσσια ρύπανση και τα φυσικά γεγονότα.

Εικόνες 8,9. Η Μεσογειακή Φώκια (Monachus Monachus), Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου.

Οπτική Ταυτότητα Πάρκου

Όπως αναφέρθηκε και προηγουμένως, το branding στον κλάδο των προστατευόμενων περιοχών αποτελεί ισχυρό μέσο για την προώθηση και την ευαισθητοποίηση του κοινού.

Παρ' όλα αυτά όμως, παρατηρείται ότι στη περίπτωση του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου, υπάρχει έλλειψη μίας ξεκάθαρης οπτικής ταυτότητας.

Στην συνέχεια της ενότητας θα αναλυθεί το παρόν λογότυπο του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου και ταυτόχρονα θα παρουσιαστούν κάποια από τα ενημερωτικά φυλλάδια αλλά και κάποιες άλλες προωθητικές εφαρμογές.

Σήμα (Λογότυπο)

Η οπτική ταυτότητα του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου δημιουργείται γύρω από το σήμα-λογότυπο, το οποίο αποτελεί το βασικό στοιχείο της. Το σήμα αποτυπώνει σε πρώτο πλάνο το λευκό προφίλ της μεσογειακής φώκιας ή αλλιώς «*Monachus Monachus*», μαζί με ένα λευκό κύμα.

Το λογότυπο σε αρκετές περιπτώσεις μπορεί να χρησιμοποιηθεί και στην αρνητική του μορφή, δηλαδή λευκό σε σκούρο φόντο.

Η επιλογή του συγκεκριμένου υπό εξαφάνιση είδους δηλώνει την αφοσίωση και την δέσμευση του Πάρκου στην προστασία και διατήρηση της θαλάσσιας ζωής και των βιοτόπων εντός των ορίων του. Σε δεύτερο πλάνο, το λογότυπο

έχει ένα ζωντανό μπλε φόντο, που αποπνέει την αίσθηση του Αιγαίου Πελάγους, όπου και βρίσκεται το Θαλάσσιο Πάρκο. Επιπλέον, στο λογότυπο γίνεται χρήση του λεκτικού «Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου Βορείων Σποράδων» χωρίς όμως την χρήση συγκεκριμένης τυπογραφίας. Αντιθέτως, το λεκτικό εμφανίζεται σε διαφορετική γραμματοσειρά και σύνθεση κάθε φορά, γεγονός που μπορεί να δημιουργήσει αναστάτωση σε πιθανές μελλοντικές εφαρμογές της οπτικής ταυτότητάς του. Επομένως, το λογότυπο αποτελεί κυρίως σήμα και όχι λογότυπο.

Το λογότυπο ενσωματώνει την αποστολή του πάρκου να προστατεύει και να διατηρεί τη λεπτή ισορροπία αυτού του μοναδικού οικοσυστήματος, προσκαλώντας τους επισκέπτες να εκτιμήσουν και να συμβάλουν στη διατήρηση αυτής της «θαλάσσιας χώρας των θαυμάτων».

Εικόνες 10,11. Το σήμα του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου σε δύο χρωματικές παραλλαγές.

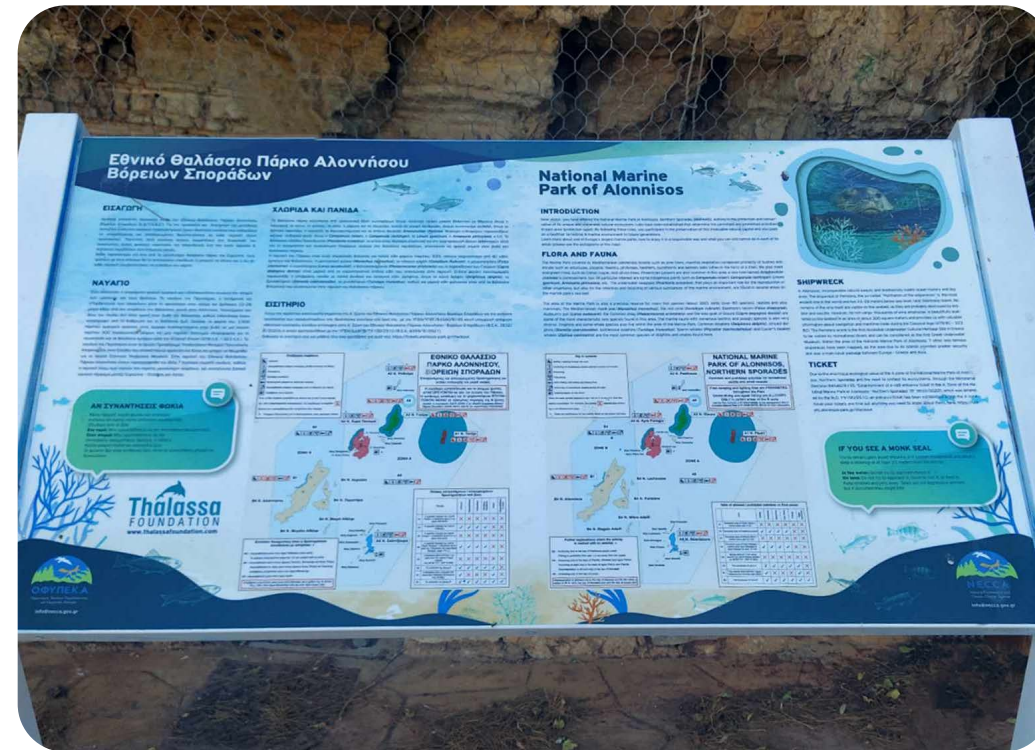
025

Ενημερωτικά Έντυπα & Αφίσες

Το Εθνικό θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου επιλέγει να ενημερώσει και να ευαισθητοποιήσει το κοινό μέσα από την κύρια ιστοσελίδα, διάφορα έντυπα φυλλάδια και αφίσες και πιο σπάνια μέσα από τα social media.

Στις φωτογραφίες που ακολουθούν, εμφανίζονται μερικά παραδείγματα σχεδιασμού των εντύπων για το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο, ανά τα χρόνια. Παρατηρώντας πιο προσεκτικά, μπορεί κανείς να καταλάβει πως δεν ακολουθείται κάποια συγκεκριμένη οπτική ταυτότητα ως άξονας, αλλά αντιθέτως, ο σχεδιασμός διαφέρει και εξελίσσεται όσο περνάνε τα χρόνια.

Είναι φανερό ότι δεν εντοπίζεται η χρήση κάποιας συγκεκριμένης χρωματικής παλέτας ή κάποιας οικογένειας γραμματοσειρών. Αντιθέτως, χρησιμοποιείται μία μεγάλη ποικιλία χρωμάτων, όπως αποχρώσεις του μπλε, του χρυσού ή του μπεζ και γενικότερα, εντοπίζεται μία μεγάλη ελευθερία επιλογών.

03 Επανασχεδιασμός Οπτικής Ταυτότητας

ΣΕΛΙΔΑ 023

Εταιρική Ταυτότητα

- Προσχέδια
- Λογότυπο
- Χρωματικοί Κώδικες
- Τυπογραφία
- Λανθασμένη Χρήση Λογότυπου
- Δευτερεύοντα Γραφιστικά Στοιχεία

ΣΕΛΙΔΑ 043

Πρώθηση

- Έντυπος Χάρτης
- Έντυπος Οδηγός
- Αφίσες & Banner
- Καταχώριση
- Εφαρμογές

ΣΕΛΙΔΑ 081

Ιστοσελίδα

027

Εταιρική Ταυτότητα

Το πρώτο και πιο σημαντικό στάδιο για την δημιουργία μίας εταιρικής ταυτότητας αποτελούν τα προσχέδια του λογοτύπου. Τα προσχέδια επιτρέπουν στον σχεδιαστή να εξερευνήσει δημιουργικές ιδέες, να επικοινωνήσει και να βελτιώσει τις ιδέες, οδηγώντας τελικά στην ανάπτυξη ενός ισχυρού και αποτελεσματικού λογοτύπου που αντιπροσωπεύει την ταυτότητα, τις αξίες και τους στόχους μιας μάρκας.

Προσχέδια

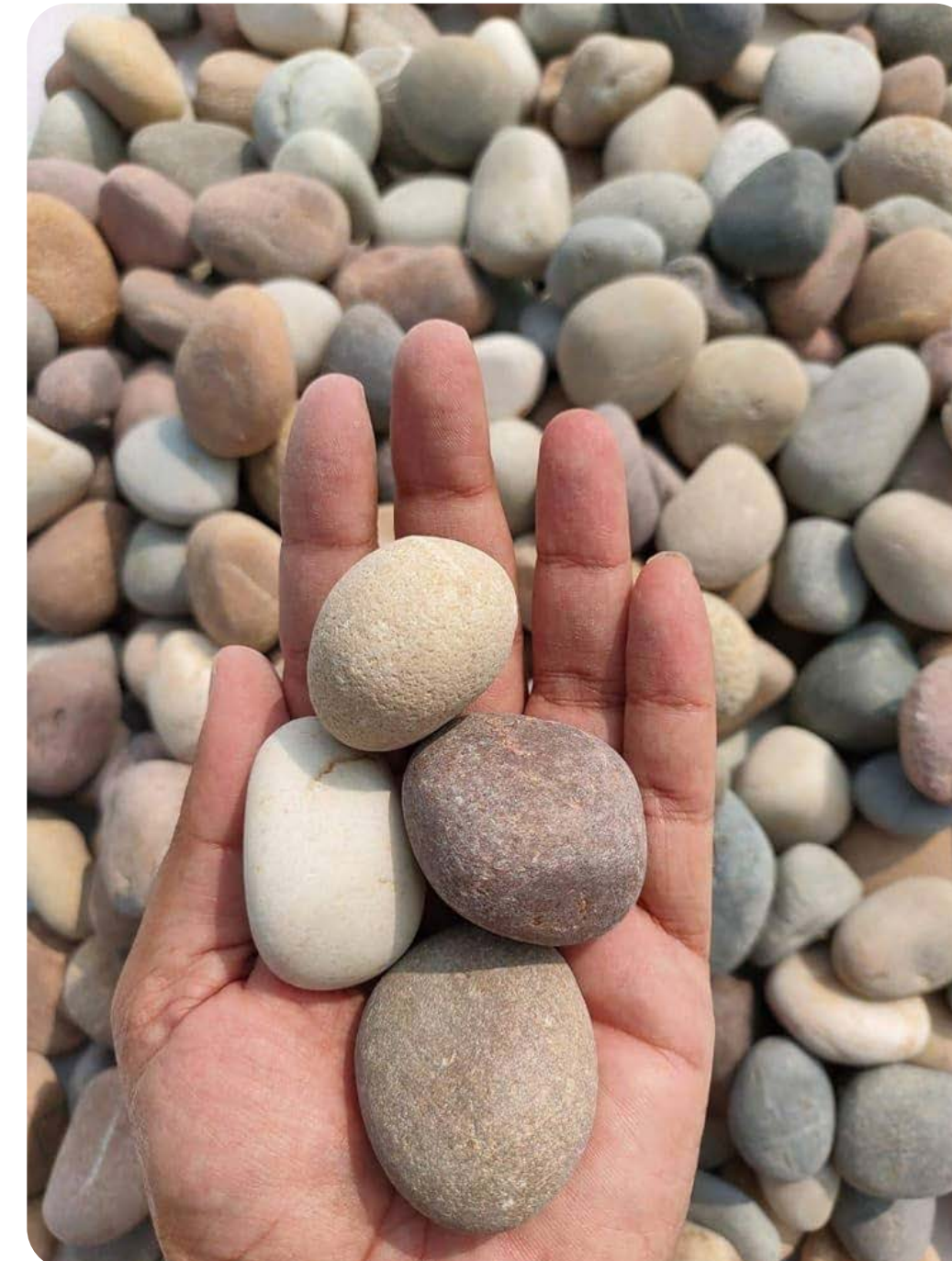
Στην συγκεκριμένη περίπτωση, η διαδικασία της ανάπτυξης ιδεών και προσχεδίων ξεκίνησε σε ένα ταξίδι στο νησί της Αλοννήσου και διήρκεσε αρκετό καιρό. Η έμπνευση των προσχεδίων προήλθε κυρίως από το ίδιο το νησί, τα φυσικά τοπία του και την αφοσίωση των κατοίκων στη

διατήρηση της μοναδικής ομορφιάς του. Στην συνέχεια παρουσιάζονται μερικά από τα προσχέδια για το λογότυπο του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου.

Η πρώτη ιδέα προήλθε από τα βότσαλα της παραλίας, με το καθένα από αυτά να αποτυπώνει μοναδικές μορφές σε ιδιαίτερους χρωματισμούς.

Σε επόμενα προσχέδια, κεντρική ιδέα ήταν η δημιουργία ενός συμβόλου που να απεικονίζει τη μεσογειακή φώκια, η οποία αποτελεί το σημαντικότερο είδος προστασίας στο Πάρκο.

Παράλληλα όμως, ήταν σημαντική η αποτύπωση του Πάρκου ως ιδανικού καταφύγιου, για πολλά απειλούμενα με εξαφάνιση είδη της χερσαίας και θαλάσσιας χλωρίδας και πανίδας.

028

Η μεσογειακή φώκια ήταν γνωστή στους λαούς της Μεσογείου από τους αρχαίους χρόνους. Οι αρχαίοι Έλληνες τη θεωρούσαν ιερό ζώο και πίστευαν ότι ήταν προστατευόμενη του Ποσειδώνα και του Απόλλωνα.

Μέσα από αναφορές από την αρχαία ελληνική, ρωμαϊκή και βυζαντινή περίοδο, μαθαίνουμε πως το είδος ζούσε σε μεγάλους αριθμούς στις παραλίες και τις θάλασσες της Ελλάδας. Αναφορές βρίσκουμε στην Οδύσεια, σε κείμενα του Αριστοφάνη, του Πλουτάρχου και σε κείμενα των Λατίνων ποιητών Οβίδιου και Βιργίλιου. Την παρουσία και τη θέση της μεσογειακής φώκιας στον αρχαίο κόσμο ανακαλύπτουμε και σε άλλες πηγές, όπως παραστάσεις της σε νομίσματα του 6ου αιώνα π.Χ. από τη Φώκεια της Ιωνίας, πόλη στα παράλια της Μικράς Ασίας.

Ένα παράδειγμα απεικόνισης μεσογειακής φώκιας από την αρχαία ελληνική περίοδο αποτελεί η διπλανή φωτογραφία με την λεπτομέρεια ενός αγγείου, που χρονολογείται μεταξύ του 520-510 π.Χ.

Στο συγκεκριμένο αγγείο εμφανίζεται μία αναπαράσταση του υποθαλάσσιου κόσμου και ανάμεσά του μία φώκια Monachus Monachus. Αυτό το θέμα αναπαράστασης δεν αποτελούσε συνηθισμένη επιλογή, καθώς τα αγγεία παρουσίαζαν συνήθως σκηνές από την ελληνική μυθολογία, την καθημερινή ζωή ή άλλα πολιτιστικά μοτίβα.

Όλες αυτές οι αναφορές, σε συνδυασμό με υπάρχουσες απεικονίσεις της μεσογειακής φώκιας κατά την αρχαία ελληνική περίοδο, αποτέλεσαν άξονα τόσο για τα προσχέδια, όσο και για την τελική μορφή του λογοτύπου. Στα περισσότερα από τα προσχέδια χρησιμοποιήθηκαν γεωμετρικά σχήματα, ενώ σε άλλα χρησιμοποιήθηκε πιο ελεύθερη γραφή, φέρνοντας τα προσχέδια στο σήμερα.

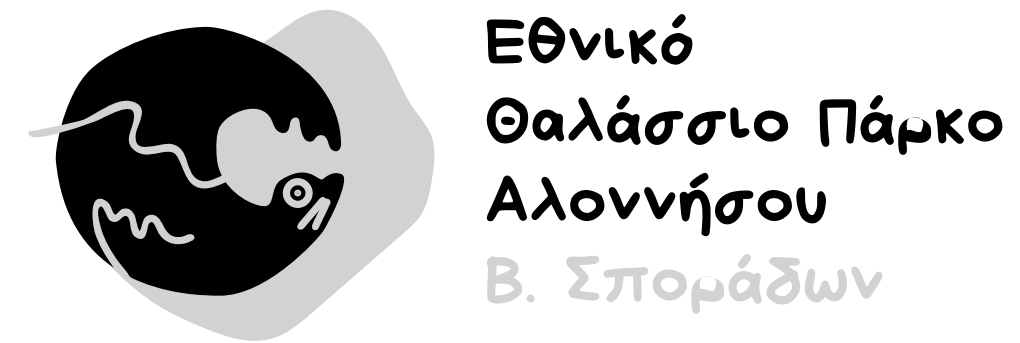
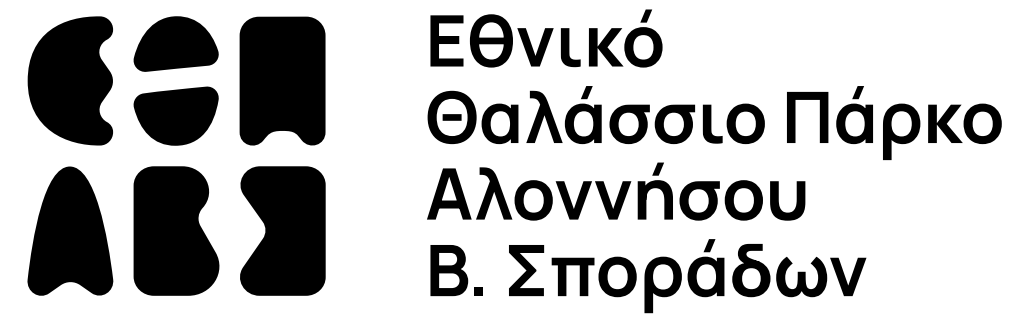

Εικόνα 13. Λεπτομέρεια από Καιρετανή Υδρία (δοχείο νερού), χρονολογείται περίπου το 520-510 π.Χ.

Σχέδιο 1. Απεικόνιση της Μεσογειακής Φώκιας, ως πηγή έμπνευσης για το νέο λογότυπο του Πάρκου.

029

030

Λογότυπο

Για την τελική επιλογή του λογότυπου έγινε συνδυασμός όλων των προηγούμενων στοιχείων, ενώ ακολουθήθηκαν βασικές αρχές του σχεδιασμού και branding, ώστε να γίνει η αντιπροσωπευτικότερη επιλογή σήματος για το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου.

Κεντρική ιδέα

Για το νέο λογότυπο, κεντρική ιδέα αποτέλεσε η μεσογειακή φώκια, το σημαντικότερο είδος προστασίας στο Εθνικό Πάρκο. Η επιλογή αυτή δηλώνει την ύψιστη σημασία και άμεση ανάγκη για την προστασία του απειλούμενου προς εξαφάνιση είδους της. Μέσω του λογότυπου το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου, επιδιώκει την ευαισθητοποίηση τόσο των πολιτών, όσο και των επισκεπτών του.

Σήμα-Λογότυπο

Το σήμα του λογότυπου βασίζεται στην απεικόνιση της φώκιας, της οποίας η τελική μορφή έχει δημιουργηθεί μέσα από την εξέλιξη των προσχεδίων (βλ. Εικόνα διπλανής σελίδας). Αποτελεί ένα απλοποιημένο αποτέλεσμα, το οποίο επικοινωνεί άμεσα και αποτελεσματικά τις αξίες και τους στόχους του Πάρκου. Το τελικό λογότυπο είναι λιτό και καθαρό, με ελεύθερες γραμμές και καμπύλες, εύκολα αναγνωρίσιμο και ευανάγνωστο.

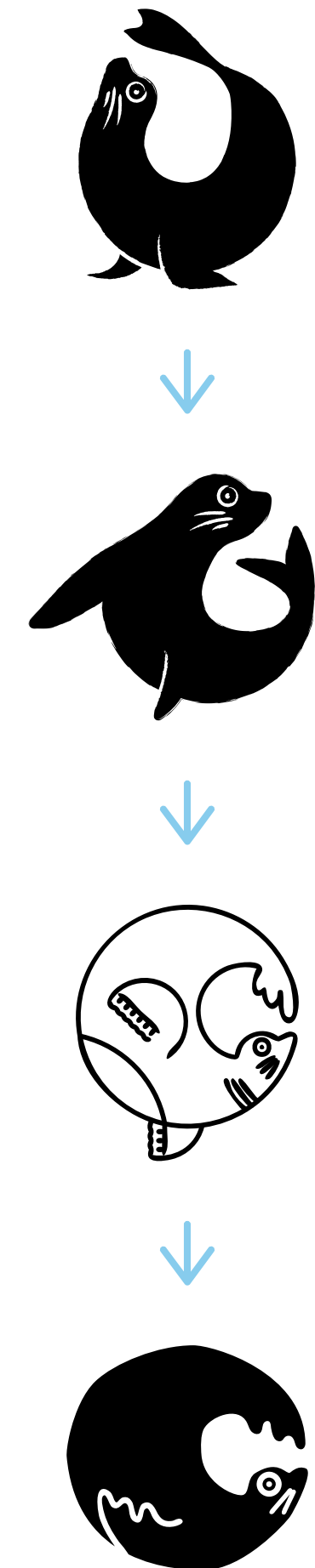
Λόγω του σχεδιασμού του, το νέο λογότυπο έχει τη δυνατότητα να αναπαραχθεί σε πολλά μεγέθη και ταυτόχρονα να είναι αναγνωρίσιμο σε μικρές ή μεγάλες αποστάσεις, γεγονός που αποτελεί σημαντικό χαρακτηριστικό για ένα σήμα-λογότυπο.

Ο νέος σχεδιασμός του λογότυπου καταφέρνει να αναδείξει με αμεσότητα τις πτυχές του Πάρκου, διαφοροποιώντας το πλήρως από τα λογότυπα αντίστοιχων οργανισμών που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα. Ο νέος χαρακτήρας του Πάρκου εμφανίζεται πιο φιλικός

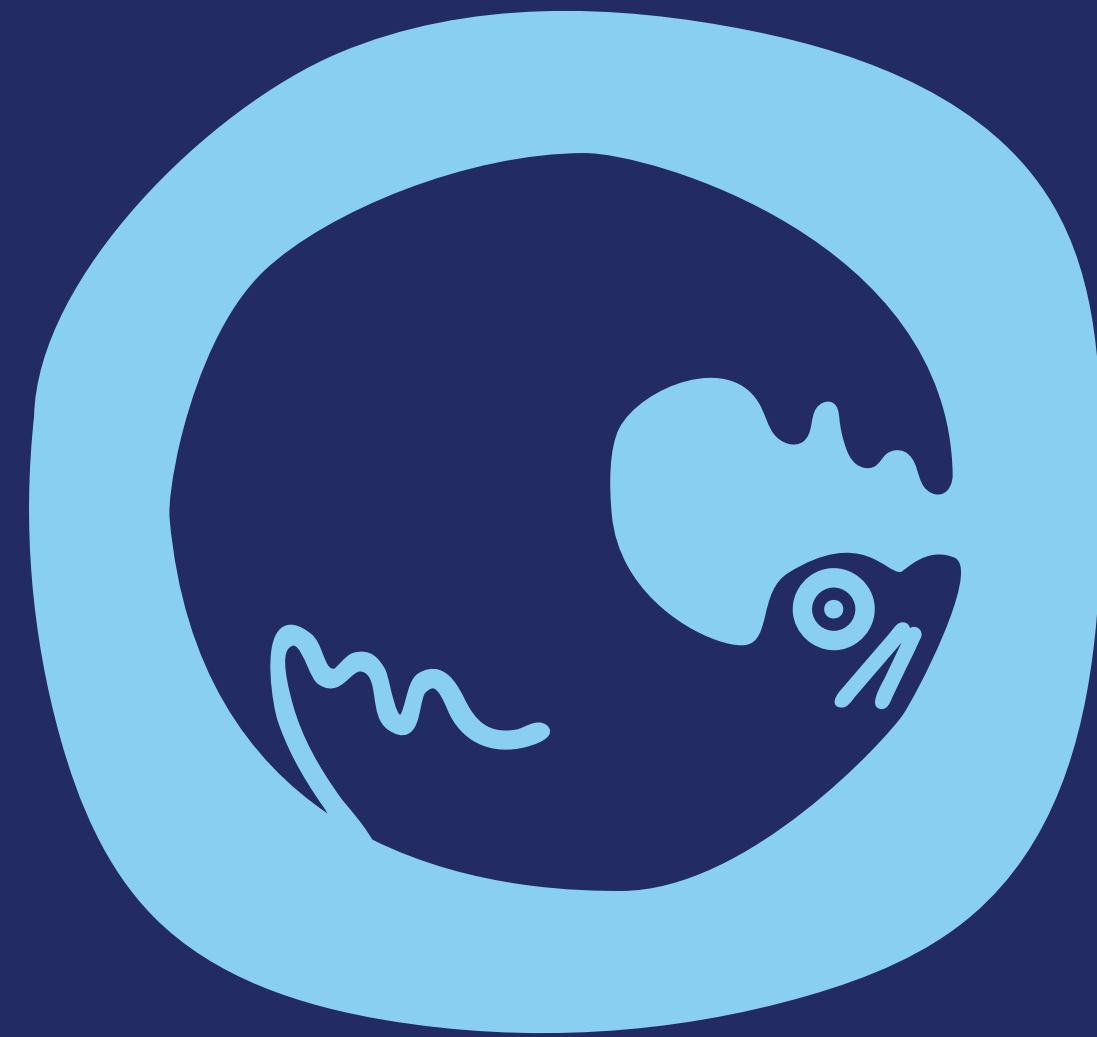
ως προς τον επισκέπτη, με σεβασμό προς το φυσικό περιβάλλον και στόχο την προστασία αυτού, αλλά και των μοναδικών ειδών του. Επικοινωνεί την σημασία προστασίας του είδους *Monachus Monachus* και παράλληλα, καταφέρνει να δημιουργήσει μία ιδιαίτερη σχέση με τις μικρότερες ηλικίες, κάνοντας ξεκάθαρες στο κοινό του τις αξίες και τις δράσεις του.

Συνοψίζοντας, καθιστά το brand εύκολα αναγνωρίσιμο και πρωτοπόρο, ενώ ταυτόχρονα καταφέρνει να το διαφοροποιήσει από αντίστοιχες προσπάθειες στον ελλαδικό χώρο.

Σχέδιο 2. Εξέλιξη απεικόνισης της Μεσογειακής Φώκιας για το νέο λογότυπο του Πάρκου.

031

ΕΘΝΙΚό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου
ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΔΕΣ

032

033

Το νέο λογότυπο αποτελείται από δύο τμήματα, το σήμα και το λεκτικό κομμάτι. Στην συγκεκριμένη περίπτωση αυτά τα δύο αντιμετωπίζονται κυρίως μαζί, εκτός από ορισμένες περιπτώσεις που θα αναλυθούν στην πορεία της πτυχιακής εργασίας.

Στο σημείο αυτό, είναι σημαντικό να οριστούν κάποια επιπλέον χαρακτηριστικά και τιμές για το λογότυπο, τα οποία θα βοηθήσουν στην σωστή χρήση του σε μελλοντικές εφαρμογές.

Ύψος Λογότυπου

Καθώς τα δύο αυτά στοιχεία δεν χωρίζονται, μπορούμε να ορίσουμε πως το ύψος του λογότυπου είναι ακριβώς όσο είναι το ύψος του σήματος.

Απόσταση μεταξύ Στοιχείων

Αντίστοιχα, το κενό μεταξύ του εικονιδίου και του λεκτικού σήματος, είναι ίσο με το πλάτος του γράμματος Θ.

Ευθυγράμμιση

Άλλη μία απαραίτητη ένδειξη για τη σωστή μορφή του λογότυπου είναι η ευθυγράμμιση. Στην συγκεκριμένη περίπτωση θα πρέπει το λεκτικό του λογότυπου να ευθυγραμμίζεται με τη βάση του σήματος, αφήνοντας ένα απαραίτητο κενό στο πάνω μέρος του λεκτικού.

Ελάχιστο Μέγεθος

Το λογότυπο πρέπει πάντα να χρησιμοποιείται ολόκληρο και στις σωστές αναλογίες, ενώ το μικρότερο μέγεθος στο οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί είναι 200 mm, ελάχιστο ύψος για εφαρμογές εκτύπωσης και 75 px για ψηφιακές εφαρμογές.

Περιθώρια Ασφαλείας

Για την σωστή χρήση του λογότυπου, θα πρέπει να τηρούνται τα περιθώρια κενού χώρου γύρω από το λογότυπο ίσα με 200 mm.

Το κενό μεταξύ του εικονιδίου και του λεκτικού σήματος, είναι ίσο με το πλάτος του γράμματος Θ.

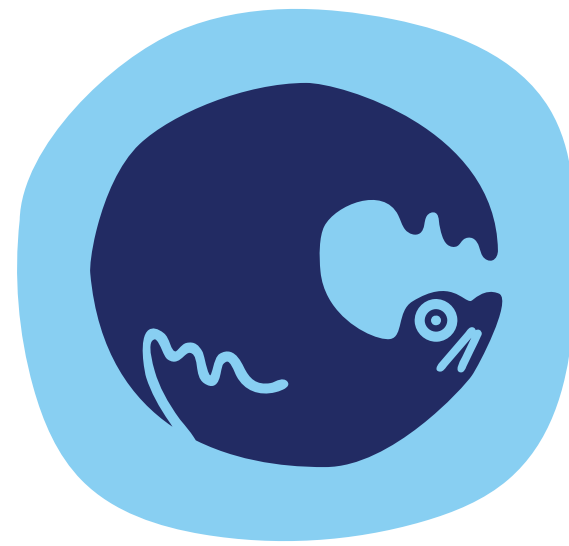

Το μικρότερο μέγεθος στο οποίο μπορεί να χρησιμοποιηθεί είναι 200 mm για εφαρμογές εκτύπωσης.

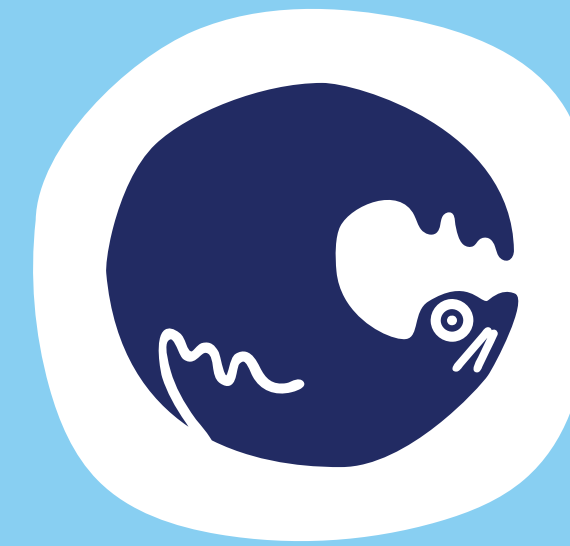
034

035

**Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου**
ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΔΕΣ

**Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου**
ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΔΕΣ

036

Χρωματικοί Κώδικες

Η συνεπής χρήση του χρώματος είναι ζωτικής σημασίας για την αποτελεσματική αναγνώριση της επωνυμίας. Η χρωματική παλέτα του νέου λογότυπου αποτελείται από τρία χρώματα, εμπνευσμένα από τον θαλάσσιο κόσμο: το σκούρο μπλε της θάλασσας, το γαλάζιο του ουρανού και το λευκό των κυμάτων. Αυτά τα τρία χρώματα χρησιμοποιούνται στην οπτική ταυτότητα και στις γραφιστικές εφαρμογές του Θαλάσσιου Πάρκου.

Ως προς την σημειολογία του χρώματος στον τομέα του branding, το χρώμα μπλε συνδέεται με ιδιότητες όπως η αξιοπιστία και η υπευθυνότητα, συχνά μεταφέροντας μια αίσθηση καθήκοντος και δέσμευσης. Επιπλέον, οι πιο ανοιχτόχρωμες αποχρώσεις του μπλε μπορούν να συμβολίσουν την αρμονία με τη φύση, ιδιαίτερα με τον ουρανό και το νερό.

Μέσω της χρωματικής επιλογής για το λογότυπο, μεταφέρεται αμέσως μια σύνδεση με τον θαλάσσιο κόσμο και την αποστολή του

Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου να τον προστατεύει και να τον συντηρεί.

Στην συνέχεια αναγράφονται οι χρωματικοί κώδικες Pantone, RGB, CMYK και HEX, προκειμένου να διασφαλιστεί η συνέπεια και η ακρίβεια στην αναπαραγωγή των χρωμάτων του λογότυπου σε διάφορα μέσα και πλατφόρμες. Με την χρήση των κωδικών αυτών, επιτυγχάνεται η αναγνώριση της επωνυμίας και η δημιουργία μιας ισχυρής οπτικής ταυτότητας.

PANTONE: 000C CMYK: 0, 0, 0, 0 RGB: 255, 255, 255 HEX: #ffffff

PANTONE: P 115-12 C CMYK: 42, 4, 0, 0 RGB: 138, 205, 241 HEX: # 8ACDF1

PANTONE: P 101-15 C CMYK: 100, 94, 29, 23 RGB: 35, 44, 99 HEX: # 232C63

Χρήση Άσπρου & Μαύρου

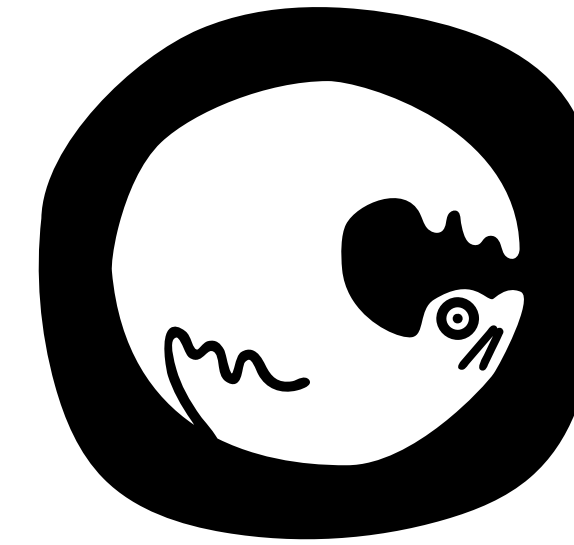
Τα έγχρωμα λογότυπα είναι περισσότερο ελκυστικά οπτικά και αναπόσπαστα στοιχεία για την αναγνώριση της επωνυμίας, παρ' όλα αυτά μπορεί να μην είναι πάντα πρακτικά ή κατάλληλα. Επομένως, είναι σημαντικό για μία εταιρεία ή έναν οργανισμό να διαθέτει και να χρησιμοποιεί μία ασπρόμαυρη εκδοχή του λογότυπου. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου.

Με την χρήση της ασπρόμαυρης παλέτας εξασφαλίζεται η ευελιξία και η προσαρμοστικότητα του branding σε ένα ευρύ φάσμα εφαρμογών και μέσων. Σε περιπτώσεις όπου η έγχρωμη εκτύπωση δεν είναι διαθέσιμη ή δαπανηρή, μια ασπρόμαυρη έκδοση διασφαλίζει ότι το λογότυπό παραμένει αναγνωρίσιμο και διατηρεί τα βασικά σχεδιαστικά στοιχεία του.

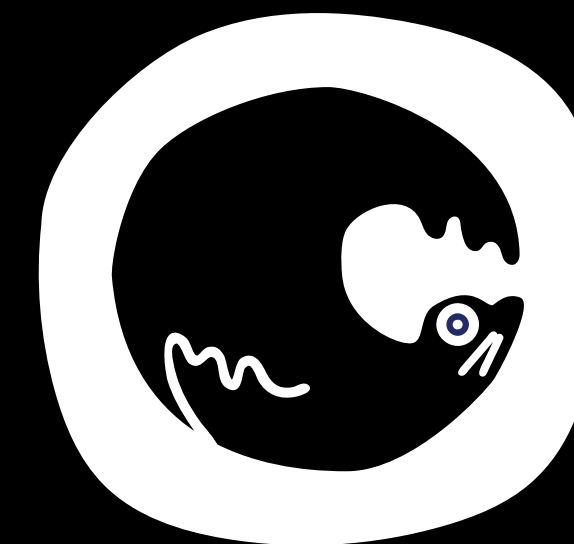
Επιπλέον, η ασπρόμαυρη εκδοχή μπορεί να φανεί χρήσιμη σε περιπτώσεις όπου το φόντο ή το περιβάλλον συγκρούεται με τον συνδυασμό χρωμάτων του λογότυπου. Η χρήση μιας ασπρόμαυρης έκδοσης μπορεί να αποτρέψει

οπτικούς περισπασμούς και να διατηρήσει την αναγνωσιμότητα και τον αντίκτυπο του λογότυπου.

Με τις έγχρωμες και ασπρόμαυρες εκδόσεις του λογότυπου, επιτυγχάνεται μια ισορροπία μεταξύ δημιουργικότητας και πρακτικότητας, διασφαλίζοντας ότι η ταυτότητα του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου θα παραμένει συνεπής και προσαρμόσιμη σε ένα ευρύ φάσμα εφαρμογών και επικοινωνίας.

**Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου**
ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΔΕΣ

**Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου**
ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΔΕΣ

038

Συμπληρωματική Χρωματική Παλέτα

Εκτός από την βασική παλέτα, η ταυτότητα του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου διαθέτει μία ποικιλία επιπλέον πέντε χρωμάτων, με σκοπό την χρήση τους σε διάφορες προωθητικές εφαρμογές και έντυπα φυλλάδια.

Η συγκεκριμένη χρωματική παλέτα αποτελείται από χρώματα εμπνευσμένα από τη φύση, όπως πράσινα, μπλε και λιγότερο έντονες αποχρώσεις που συναντάει κανείς σε τοπία, χλωρίδα και πανίδα. Αυτές οι φυσικές αποχρώσεις αντικατοπτρίζουν τη δέσμευση του Πάρκου για τη διατήρηση του περιβάλλοντος, τη βιοποικιλότητα και τη συνολική προστασία των φυσικών πόρων.

Επιπλέον, μια φυσική παλέτα χρωμάτων βοηθά στη δημιουργία μιας οπτικής σύνδεσης μεταξύ των επισκεπτών και του περιβάλλοντος χώρου του Πάρκου. Όταν οι επισκέπτες αντικρίζουν μία ταυτότητα που θυμίζει και αναδεικνύει τη φυσική ομορφιά του εκάστοτε Πάρκου, μέσω του φυσικού συνδυασμού χρωμάτων, δημιουργούν το αίσθημα της εμπιστοσύνης απέναντί

του και ενεργοποιείται ένας υποσυνείδητος συσχετισμός με την εξωτερική εμπειρία που αναζητούν.

Συνοπτικά, μια φυσική χρωματική παλέτα για την οπτική ταυτότητα ενός Εθνικού Πάρκου όχι μόνο αποτυπώνει την ουσία του πάρκου, αλλά προάγει επίσης την περιβαλλοντική συνείδηση και ενισχύει τη συναισθηματική σύνδεση μεταξύ ανθρώπων και φύσης.

Η συγκεκριμένη χρωματική παλέτα έχει χρησιμοποιηθεί σε προωθητικές εφαρμογές του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου, όπως τον έντυπο χάρτη και τον οδηγό του επισκέπτη, οι οποίοι θα αναλυθούν στην πορεία.

PANTONE: P 101-15 C CMYK: 100, 94, 29, 23 RGB: 35, 44, 99 HEX: # 232C63

PANTONE: P 115-12 C CMYK: 42, 4, 0, 0 RGB: 138, 205, 241 HEX: # 8ACDF1

PANTONE: P 101-15 C CMYK: 100, 94, 29, 23 RGB: 35, 44, 99 HEX: # 232C63

PANTONE: P 166-15 C CMYK: 25, 7, 100, 0 RGB: 202, 206, 44 HEX: # CACE2C

PANTONE: P 30-8 C CMYK: 0, 71, 100, 0 RGB: 243, 109, 33 HEX: # F36D21

PANTONE: P 40-8 C CMYK: 2, 84, 91, 0 RGB: 236, 80, 47 HEX: # EC502F

PANTONE: P 43-14 C CMYK: 28, 67, 94, 46 RGB: 102, 66, 41 HEX: # 664229

039

Η ανάγκη για την τοποθέτηση του χαρακτηριστικού λογότυπου σε μικρές ή μεγάλες επιφάνειες διαφορετικών σχημάτων αποτελεί πάντα μία πρόκληση. Το σύστημα της συγκεκριμένης ταυτότητας έχει σχεδιαστεί για ευελιξία, συνέπεια και αναγνώριση της επωνυμίας.

Η ευελιξία επιτρέπει στο λογότυπο να προσαρμόζεται και να διατηρεί την αποτελεσματικότητά του σε διάφορα μέσα, μεγέθη και περιβάλλοντα. Ένα ευέλικτο λογότυπο μπορεί να αλλάξει μέγεθος χωρίς να χάσει τη διαύγεια ή την απήχυσή του, διασφαλίζοντας ότι φαίνεται εξίσου σε μια μικρή επαγγελματική κάρτα όπως και σε μια μεγάλη διαφημιστική πινακίδα.

Icon-Only Λογότυπο

Το νέο λογότυπο του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου, δίνει την δυνατότητα χρήσης του σήματος ή αλλιώς icon-only. Αυτό είναι χρήσιμο σε περιπτώσεις όπου η συντομία και η απλότητα είναι απαραίτητες, όπως ψηφιακές εφαρμογές ή αντικείμενα μικρού μεγέθους. Πολλές φορές αυτό ενισχύει την εξοικείωση του κοινού με την εκάστοτε επωνυμία.

Ειδικά Λογότυπα

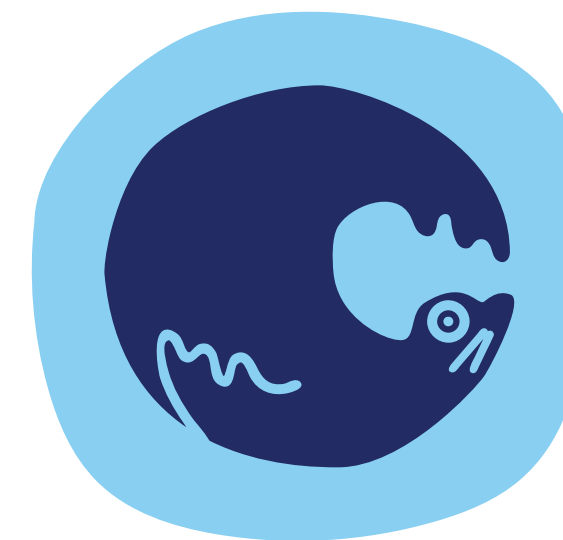
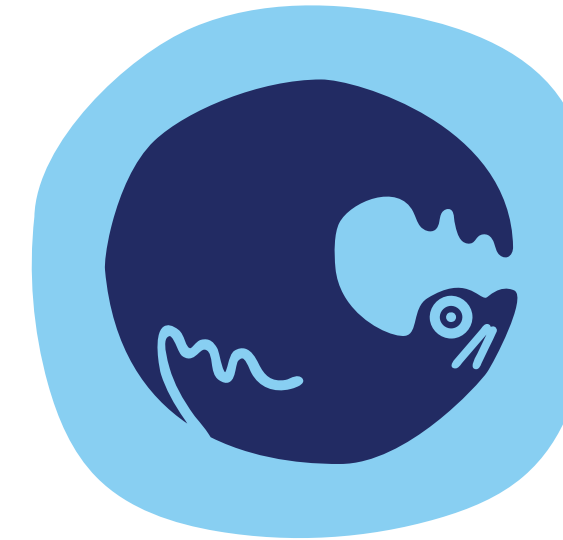
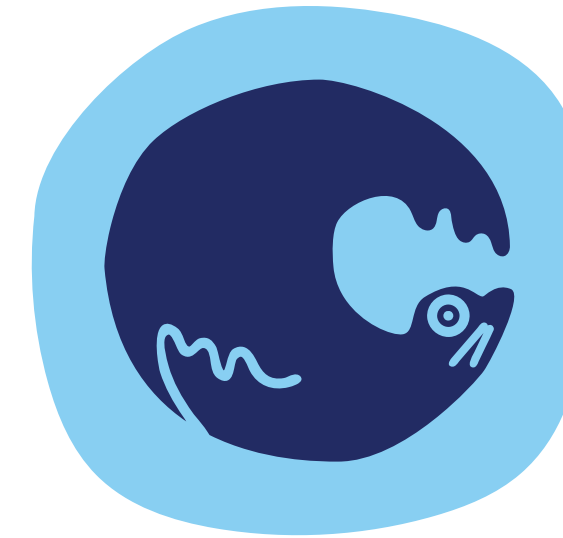
Επιπλέον, το νέο λογότυπο υποστηρίζει και την αγγλική έκδοση με το λεκτικό «National Marine Park of Alonissos, Northern Sporades», αλλά και εξειδικευμένες περιπτώσεις σήμανσης όπως ένδειξη για τον Φορέα Διαχείρισης του Πάρκου ή το Κέντρο Ενημέρωσης κ.α. Παρ' όλα αυτά πρέπει να δοθεί η απαραίτητη προσοχή στην τυπογραφία και την απόσταση, προκειμένου να παραμείνουν συνεπείς σε όλη την επωνυμία.

Συνοψίζοντας, η ευελιξία του λογότυπου ενισχύει την ικανότητα μιας επωνυμίας να επικοινωνεί το μήνυμά της με συνέπεια και αποτελεσματικότητα σε ένα δυναμικό και συνεχώς μεταβαλλόμενο οπτικό τοπίο.

Στις συγκεκριμένες περιπτώσεις τα περιθώρια και το ελάχιστο μέγεθος έχουν τις ίδες τιμές με το κύριο λογότυπο του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου.

Σχέδιο 3. Πάνω: το icon-only λογότυπο.

Σχέδια 4,5. Κάτω: παραδείγματα ειδικών λογοτύπων του Πάρκου.

**National
Marine
Park of
Alonissos**

NORTHERN SPORADES

**Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου**

ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ

040

National Marine Park of Alonissos

NORTHERN SPORADES

041

Τυπογραφία

Συνολικά, η νέα οπτική ταυτότητα του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου βασίζεται σε τρεις οικογένειες γραμματοσειρών.

Ξεκινώντας από το λογότυπο, χρησιμοποιήθηκε στο λεκτικό κομμάτι η γραμματοσειρά *Vela Sans GX*. Πρόκειται για μία sans serif ευανάγνωστη γραμματοσειρά που λειτουργεί πολύ καλά σε πεζούς και κεφαλαίους χαρακτήρες, σε διάφορα μεγέθη.

Η συγκεκριμένη γραμματοσειρά έχει χρησιμοποιηθεί σε μερικές ακόμα περιπτώσεις, όπως τις βασικές πληροφορίες των έντυπων επαγγελματικών καρτών του Πάρκου.

Επόμενη γραμματοσειρά είναι η *PVF_Clothing*, η οποία αποτελεί σημαντικό κομμάτι της νέας οπτικής ταυτότητας του Πάρκου. Η συγκεκριμένη γραμματοσειρά αποπνέει έναν πιο ελεύθερο και παιχνιδιάρικο χαρακτήρα, γεγονός που κάνει πιο ελκυστική την ταυτότητα και στις μικρότερες ηλικίες.

Η συγκεκριμένη γραμματοσειρά χρησιμοποιείται Medium εκδοχή της κυρίως σε τίτλους εντύπων ή άλλων εφαρμογών όπως αφίσες, banner κ.λπ., χωρίς όμως να αποκλείεται μερικές φορές η Light έκδοση.

Τέλος, η γραμματοσειρά Open Sans, αποτελεί βασική γραμματοσειρά της ταυτότητας για μεγάλα ή μικρότερα κείμενα σε έντυπες ή ψηφιακές εφαρμογές. Είναι και αυτή μία sans serif γραμματοσειρά, αρκετά ευανάγνωστη και «καθαρή» και ολοκληρώνει την γενική αισθητική του brand. Η Open Sans χρησιμοποιείται σε μία γκάμα από βάρη, προκειμένου να ιεραρχηθεί σωστά το κάθε πληροφοριακό κείμενο.

Τέλος, είναι σημαντικό να αναφερθεί πως και οι τρεις αυτές γραμματοσειρές χρησιμοποιούνται σε ελληνικούς και λατινικούς χαρακτήρες, ανάλογα τις ανάγκες του Πάρκου.

Vela Sans GX

ΑΒΓΔΕΖΗΘΙΚΛΜΝΞΟΠΡΣΤΥΦΧΨΩ
αβγδεζηθικλμνξοπρστυφχψω

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

PVF_Clothing

ΑΒΓΔΕΖΗΘΙΚΛΜΝΞΟΠΡΣΤΥΦΧΨΩ
αβγδεζηθικλμνξοπρστυφχψω

Open Sans

ΑΒΓΔΕΖΗΘΙΚΛΜΝΞΟΠΡΣΤΥΦΧΨΩ
αβγδεζηθικλμνξοπρστυφχψω

ABCDEFGHIJKLMNOPQRSTUVWXYZ
abcdefghijklmnopqrstuvwxyz

042

Λανθασμένη Χρήση Λογότυπου

Στο συγκεκριμένο σημείο παρατίθενται παραδείγματα που αφορούν τους τρόπους με τους οποίους το λογότυπο του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου δεν θα πρέπει να χρησιμοποιείται.

Για την σωστή χρήση του λογότυπου δεν θα πρέπει τα χρώματα και τα στοιχεία του να αντικαθίστανται, να αλλοιώνονται ή να μεταβάλλονται κάτω από οποιεσδήποτε συνθήκες.

Απαγορεύεται η σκίαση, η αλλοίωση των αναλογιών, η περιστροφή του λογότυπου, η χρήση περιγράμματος, η αλλαγή της γραμματοσειράς, η σμίκρυνση μέρους του λογότυπου, η χρήση χρωμάτων που δεν ανήκουν στην παλέτα, η χρήση χρωματικών gradients και η χρήση σε background με χαμηλό ή καθόλου contrast.

Το λογότυπο του Εθνικού Πάρκου θα πρέπει να χρησιμοποιείται ολόκληρο, σε μια από τις επιτρεπτές χρωματικές εκδοχές του, χωρίς καμία παραμόρφωση ή αλλαγή.

043

Δευτερεύοντα Γραφιστικά Στοιχεία

Τα δευτερεύοντα γραφικά σε μια οπτική ταυτότητα περιλαμβάνουν συμπληρωματικά σχεδιαστικά στοιχεία πέρα από το κύριο λογότυπο. Στην περίπτωση του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου περιλαμβάνουν εικονογραφήσεις και μοτίβα στην χρωματική παλέτα που έχει οριστεί.

Τα δευτερεύοντα γραφιστικά στοιχεία είναι σημαντικά κομμάτια του branding, καθώς μεταφέρουν την προσωπικότητα, τις αξίες και την κουλτούρα της επωνυμίας, λειτουργώντας ως εργαλείο οπτικής επικοινωνίας που συνδέεται με το κοινό σε υποσυνείδητο επίπεδο.

Για το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου έχουν δημιουργηθεί τρία pattern από μία εικονογράφιση, τα οποία προορίζονται για χρήση σε διάφορες εφαρμογές, από επαγγελματικές κάρτες, μέχρι διαφημιστικές μπλούζες, κούπες, χαρτιά περιτυλίγματος κ.α.

Απαραίτητα στοιχεία για την ολοκλήρωση μίας οπτικής ταυτότητας αποτελούν οι επαγγελματικές κάρτες, το επαγγελματικό επιστολόχαρτο και οι φάκελοι.

Επαγγελματικές Κάρτες

Η επαγγελματική κάρτα έχει διαστάσεις 85x55 mm, ενώ για την εκτύπωσή της χρησιμοποιείται οικολογικό χαρτί. Στην μία όψη της κάρτας εμφανίζονται οι πληροφορίες και τα στοιχεία επικοινωνίας, ενώ η δεύτερη όψη έχει δύο επιλογές, με το εταιρικό μοτίβο στις αντίθετες αποχρώσεις. Οι γραμματοσειρά που έχει χρησιμοποιηθεί είναι η Vela Sans GX.

Επαγγελματικό Επιστολόχαρτο & Φάκελος

Το επιστολόχαρτο ακολουθεί μία απλή δομή σε φύλο A4. Η τοποθέτηση του λογότυπου γίνεται πάντα στην πάνω αριστερή γωνία και η γραμματοσειρά που χρησιμοποιείται είναι η Segoe UI Regular μεγέθους 10 στιγμών (pt) και διάστιχο 15 στιγμών.

Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου
ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΔΕΣ

Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου
ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΔΕΣ

Ημερομηνία

Όνομα του Αποδέκτη
Τίτλος
Διεύθυνση
Ταχυδρομικός Κώδικας, Πόλη

Χαιρετισμός,

Αυτό είναι ένα χαρακτηριστικό δείγμα του τρόπου με τον οποίο πρέπει να είναι δακτυλογραφημένη μία επιστολή στο νέο σας επιστολόχαρτο.

Ορίστε το αριστερό περιθώριο στα 20χιλ στο αριστερό άκρο του επιστολόχαρτου σας και ξεκινήστε στοιχίζοντας πλήρως το κείμενό σας σε ένα πλαίσιο κειμένου πλάτους 170χιλ. Χρησιμοποιήστε μία γραμματοσειρά τύπου serif, κατά προτίμηση την Segoe UI Regular μεγέθους 10 στιγμών (pt) με διάστιχο 15 στιγμών.

Όλοι οι τύποι πρέπει να οριστούν με συλλαβισμό και να εκτυπωθούν με μαύρο μελάνι. Ξεκινήστε το κείμενό σας με την τρέχουσα ημερομηνία. Μετά από την ημερομηνία πατήστε το πλήκτρο «enter» 2 φορές και εισάγετε τα στοιχεία του παραλήπτη. Μετά την τελευταία σειρά των στοιχείων του αποδέκτη πατήστε το πλήκτρο «enter» και εισάγετε τον χαιρετισμό σας. Πατήστε το πλήκτρο «enter» 2 φορές και πληκτρολογήστε την επιστολή σας. Μεταξύ των παραγράφων πατήστε 2 φορές το πλήκτρο «enter» κατάλληλη απόσταση.

Μετά την τελευταία φράση της επιστολής σας πατήστε 3 φορές το πλήκτρο «enter» και ξεκινήστε τον χαιρετισμό σας. Μετά τον αποχαιρετισμό πατήστε το πλήκτρο «enter» άλλες 4 φορές και εισάγετε το αποστολέα, παρέχοντας έτσι αρκετό χώρο για μία υπογραφή.

Τιμητικός αποχαιρετισμός

όνομα του αποστολέα
Τίτλος

(+30) 24240 66378
Πατητήρι 37005, Αλόν

(+30) 24240 66378
Πατητήρι 37005, Αλόννησος

info@nmpalonissos.com
www.nmpalonissos.gr

Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου
ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΔΕΣ

(+30) 24240 66378
Πατητήρι 37005, Αλόννησος

info@nmpalonissos.com
www.nmpalonissos.gr

Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου
ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΔΕΣ

ΜΥΡΤΩ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Δασολόγος & Περιβαλλοντολόγος M.Sc.

(+30) 24240 66378
Πατητήρι 37005, Αλόννησος

info@nmpalonissos.com
www.nmpalonissos.gr

045

...ηίου
...ΕΙΣ ΣΠΟΡΑΕΣ
...ΥΡΤΩ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
...ολόγος & Περιβαλλοντολόγος M. Sc.
...24240 66378
...οι 37005, Αλόνησος

info@nmpalonissos.com
www.nmpalonissos.gr

**Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου**
ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΕΣ

ΜΥΡΤΩ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Δασολόγος & Περιβαλλοντολόγος M. Sc.
(+30) 24240 66378
Πατητήρι 37005, Αλόνησος

info@nmpalonissos.com
www.nmpalonissos.gr

ΜΥΡΤΩ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Δασολόγος & Περιβαλλοντολόγος M. Sc.

info@nmpalonissos.com
www.nmpalonissos.gr

**Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου**
ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΕΣ

...νησος
...αλλοντολόγος M. Sc.
...ΟΝΟΜΟΥ

info@nmpalonissos.com
www.nmpalonissos.gr

**Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου**
ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΕΣ

ΜΥΡΤΩ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Δασολόγος & Περιβαλλοντολόγος M. Sc.
(+30) 24240 66378
Πατητήρι 37005, Αλόνησος

...ΤΩ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
... & Περιβαλ...

**Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου**
ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΕΣ

ΜΥΡΤΩ ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ
Δασολόγος & Περιβαλλοντολόγος M. Sc.

(+30) 24240 66378
Πατητήρι 37005, Αλόνησος

info@nmpalonissos.com
www.nmpalonissos.gr

Πρωώθηση

Για το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου σχεδιάστηκαν επίσης δύο ενημερωτικά έντυπα, ένας χάρτης και ένας οδηγός για τους επισκέπτες. Τα μέσα αυτά είναι απαραίτητα για τη βελτίωση των εμπειριών των επισκεπτών, παρέχοντας στους επισκέπτες πληροφορίες για το μοναδικό οικοσύστημα, την άγρια ζωή, τα γεωλογικά χαρακτηριστικά και την ιστορική σημασία του Πάρκου. Επιπλέον, μέσω του συγκεκριμένου υλικού γίνεται προσπάθεια ευαισθητοποίησης για την μεσογειακή φώκια (*monachus monachus*) και τους βιοτόπους της.

Έντυπος Χάρτης

Για την νέα ταυτότητα του Πάρκου σχεδιάστηκε εξ ολοκλήρου ένας έντυπος πληροφοριακός χάρτης με σκοπό την ασφαλή πλοήγηση των επισκεπτών εντός του πάρκου.

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου καλύπτει έκταση μεγέθους 2.315 τετραγωνικών χιλιομέτρων με ποικίλα εδάφη, ύδατα και σημεία ενδιαφέροντος.

Ο νέος χάρτης παρέχει σαφείς οδηγίες, υποδεικνύοντας τις επιτρεπόμενες και μη δραστηριότητες που μπορεί ο επισκέπτης να πράξει, επιτρέποντας στους επισκέπτες να προγραμματίσουν τις εξερευνήσεις τους με βάση τους κανονισμούς που έχουν τεθεί από τον Φορέα Διαχείρισης του Πάρκου. Αυτό ενισχύει τόσο

την ασφάλεια των επισκεπτών όσο και τη διατήρηση των ευαίσθητων οικοσυστημάτων του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου.

Για τον νέο χάρτη έχει σχεδιαστεί μία σειρά από δεκατέσσερα icons, προκειμένου να γίνουν ξεκάθαρες οι δραστηριότητες που επιτρέπονται ή απαγορεύονται στα όρια του Πάρκου. Τα εικονίδια είναι σαφή χωρίς περιττά στοιχεία, επιτρέποντας την άμεση κατανόησή τους.

Στον σχεδιασμό τους γίνεται έντονη η χρήση της καμπύλης, η οποία παραπέμπει στον κυματισμό της θάλασσας, ενώ τα χρώματα έχουν επιλεγεί από την βασική παλέτα, διασφαλίζοντας μια συνεχή οπτική ταυτότητα. Όταν τα εικονίδια εμφανίζονται μπλε, η δραστηριότητα επιτρέπεται, ενώ όταν είναι κόκκινα απαγορεύεται.

Σχέδιο 6. Τα εικονίδια που σχεδιάστηκαν εξ ολοκλήρου για τον χάρτη του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου.

0 Χάρτης του Πάρκου

II Ζώνη

B1

B2 & B3

B4

A3

A4

A5

A6

A7

Προσοχή!
Η αυτόνομη κατάδυση και το ψαροντούφεκο επιτρέπονται μόνο σε συγκεκριμένες περιοχές της Β Ζώνης, ενώ η ελεύθερη κατασκήνωση και το άναμμα φωτιάς απαγορεύονται σε όλη την έκταση του Πάρκου.

Η ιστορία του Πάρκου

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου Βορείων Σποράδων, είναι το **πρώτο Θαλάσσιο Πάρκο της Ελλάδας** το οποίο ιδρύθηκε το 1992 και αποτελεί τη **μεγαλύτερη προστατευμένη θαλάσσια περιοχή** στην Ευρώπη με έκταση 2.315 km². Το νησί της Αλοννήσου αποτελεί και εκείνο κομμάτι της έκτασης του Πάρκου, μαζί με άλλα έξι μικρότερα νησιά και εικοσιδύο βραχονησίδες.

Στα όριά του βρίσκεται καταφύγιο ένας από τους σημαντικότερους πληθυσμούς της υπό εξαφάνιση **μεσογειακής φώκιας (*monachus monachus*)** και δεκάδες ακόμα προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας της χερσαίας και της θαλάσσιας ζωής.

Επιπλέον, η περιοχή παρουσιάζει ιδιαίτερο **επιστημονικό, εκπαιδευτικό και πολιτισμικό ενδιαφέρον**. Στην ευρύτερη περιοχή του Πάρκου υπάρχουν ευρήματα από την Προϊστορική, την Κλασική και τη Βυζαντινή περίοδο (ναυάγια, παλιά μοναστήρια και εκκλησίες).

Στόχοι της ίδρυσης

Το θεσμικό πλαίσιο για τη δημιουργία του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου τέθηκε σε ισχύ τον **Αύγουστο του 1986** με Νομαρχιακή Απόφαση και ανανεώθηκε με Υπουργική Απόφαση το 1988. Τέσσερα χρόνια μετά, τον Μάιο του 1992 η περιοχή ανακηρύχθηκε και επίσημα σε Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο με σκοπό:

- 1 την προστασία, τη διατήρηση και τη διαχείριση της **φύσης και του τοπίου**, ως φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου.
- 2 την προστασία ενός από τους σημαντικότερους βιοτόπους της **Μεσογειακής Φώκιας**, *Monachus Monachus*, θηλαστικό από τα περισσότερο απειλούμενα με εξαφάνιση στον κόσμο.
- 3 την αποτελεσματική προστασία του **οικοσυστήματος των Β. Σποράδων** μοναδικού για την πολύπλευρη αξία του.

Ο Χάρτης του Πάρκου

Α Ζώνη

Β Ζώνη

Προσοχή!
Η αυτόνομη κατάδυση και το ψαροντούφεκο επιτρέπονται μόνο σε συγκεκριμένες περιοχές της Β Ζώνης, ενώ η ελεύθερη κατασκήνωση και το άναμμα φωτιάς **απαγορεύονται** σε όλη την έκταση του Πάρκου.

Επεξήγηση Συμβόλων

- Διέλευση σκαφών
- Αγκυροβόληση σκαφών αναψυχής
- Αγκυροβόληση σκαφών αναψυχής (κατά τη διάρκεια της νύχτας)
- Αποβίβαση στην παραλία
- Καλύμψη
- Ελεύθερη κατάδυση
- Ερασιτεχνικό ψάρεμα

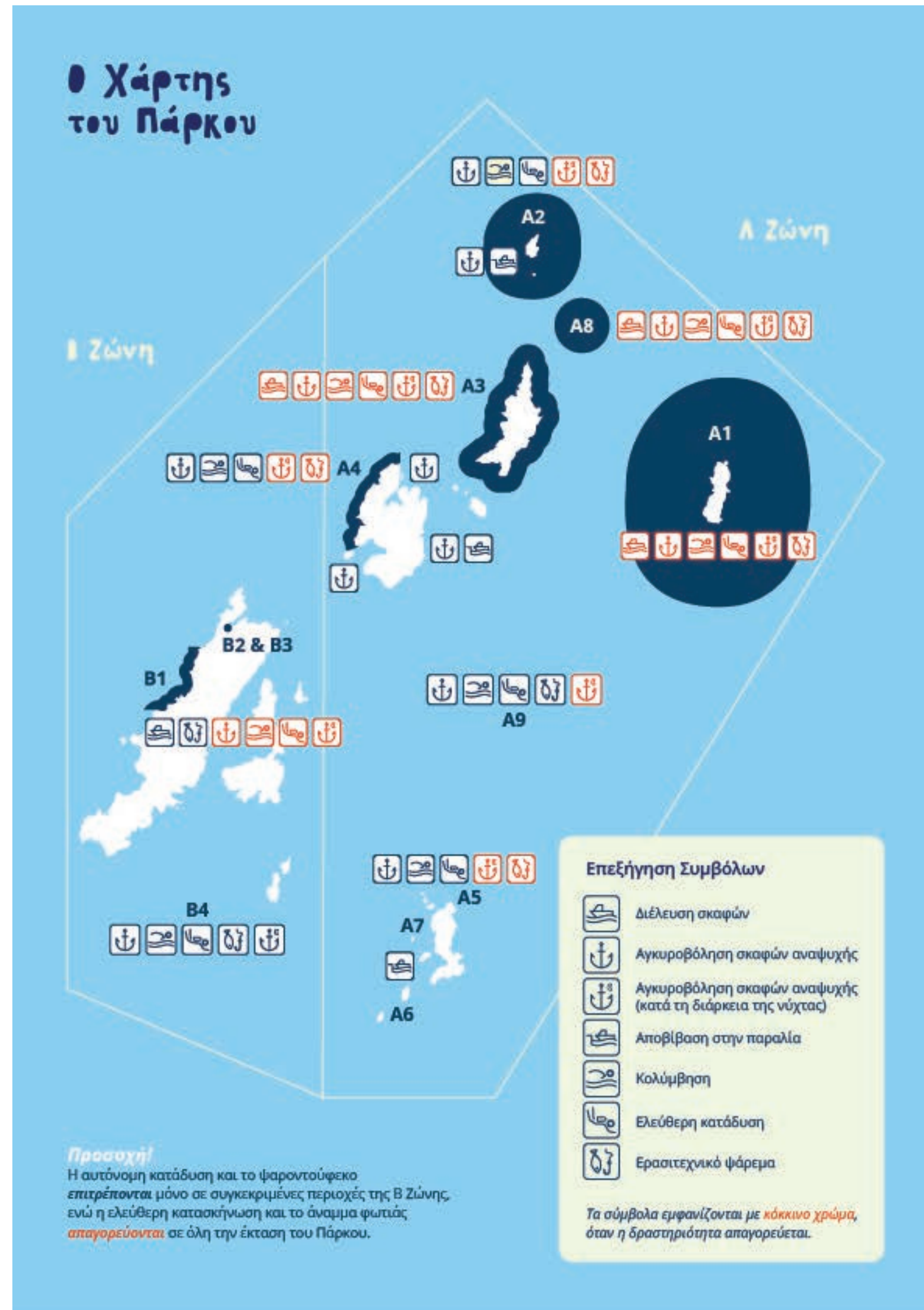
Τα σύμβολα εμφανίζονται με κόκκινο χρώμα, όταν η δραστηριότητα απαγορεύεται.

Τι κάνω αν συναντήσω Φώκια;

- 1 Προσπάθησε να αποφύγεις τον πανικό ή αντίθετα τον ενθουσιασμό, τις απότομες κινήσεις και οπωσδήποτε την επαφή μαζί της.
- 2 Εάν βρίσκεσαι κοντά σε σπηλιά, **απόφυγε** να εισχωρήσεις στο εσωτερικό της και φρόντισε να αφήσεις ελεύθερη την είσοδό της. Έτσι, η φώκια δεν θα αισθάνεται παγιδευμένη.
- 3 Η φώκια, όπως κάθε άγριο ζώο χρειάζεται ηρεμία, απόσταση και σεβασμό. Επομένως, καλό θα είναι να **μην** προσπαθήσεις να τραβήξεις την προσοχή της με **βιρύβους**.
- 4 Η φώκια είναι άγριο ζώο, όχι κατοικίδιο. **Μην** προσπαθήσεις να την **παιξεις**.
- 5 Προσπάθησε να **απομακρύνεις** τα παιδιά και τα **κατοικίδια** από το οπτικό πεδίο της φώκιας.

Ψάχνουμε άτομα με ενθουσιασμό & ευαισθησίες για το περιβάλλον. Άδραξε σήμερα την ευκαιρία!

Θέλεις να συμμετέχεις στις δράσεις του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου; Διάβασε περισσότερες πληροφορίες και συμπλήρωσε την αίτησή σου εδώ: www.nmpalonissos.gr

Α Ζώνη του Πάρκου

- A1:** Νησί Πιπέρι και θαλάσσια περιοχή ακτίνας 3 ν.μ. (ναυτικών μιλίων) γύρω από τις ακτές του.
Απαγορεύεται: η διέλευση και προσέγγιση.
- A2:** Νησί Ψαθούρα
Επιτρέπεται: η επιστημονική έρευνα, η κολύμβηση, η ελεύθερη κατάδυση, η προσέγγιση και παραμονή μέχρι τη δύση του ηλίου.
Η προσέγγιση και αγκυροβόληση σκαφών επιτρέπεται μόνο στον όρμο Ψαθούρα, ενώ τα σκάφη παράκτιας αλιείας επιτρέπονται σε όλες τις ακτές. Επίσης, η αποβίβαση επισκεπτών επιτρέπεται μόνο στην ακτή Μαντράκι.
Απαγορεύεται: η χρήση φωτιάς και η απομάκρυνση από την ακτή Μαντράκι σε ακτίνα άνω των 50 μέτρων.
- A3:** Νησί Γιούρα και θαλάσσια περιοχή ακτίνας 0,5 ν.μ. γύρω από τις ακτές του.
Επιτρέπεται: η επιστημονική έρευνα και η αλιεία κοντά στις ακτές του.

- A4:** Νησί Κυρά Παναγιά και θαλάσσια περιοχή βορειοδυτικά του νησιού.
Επιτρέπεται: η επιστημονική έρευνα, η προσέγγιση σκαφών και η αποβίβαση επισκεπτών στο νησί -μόνο με σκοπό την επίσκεψη της Μονής μέχρι τη δύση του ηλίου και μόνο από τον όρμο μέχρι το Μοναστήρι. Επίσης, επιτρέπεται η προσέγγιση και αγκυροβόληση τουριστικών σκαφών και σκαφών αναψυχής, όπως επίσης η κολύμβηση και η ελεύθερη κατάδυση μόνο στους όρμους Πλανήτης και Αγ. Πέτρος. Επιπλέον, η αγκυροβόληση τη νύχτα επιτρέπεται μόνο στους όρμους Αγ. Πέτρος και Πλανήτης. Ενώ, η αποβίβαση στον όρμο Μοναστήρι επιτρέπεται μόνο με σκοπό την επίσκεψη στη μονή.

- A5:** Νησί Σκάντζουρα
Επιτρέπεται: η επιστημονική έρευνα, η προσέγγιση και η αγκυροβόληση τουριστικών σκαφών στον όρμο Λιμάνι μέχρι τη δύση του ηλίου, η κολύμβηση και η ελεύθερη κατάδυση στη συγκεκριμένη παραλία και η διέλευση και αγκυροβόληση σκαφών παράκτιας αλιείας.
Απαγορεύεται: η χρήση φωτιάς.

- A6:** Βραχονησίδες Κόρακας, Σκαντζίλι και Πολεμικά.
Επιτρέπεται: η επιστημονική έρευνα, η διέλευση και αγκυροβόληση σκαφών πράκτιας αλιείας.

- A7:** Υπόλοιπα νησιά και βραχονησίδες του θαλάσσιου πάρκου.
Επιτρέπεται: η επιστημονική έρευνα, η προσέγγιση και αγκυροβόληση των τουριστικών σκαφών και σκαφών αναψυχής μέχρι τη δύση του ηλίου, η χρήση των ακτών για κολύμβηση και ελεύθερη κατάδυση, η διέλευση και η αγκυροβόληση σκαφών πράκτιας αλιείας.

- A8:** Ύφαλος βορειοανατολικά της Νήσου Γιούρα.
Επιτρέπεται: η επιστημονική έρευνα και η παράκτια επαγγελματική αλιεία σε απόσταση 1 ν.μ. από τον ύφαλο.

- A9:** Υπόλοιπη Α Ζώνη
Επιτρέπεται: η επιστημονική έρευνα, η παράκτια επαγγελματική αλιεία και η ερασιτεχνική καθετή αλιεία, εξαιρούμενης της περιοχής που βρίσκεται σε απόσταση 1,5 ν.μ. γύρω από το νησί Ψαθούρα.

Β Ζώνη του Πάρκου

- B1:** Θαλάσσια περιοχή ακτίνας 200 μέτρων από τις βορειοδυτικές ακτές της Αλοννήσου, από το ακρωτήριο Κάλamos μέχρι το ακρωτήριο Αμμώνι.
Επιτρέπεται: η επιστημονική έρευνα και η διέλευση, παραμονή και αγκυροβόληση σκαφών για επιστημονική έρευνα και η παράκτια επαγγελματική ή ερασιτεχνική αλιεία.

- B2 & B3:** Χερσαία περιοχή του Ερευνητικού Κέντρου Γέρακα.
Επιτρέπεται: η επιστημονική έρευνα, η λειτουργία του αλιευτικού καταφυγίου καταφυγίου και τα έργα συντήρησης ή επέκτασης του Ε.Κ.

- B4:** Χερσαίο τμήμα της Αλοννήσου, της Περιστεύρας, των νησίδων αλλά και ο θαλάσσιος χώρος της υπόλοιπης Β Ζώνης.
Επιτρέπονται: όλες οι δραστηριότητες.

Τι κάνω αν συναντήσω Φώκια;

- 1 Προσπάθησε να αποφύγεις τον πανικό ή αντίθετα τον ενθουσιασμό, τις απότομες κινήσεις και οπωσδήποτε την επαφή μαζί της.
- 2 Εάν βρίσκεσαι κοντά σε σπηλιά, απόφυγε να εισχωρήσεις στο εσωτερικό της και φρόντισε να αφήσεις ελεύθερη την είσοδο της. Έτσι, η φώκια δεν θα αισθάνεται παγιδευμένη.
- 3 Η φώκια, όπως κάθε άγριο ζώο χρειάζεται ηρεμία, απόσταση και σεβασμό. Επομένως, καλό θα είναι να μην προσπαθήσεις να τραβήξεις την προσοχή της με θορύβους.
- 4 Η φώκια είναι άγριο ζώο, όχι κατοικίδιο. Μην προσπαθήσεις να την ταΐσεις.
- 5 Προσπάθησε να απομακρύνεις τα παιδιά και τα κατοικίδια από το οπτικό πεδίο της φώκιας.

Ψάχνουμε άτομα με ενθουσιασμό & ευαισθησίες για το περιβάλλον. Άδραξε σήμερα την ευκαιρία!

Θέλεις να συμμετέχεις στις δράσεις του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου; Διάβασε περισσότερες πληροφορίες και συμπλήρωσε την αίτησή σου εδώ: www.nmpalonissos.gr

Η ιστορία του Πάρκου

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου Βορείων Σποράδων, είναι το πρώτο Θαλάσσιο Πάρκο της Ελλάδας το οποίο ιδρύθηκε το 1992 και αποτελεί τη μεγαλύτερη προστατευμένη θαλάσσια περιοχή στην Ευρώπη με έκταση 2.315 km². Το νησί της Αλοννήσου αποτελεί και εκείνο κομμάτι της έκτασης του Πάρκου, μαζί με άλλα έξι μικρότερα νησιά και εικοσιδύο βραχονησίδες.

Στα όριά του βρίσκεται καταφύγιο ένας από τους σημαντικότερους πληθυσμούς της υπό εξασθένιση μεσογειακής φώκιας (*monachus monachus*) και δεκάδες ακόμα προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας της χερσαίας και της θαλάσσιας ζωής.

Επιπλέον, η περιοχή παρουσιάζει ιδιαίτερο επιστημονικό, εκπαιδευτικό και πολιτισμικό ενδιαφέρον. Στην ευρύτερη περιοχή του Πάρκου υπάρχουν ευρήματα από την Προϊστορική, την Κλασική και τη Βυζαντινή περίοδο (ναυάγια, παλιά μοναστήρια και εκκλησίες).

Στόχοι της ίδρυσης

Το θεσμικό πλαίσιο για τη δημιουργία του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου τέθηκε σε ισχύ τον Αύγουστο του 1986 με Νομαρχιακή Απόφαση και ανανεώθηκε με Υπουργική Απόφαση το 1988. Τέσσερα χρόνια μετά, τον Μάιο του 1992 η περιοχή ανακηρύχθηκε και επίσημα σε Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο με σκοπό:

- 1 την προστασία, τη διατήρηση και τη διαχείριση της φύσης και του τοπίου, ως φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου.
- 2 την προστασία ενός από τους σημαντικότερους βιοτόπους της Μεσογειακής Φώκιας, *Monachus Monachus*, θηλαστικό από τα περισσότερα απειλούμενα με εξαφάνιση στον κόσμο.
- 3 την αποτελεσματική προστασία του οικοσυστήματος των Β. Σποράδων μοναδικού για την πολύπλευρη αξία του.

Ο Φορέας Διαχείρισης

Η αποτελεσματική προστασία του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου αποτελεί πρόκληση για το Φορέα Διαχείρισής του, ο οποίος ιδρύθηκε το 2003 με την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Η πρώτη δράση του Πάρκου σημειώθηκε το έτος 2007, όταν αυτό οργανώθηκε με το κατάλληλο επιστημονικό τεχνικό και διοικητικό προσωπικό και εδρεύθηκε στο Πατητήρι, στην Αλοννήσο.

Σήμερα, ο Φορέας Διαχείρισης είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση του Θαλάσσιου Πάρκου και τη καθημερινή και αποτελεσματική λειτουργία του. Διαθέτει επιστημονικό εξοπλισμό παρακολούθησης και αντρυπάνσης και εκπαιδευμένα στελέχη.

Βασική του αποστολή είναι η προστασία, η παρακολούθηση και η φύλαξη του Θαλάσσιου Πάρκου καθώς και η ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και των επισκεπτών.

Έκδοση εισιτηρίου

Η περιοχή του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου χωρίζεται σε δύο Ζώνες προστασίας με βασική προτεραιότητα την αποτελεσματική προστασία και διαφύλαξη του Πάρκου. Οι δύο Ζώνες παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές στους κανονισμούς.

Λόγω της τεράστιας οικολογικής σημασίας της Α Ζώνης του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου και της ανάγκης προστασίας των οικοσυστημάτων της, θεσπίστηκε εισιτήριο στα όριά της με κοινή απόφαση.

Το εισιτήριο αποτελεί πόρο του οικείου Φορέα Διαχείρισης και συμπεριλαμβάνει τέλος 30% υπέρ Πράσινου Ταμείου.

Με την πληρωμή του εισιτηρίου συμβάλλετε σημαντικά στην προστασία και διατήρηση του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου Β. Σποράδων και των πολύτιμων οικοσυστημάτων του.

www.nmpalonissos.gr
 694 659 2135
 24240 66350
 ΜΟΝ
 21080 89271
 Ο.Φ.Π.Ε.Κ.Α.
 24240 65595
 Υπευθύνος Έκδοσης Αλοννήσου
 24240 666378 / 66419
 Φορέας Διαχείρισης Πάρκου

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου σε περιμένει να το εξερευνήσεις!

Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου

Τι κάνω αν συναντήσω Φώκια;

- 1 Προσπάθησε να αποφεύγεις τον πανικό ή αντίθετα τον ενθουσιασμό, τις απότομες κινήσεις και αποσήθεσε την επαφή μαζί της.
- 2 Εάν βρίσκεσαι κοντά σε σπηλιά, απόφυγε να εισχωρήσεις στο εσωτερικό της και φρόντισε να αφήσεις ελεύθερη την είσοδό της. Έτσι, η φώκια δεν θα αισθάνεται παγδευμένη.
- 3 Η φώκια, όπως κάθε άγριο ζώο χρειάζεται ηρεμία, απόσταση και σεβασμό. Επομένως, καλό θα είναι να μην προσπαθήσεις να τροφίξεις την προσοχή της με θορύβους.
- 4 Η φώκια είναι άγριο ζώο, όχι κατοικίδιο. Μην προσπαθήσεις να την ταϊσεις.
- 5 Προσπάθησε να απομακρύνεις τα παιδιά και τα κατοικίδια από το οπτικό πεδίο της φώκιας.

Η ιστορία του Πάρκου

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου Βορείων Σποράδων, είναι το πρώτο Θαλάσσιο Πάρκο της Ελλάδας το οποίο ιδρύθηκε το 1992 και αποτελεί τη μεγαλύτερη προστατευμένη θαλάσσια περιοχή στην Ευρώπη με έκταση 2.315 km². Το νησί της Αλοννήσου αποτελεί και εκείνο κομμάτι της έκτασης του Πάρκου, μαζί με άλλα έξι μικρότερα νησιά και εκαοδύο βραχονησίδες.

Στα όριά του βρίσκει καταφύγιο ένας από τους σημαντικότερους πληθυσμούς της υπό εξοφάνιση μεσογειακής φώκιας (*monachus monachus*) και δεκάδες ακόμα προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας της χερσαίας και της θαλάσσιας ζώνης.

Επιπλέον, η περιοχή παρουσιάζει ιδιαίτερο επιστημονικό, εκπαιδευτικό και πολιτισμικό ενδιαφέρον. Στην ευρύτερη περιοχή του Πάρκου υπάρχουν ευρήματα από την Προϊστορική, την Κλασική και τη Βυζαντινή περίοδο (ναυάγια, παλιά μοναστήρια και εκκλησίες).

Ο Φορέας Διαχείρισης

Η αποτελεσματική προστασία του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου αποτελεί πρόκληση για το Φορέα Διαχείρισής του, ο οποίος ιδρύθηκε το 2003 με την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Η πρώτη δράση του Πάρκου σημειώθηκε το έτος 2007, όταν αυτό οργανώθηκε με το κατάλληλο επιστημονικό τεχνικό και διοικητικό προσωπικό και εξερεύνησε στο Πασιτήρι, στην Αλοννήσο.

Σήμερα, ο Φορέας Διαχείρισης είναι υπεύθυνος για τη διαχείριση του Θαλάσσιου Πάρκου και τη καθημερινή και αποτελεσματική λειτουργία του. Διαθέτει επιστημονικό εξοπλισμό παρακολούθησης και αντιρύπανσης και εκπαιδευμένα στελέχη.

Βασική αποστολή είναι η προστασία, η παρακολούθηση και η φύλαξη του Θαλάσσιου Πάρκου καθώς και η ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και των επισκεπτών.

Ψάχνουμε άτομα με ενθουσιασμό & ευαισθησίες για το περιβάλλον. Άδραξε σήμερα την ευκαιρία!

Θέλεις να συμμετάξεις στις δράσεις του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου; Διάβασε περισσότερες πληροφορίες και συμπλήρωσε την αίτησή σου εδώ: www.nmpalonissos.gr

Στόχοι της ίδρυσης

Το θεσμικό πλαίσιο για τη δημιουργία του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου τέθηκε σε ισχύ τον Αύγουστο του 1985 με Νομογραφική Απόφαση και ανανεώθηκε με Υπουργική Απόφαση το 1988. Τέσσερα χρόνια μετά, τον Μάιο του 1992 η περιοχή ανακηρύχθηκε και επίσημα σε Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο με σκοπό:

- 1 την προστασία, τη διατήρηση και τη διαχείριση της φύσης και του τοπίου, ως φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πλούτου.
- 2 την προστασία ενός από τους σημαντικότερους βιοτόπους της Μεσογειακής Φώκιας, *Monachus Monachus*, θηλαστικό από τα περσιότερα απειλούμενα με εξοφάνιση στον κόσμο.
- 3 την αποτελεσματική προστασία του οικοσυστήματος των Β. Σποράδων, μοναδικό για την πολύπλευρη αξία του.

Έκδοση εισιτηρίου

Η περιοχή του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου χωρίζεται σε δύο Ζώνες προστασίας με βασική προτεραιότητα την αποτελεσματική προστασία και διαφύλαξη του Πάρκου. Οι δύο Ζώνες παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές στους κανονισμούς.

Λόγω της τεράστιας οικολογικής σημασίας της Α Ζώνης του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου και της ανάγκης προστασίας των οικοσυστημάτων της, θεσπίστηκε ειδικό στα όριά της με κοινή απόφαση.

Το εισιτήριο αποτελεί πόρο του οικείου Φορέα Διαχείρισης και συμπεριλαμβάνει τέλος 30% υπέρ Πράσινου Ταμείου.

Με την πληρωμή του εισιτηρίου συμβάλλετε σημαντικά στην προστασία και διατήρηση του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου Β. Σποράδων και των πολύτιμων οικοσυστημάτων του.

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου σε περιμένει να το εξερευνήσεις!

Ο Χάρτης του Πάρκου

Επεξήγηση Συμβόλων

- Δίελευση σκαφών
- Αγκυροβόληση σκαφών αναψυχής
- Αγκυροβόληση σκαφών αναψυχής (κατά τη διάρκεια της νύχτας)
- Αποβίβαση στην παραλία
- Κολύμβηση
- Ελεύθερη κατάδυση
- Ερασιτεχνικό ψάρεμα

Τα σύμβολα εμφανίζονται με κόκκινο χρώμα, όταν η δραστηριότητα απαγορεύεται.

Α Ζώνη του Πάρκου

A1 Νησί Πιπέρι και θαλάσσια περιοχή ακτίνας 3 ν.μ. (ναυτικών μιλίων) γύρω από τις ακτές του. **Απαγορεύεται** η δίελευση και προσέγγιση.

A2 Νησί Ψαθούρα
Επιτρέπεται η επιστημονική έρευνα, η κολύμβηση, η ελεύθερη κατάδυση, η προσέγγιση και παραμονή μέχρι τη δύση του ηλίου.
Η προσέγγιση και αγκυροβόληση σκαφών επιτρέπεται μόνο στον όρμο Ψαθούρα, ενώ τα ανάγρη παράκτια αλιείας επιτρέπονται σε όλες τις ακτές. Επίσης, η αποβίβαση επισκεπτών επιτρέπεται μόνο στην ακτή Μαντράκι.
Απαγορεύεται η χρήση φωτιάς και η απομάκρυνση από την ακτή Μαντράκι σε ακτίνα άνω των 50 μέτρων.

A3 Νησί Γκούρα και θαλάσσια περιοχή ακτίνας 0,5 ν.μ. γύρω από τις ακτές του.
Επιτρέπεται η επιστημονική έρευνα και η αλιεία κοντά στις ακτές του.

A6 Βραχονησίδες Κόρακας, Σκαντζάκι και Πολεμικά.
Επιτρέπεται η επιστημονική έρευνα, η δίελευση και αγκυροβόληση σκαφών πράκτας αλιείας.

A7 Υπόλοιπα νησιά και βραχονησίδες του θαλάσσιου πάρκου.
Επιτρέπεται η επιστημονική έρευνα, η προσέγγιση και αγκυροβόληση των τουριστικών σκαφών και σκαφών αναψυχής μέχρι τη δύση του ηλίου, η χρήση των ακτών για κολύμβηση και ελεύθερη κατάδυση, η δίελευση και η αγκυροβόληση σκαφών πράκτας αλιείας.

A8 Υψώλος Βορειοανατολικά της Νήσου Γκούρα.
Επιτρέπεται η επιστημονική έρευνα και η παράκτια επαγγελματική αλιεία σε απόσταση 1 ν.μ. από τον ύφαλο.

A9 Υπόλοιπη Α Ζώνη
Επιτρέπεται η επιστημονική έρευνα, η παράκτια επαγγελματική αλιεία και η ερασιτεχνική καψτή αλιεία, εξαιρουμένης της περιοχής που βρίσκεται σε απόσταση 1,5 ν.μ. γύρω από το νησί Ψαθούρα.

Β Ζώνη του Πάρκου

B1 Θαλάσσια περιοχή ακτίνας 200 μέτρων από τις βορειοδυτικές ακτές της Αλοννήσου, από το το ακριτήριο Κάλμας μέχρι το ακριτήριο Αμμόνι.
Επιτρέπεται η επιστημονική έρευνα και η δίελευση, παραμονή και αγκυροβόληση σκαφών για επιστημονική έρευνα και η παράκτια επαγγελματική ή ερασιτεχνική αλιεία.

B2 & B3 Χερσαία περιοχή του Ερευνητικού Κέντρου Γέρακα.
Επιτρέπεται η επιστημονική έρευνα, η λειτουργία του αλειτουργικού καταφυγίου καταφυγίου και τα έργα συντήρησης ή επέκτασης του Ε.Κ.

B4 Χερσαίο τμήμα της Αλοννήσου, της Περιστέρας, των νησίδων αλλά και ο θαλάσσιος χώρο της υπόλοιπης Β Ζώνης.
Επιτρέπονται όλες οι δραστηριότητες.

065

Το Εθνικό Θαλάσσιο
Πάρκο Αλοννήσου
σε περιμένει
να το εξερευνήσεις!

Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου
ΕΡΕΥΝΑ ΕΠΙΣΤΑΣΗ

056

Ο Χάρτης του Πάρκου

ΚΑΤΑΔΥΣΗ

Α Ζώνη

Β Ζώνη

Α1, Α2, Α3, Α4, Α5, Α6, Α7, Α8, Α9, Β1, Β2 & Β3, Β4

Προσοχή!
Η αυτόνομη κατάδυση και το ψαροντούφεκο επιτρέπονται μόνο σε συγκεκριμένες περιοχές της Β Ζώνης ενώ η ελεύθερη κατασκήνωση και το άναμμα φωτιάς απαγορεύονται σε όλη την έκταση του Πάρκου.

Επεξήγηση Συμβόλων

- Διέλευση σκαφών
- Αγκυροβόληση σκαφών αναψυχής
- Αγκυροβόληση σκαφών αναψυχής (κατά τη διάρκεια της νύχτας)
- Αποβίβαση στην παραλία
- Κολύμβηση
- Ελεύθερη κατάδυση
- Ερασιτεχνικό ψάρεμα

Τα σύμβολα εμφανίζονται με κόκκινο χρώμα, όταν η δραστηριότητα απαγορεύεται.

Τι κάνω αν συναντήσω Φώκια;

- 1 Προσπάθησε να αποφύγεις τον πανικό ή αντίθετα τον ενθουσιασμό, τις απότομες κινήσεις και οπωσδήποτε την επαφή μαζί της.
- 2 Εάν βρίσκεσαι κοντά σε σπηλιά, απόφυγε να εισχωρήσεις στο εσωτερικό της και φρόνησε να αφήσεις ελεύθερη την είσοδο της. Έτσι, η φώκια δεν θα αισθάνεται παγιδευμένη.
- 3 Η φώκια, όπως κάθε άγριο ζώο χρειάζεται ηρεμία, απόσταση και σεβασμό. Επομένως, καλό θα είναι να μην προσπαθήσεις να τραβήξεις την προσοχή της με θορύβους.
- 4 Η φώκια είναι άγριο ζώο, όχι κατοικίδιο. Μην προσπαθήσεις να την ταισίσεις.
- 5 Προσπάθησε να απομακρύνεις τα παιδιά και τα κατοικίδια από το οπτικό πεδίο της φώκιας.

Ψάχνουμε άτομα με ενθουσιασμό & ευαισθησίες για το περιβάλλον. Αδραξε σήμερα την ευκαιρία!

Θέλεις να συμμετέχεις στις δράσεις του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου; Διάβασε περισσότερες πληροφορίες και συμπλήρωσε την αίτησή σου εδώ: www.nmpalonissos.gr

Τι κάνω αν συναντήσω Φώκια;

- 1 Προσπάθησε να αποφύγεις τον άνθρωπο ή αντίθετα τον άνθρωπο, τις απότομες κινήσεις και απωσόδησε την επαφή μαζί της.
- 2 Εάν βρίσκεσαι κοντά σε σπηλιά, προσπάθησε να εισχωρήσεις στο εσωτερικό της και φρόντισε να αφήσεις ελεύθερη την είσοδό της. Έτσι, η φώκια δεν θα αισθάνεται παγιδευμένη.
- 3 Η φώκια, όπως κάθε άγριο ζώο χρειάζεται ηρεμία, απόσταση και σεβασμό. Επομένως, καλό θα είναι να μην προσπαθήσεις να τραβήξεις την προσοχή της με τον ήχο.
- 4 Η φώκια είναι άγριο ζώο, όχι κατοικίδιο. Μην προσπαθήσεις να την ταισίσει.
- 5 Προσπάθησε να απομακρύνεις τα παιδιά και τα κατοικίδια από το οπτικό πεδίο της φώκιας.

Φάχνουμε άτομα με ενθουσιασμό & ευαισθησίες για το περιβάλλον. Άδραξε σήμερα την ευκαιρία!

Θέλεις να συμμετέχεις στις δράσεις του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου; Διάβασε περισσότερες πληροφορίες και συμπλήρωσε την αίτησή σου εδώ: www.nmpalonnissos.gr

Η Ιστορία του Πάρκου

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου Βορείων Σποράδων, είναι το πρώτο Θαλάσσιο Πάρκο της Ελλάδας το οποίο ιδρύθηκε το 1992 και αποτελεί τη μεγαλύτερη προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή στην Ευρώπη με έκταση 2.315 km². Το νησί της Αλοννήσου αποτελεί και εκείνο κομμάτι της έκτασης του Πάρκου, μαζί με άλλα έξι μικρότερα νησιά και εικοσιδύο βραχονησίδες.

Στα όρια του βρίσκεται καταφύγιο ένας από τους σημαντικότερους πληθυσμούς της υπό εξαφάνιση μεσογειακής φώκιας (*monachus monachus*) και δεκάδες ακόμα προστατευόμενα είδη χλωρίδας και πανίδας της χερσαίας και της θαλάσσιας ζωής.

Επιπλέον, η περιοχή παρουσιάζει (ιδιαίτερα επιστημονικό, εκπαιδευτικό και πολιτισμικό ενδιαφέρον) Στην ευρύτερη περιοχή του Πάρκου υπάρχουν ευρήματα από την Προϊστορική, την Κλασική και τη Βυζαντινή περίοδο (ναυαγία, παλιά μοναστήρια και εκκλησίες).

Στόχοι της ίδρυσης

Το θεσμικό πλαίσιο για τη δημιουργία του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου τέθηκε σε ισχύ τον Αύγουστο του 1986 με Νομαρχιακή Απόφαση και ανανεώθηκε με Υπουργική Απόφαση το 1988. Τέσσερα χρόνια μετά, τον Μάιο του 1992 η περιοχή ανακηρύχθηκε και επίσημα σε Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο με σκοπό:

- 1 την προστασία, τη διατήρηση και τη διαχείριση της φύσης και του τοπίου, ως φυσικής κληρονομιάς και πολύτιμου εθνικού φυσικού πόρου.
- 2 την προστασία ενός από τους σημαντικότερους βιοτόπους της Μεσογειακής Φώκιας, *Monachus Monachus*, θηλαστικό από τα περισσότερο απειλούμενα με εξαφάνιση στον κόσμο.
- 3 την αποτελεσματική προστασία του οικοσυστήματος των Β. Σποράδων, μοναδικού για την πολύπλευρη αξία του.

Ο Φορέας Διαχείρισης

Η αποτελεσματική προστασία του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου αποτελεί πρόκληση για το Φορέα Διαχείρισής του, ο οποίος ιδρύθηκε το 2003 με την εποπτεία του Υπουργείου Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Η πρώτη δράση του Πάρκου σημειώθηκε το έτος 2007, όταν αυτό οργανώθηκε με το κατάλληλο επιστημονικό τεχνικό και διοικητικό προσωπικό και εδρεύθηκε στο Πατητήρι, στην Αλοννήσο.

Σήμερα, ο Φορέας Διαχείρισης είναι υπεύθυνος για τη Διαχείριση του Θαλάσσιου Πάρκου και τη καθημερινή και αποτελεσματική λειτουργία του. Διαθέτει επιστημονικό εξοπλισμό παρακολούθησης και αντιρρύπανσης και εκπαιδευμένα στελέχη.

Βασική του αποστολή είναι η προστασία, η παρακολούθηση και η φύλαξη του Θαλάσσιου Πάρκου καθώς και η ευαισθητοποίηση της τοπικής κοινωνίας και των επισκεπτών.

Έκδοση εισιτηρίου

Η περιοχή του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου χωρίζεται σε δύο Ζώνες προστασίας με βασική προτεραιότητα την αποτελεσματική προστασία και διαφύλαξη του Πάρκου. Οι δύο Ζώνες παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές στους κανονισμούς.

Λόγω της τεράστιας οικολογικής σημασίας της Α Ζώνης του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου και της ανάγκης προστασίας των οικοσυστημάτων της, θεσπίστηκε εισιτήριο στα όρια της με κοινή απόφαση.

Το εισιτήριο αποτελεί πόρο του οικείου Φορέα Διαχείρισης και συμπεριλαμβάνει τέλος 30% υπέρ Πράσινου Ταμείου.

Με την πληρωμή του εισιτηρίου συμβάλλετε σημαντικά στην προστασία και διατήρηση του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου Β. Σποράδων και των πολύτιμων οικοσυστημάτων του.

www.nmpalonnissos.gr
24240 66990
24240 66995
21080 89271
www.nmpalonnissos.gr
24240 66990 / 84649 / 66419
www.nmpalonnissos.gr

ΕΘΝΙΚΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΠΑΡΚΟ ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου σε περιμένει να το εξερευνήσεις!

Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου

Έντυπος Οδηγός

Ο ενημερωτικός έντυπος οδηγός είναι ένα booklet τριάντα δύο σελίδων με διαστάσεις A5 (14,85x21 cm). Σκοπός του οδηγού είναι η παρουσίαση του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου, η ανάδειξη του φυσικού περιβάλλοντος και η ευαισθητοποίηση των αναγνωστών για τα απειλούμενα υπό εξαφάνιση είδη.

Ο οδηγός είναι δομημένος σε τέσσερα μικρά κεφάλαια. Το πρώτο κάνει μία παρουσίαση του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου και του νησιού της Αλοννήσου, στα δύο επόμενα κεφάλαια γίνεται ανάλυση της χερσαίας και θαλάσσιας χλωρίδας και πανίδας του Πάρκου και στο τελευταίο αναφέρονται οι πιθανοί τρόποι στήριξης του αναγνώστη στο έργο του Πάρκου.

Ένα επιπλέον ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι δύο ειδικές ενότητες μέσα στα κεφάλαια, οι οποίες διαφοροποιούνται σχεδιαστικά. Η πρώτη ενότητα αναφέρει στοιχεία για την ζωή των κατοίκων στα όρια του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου, όπως την ασχολία τους με την καλλιέργεια ή

την αλιεία. Οι σελίδες αυτές αποτελούν συνδυαστικό κρίκο μεταξύ των κεφαλαίων του έντυπου και ξεχωρίζουν με την χρήση μπλε φόντου, της εικονογράφησης σε γαλάζιους τόνους και της χρήσης διαφορετικού layout από τις υπόλοιπες σελίδες του έντυπου.

Η δεύτερη ενότητα αναφέρει τα σημαντικότερα είδη πανίδας και χλωρίδας που ζουν στο Πάρκο, τα οποία όμως κινδυνεύουν με εξαφάνιση. Στις σελίδες αυτές χρησιμοποιείται κόκκινο φόντο με υπόλευκα σχεδιαστικά στοιχεία, τα οποία «τραβάνε το βλέμμα» του θεατή και δηλώνουν την σοβαρότητα της κατάστασης αλλά παράλληλα και την αλλαγή της ενότητας. Στην συγκεκριμένη ενότητα διαφοροποιείται εξίσου το layout, σε σχέση με τα κεφάλαια.

Τέλος, οι εικονογραφήσεις που έχουν δημιουργηθεί χρησιμοποιούνται έναντι φωτογραφιών, μεταδίδοντας τα χαρακτηριστικά των ειδών που απεικονίζουν και αποτελώντας αναπόσπαστο κομμάτι της νέας οπτικής ταυτότητας.

060

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου αποτελεί το πρώτο από τα δύο Εθνικά Θαλάσσια Πάρκα της Ελλάδας, με χρονολογία το 1992. Πρόκειται για την μεγαλύτερη προστατευόμενη θαλάσσια περιοχή της Ευρώπης με έκταση 2.315 τετ. χιλιόμετρα.

Εκτός της θαλάσσιας έκτασης, το Πάρκο περιλαμβάνει ένα αρκετά μεγάλο σύμπλεγμα νησιών που αποτελείται από την Αλόννησο, 6 μικρότερες νήσους - Περιστερά, Κυρά Παναγιά, Ψαθούρα, Πιπέρι, Σκάτσορα και Γιούρα και 22 βραχονησίδες.

Το θεσμικό πλαίσιο για τη δημιουργία του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου τέθηκε σε ισχύ τον Αύγουστο του 1986 με Νομαρχιακή Απόφαση, ενώ τον Μάιο του 1992 η περιοχή ανακηρύχθηκε και επίσημα σε Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο με σκοπό: την προστασία και διαχείριση του τοπίου της ευρύτερης περιοχής των Βορείων Σποράδων, την προστασία της μεσογειακής φώκιας (*monachus monachus*), την προστασία των σπάνιων ειδών χλωρίδας και πανίδας της περιοχής και την αειφόρο ανάπτυξη της ευρύτερης περιοχής.

Γεωμορφολογικά, η περιοχή παρουσιάζει έντονο ανάγλυφο με μεγάλες κλίσεις καθώς και απότομες βραχώδεις ακτές. Η ύπαρξη σπηλιών κατά μήκος της ακτογραμμής είναι χαρακτηριστική της γεωλογίας της περιοχής, καθώς προέρχονται από την αποσάθρωση των ασβεστολιθικών της πετρωμάτων. Οι σπηλιές αποτελούν κατάλληλο ενδιαίτημα για τη ξεκούραση και τη γέννηση των μικρών της μεσογειακής φώκιας (*monachus monachus*), ενώ η γεωγραφική απομόνωση της περιοχής, το μεσογειακό κλίμα, η ιδιαίτερη μορφολογία και η ελάχιστη έως μηδαμινή παρέμβαση του ανθρώπου, καθιστούν τόσο τη θαλάσσια έκταση του πάρκου όσο και τη χερσαία, ιδανικό βιότοπο για πλήθος σπάνιων ειδών της χλωρίδας και της πανίδας.

5

Γνωριμία με το νησί της Αλοννήσου

Το νησί της Αλοννήσου αποτελεί και εκείνο κομμάτι της έκτασης του Πάρκου, μαζί με άλλα έξι μικρότερα νησιά και εικοσιδύο βραχονησίδες.

Η Αλόννησος ή Ίκος όπως ονομαζόταν κατά την αρχαιότητα, αποτελεί το μοναδικό μόνιμα κατοικημένο νησί στο Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο. Ο μεγαλύτερος πληθυσμός του νησιού κατοικεί στο Πατητήρι, το λιμάνι του νησιού, το οποίο είναι και το διοικητικό κέντρο της Αλοννήσου. Το όνομά του προήλθε από τα «πατητήρια» που χρησιμοποιούσαν οι άνθρωποι στο παρελθόν για να πατήσουν τα σταφύλια και να παράξουν το δημοφιλές κόκκινο κρασί τους.

Αν και στις μέρες μας το Πατητήρι αποτελεί τον μεγαλύτερο οικισμό στην Αλόννησο, η πρωτεύουσα της Αλοννήσου παραμένει η Παλιά Αλόννησος (ή Χώρα ή Παλιό Χωριό) ένας ορεινός οικισμός, στην κορυφή σχεδόν του βουνού, λίγο πιο μακριά από το Πατητήρι, ο οποίος ιδρύθηκε τον 10ο αι. μ.Χ. και αποτέλεσε τον κύριο οικισμό του νησιού για πολλούς αιώνες. Το Πατητήρι κατά την περίοδο εκείνη ήταν το επίγειο της Χώρας δηλαδή το μέρος που χρησιμοποιούσαν οι κάτοικοι ως λιμάνι.

Οι Αλοννησιώτες, εγκατέλειψαν την Χώρα και εγκαταστάθηκαν στο Πατητήρι όταν ο σεισμός του 1965 κατάρτησε ολοκληρωτικά τα σπίτια τους. Η Χώρα πλέον έχει ανοικοδομηθεί από ντόπιους και ξένους και έχει μετατραπεί σε ένα πανέμορφο, ειδυλλιακό, παραδοσιακό χωριό.

7

Το Καθεστώς Προστασίας του Πάρκου

Η περιοχή του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου χωρίζεται σε δύο Ζώνες προστασίας με βασική προτεραιότητα την αποτελεσματική προστασία και διαφύλαξη του Πάρκου. Οι δύο Ζώνες παρουσιάζουν σημαντικές διαφορές στις επιτρεπόμενες δραστηριότητες για τους επισκέπτες.

Ζώνη Α

Η πρώτη Ζώνη με έκταση 1587 τετ. χιλ. αποτελείται από τις περιοχές του πάρκου που προστατεύονται αυστηρότερα. Συγκεκριμένα η ζώνη Α περιλαμβάνει τις νήσους: Πιπέρι (Α), Ψαθούρα (Α2), Γιούρα (Α3), Κυρά Παναγιά (Α4), Σκάντζουρα (Α5), τις νησίδες Κόρακας, Σκαντήλι και Πολεμικά (Α6), τις υπόλοιπες νησίδες και βραχονησίδες (Α7), τον Ύφαλο του Πάγκου (Α8). Όλη η υπόλοιπη θαλάσσια περιοχή ανήκει στη Ζώνη Α9.

Η είσοδος σε οριοθετημένες περιοχές της Ζώνης Α του Θαλάσσιου Πάρκου δεν επιτρέπεται χωρίς τη σχετική έγκριση και λήψη άδειας από το Φορέα Διαχείρισης.

Ζώνη Β

Η Ζώνη Β, έκτασης 678 τετ. χιλ. αποτελείται από τις κατοικημένες περιοχές του Πάρκου, όπως το νησί της Αλοννήσου, την Περιστεέρα, την Λεχούσα καθώς και το μικρό και μεγάλο Αδέλφι. Επιπλέον, περιλαμβάνει και την περιοχή μεταξύ Ακρωτηρίου Κάλαμος και ακρωτηρίου Αμώνι (Β1), τον Κόλπο του Γέρακα (Β2), την ευρύτερη περιοχή του Κόλπου του Γέρακα (Β3) και τέλος την υπόλοιπη χερσαία και θαλάσσια περιοχή της Ζώνης Β (Β4).

Η Ζώνη Β είναι επισκέψιμη χωρίς ιδιαίτερους περιορισμούς, ωστόσο δεν επιτρέπεται η ελεύθερη κατασκήνωση και το άναμμα φωτιάς σε ολόκληρη τη χερσαία έκτασή της.

Ο Χάρτης του Πάρκου

Ο Φορέας Διαχείρισης του Πάρκου

Ο Φορέας Διαχείρισης του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου ιδρύθηκε το έτος 2003, ενώ η δράση του ξεκίνησε τρία χρόνια αργότερα και εποπτεύεται από το Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής.

Παρόλο που η Μονάδα Διαχείρισης Εθνικού Πάρκου λειτουργεί με έδρα την Αλοννήσο, η προστασία των μοναδικών στοιχείων του Πάρκου επιτυγχάνεται με τη συνεργασία των Λιμενικών Αρχών Αλοννήσου και Σκοπέλου.

Το βασικότερο μέλημα του Φορέα Διαχείρισης είναι η διαχείριση του Πάρκου Αλοννήσου και η σωστή λειτουργία του, ενώ παράλληλα η προστασία του Πάρκου αποτελεί διαρκή πρόκληση. Οι κυριότερες δράσεις του Φορέα είναι:

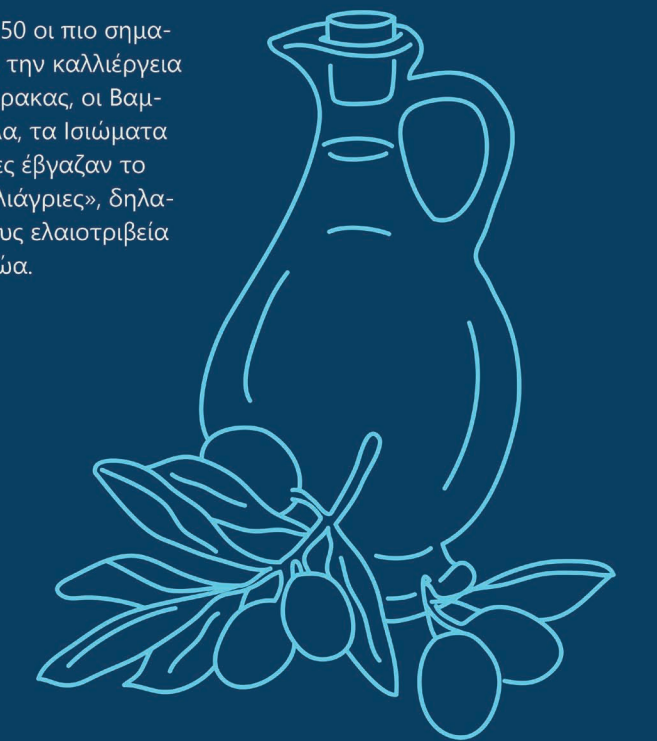
- 1 Η παρακολούθηση, η επιτήρηση και η φύλαξη του Πάρκου.
- 2 Η προστασία, η διατήρηση και η σωστή διαχείριση της άγριας ζωής, του φυσικού τοπίου, της πολιτιστικής κληρονομιάς και των αλιευτικών πόρων.
- 3 Η προστασία της Μεσογειακής Φώκιας και του φυσικού της περιβάλλοντος.
- 4 Η περιβαλλοντική εκπαίδευση και η ευαισθητοποίηση των μόνιμων κατοίκων αλλά και των επισκεπτών της περιοχής.
- 5 Η προώθηση του εθελοντισμού με απώτερο σκοπό την προστασία του Πάρκου.
- 6 Η διεξαγωγή επιστημονικής έρευνας με στόχο την πλήρη κατανόηση των οικοσυστημάτων και της διαχείρισής τους.

Το Δέντρο της Ελιάς & η Καλλιέργειά

Η ελιά, δένδρο άρρηκτα συνδεδεμένο με την κουλτούρα των Μεσογειακών λαών και την οικονομία των χωρών, αποτελεί μια από τις σημαντικότερες καλλιέργειες στην περιοχή του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου.

Η καλλιέργεια της ελιάς και του αμπελιού στην περιοχή των Βορείων Σποράδων, σύμφωνα με ιστορικούς, χρονολογείται μόλις από τον 16ο αι. π.Χ. την εποχή δηλαδή της Μινωικής θαλασσοκρατίας.

Τη δεκαετία του 1950 οι πιο σημαντικές περιοχές για την καλλιέργεια της ελιάς ήταν ο Γέρακας, οι Βαμβακιές, η Στενή Βάλα, τα Ισιώματα και οι Αλοννησιώτες έβγαζαν το λάδι τους στις «Καλιάγριες», δηλαδή στα ιδιωτικά τους ελαιотριβεία που τα κινούσαν ζώα.

Η Χλωρίδα του Πάρκου

Χερσαία Χλωρίδα

Η χερσαία χλωρίδα της προστατευόμενης περιοχής είναι εξαιρετικά πλούσια περιλαμβάνοντας μεγάλο αριθμό τοπικών ενδημικών ειδών αλλά και ειδών χαρακτηριστικών για την Μεσόγειο.

Ο συνηθέστερος τύπος βλάστησης που απαντάται σε όλο το σύμπλεγμα των νησιών των Β. Σποράδων είναι η μεσογειακή μακία και τα φρύγανα.

Ωστόσο, συναντά κανείς και δάση Πεύκης καθώς και δάσος χαμηλού Κέδρου (*juniperus* sp.) στη νήσο Σκάντζουρα.

Η **Μεσογειακή Μακία**, συναντάται στην περιοχή συνήθως εμφανίζεται με αιθαλείς θάμνους όπως το Πουρνάρι (*quercus coccifera*), η Αριά (*quercus ilex*), η Κουμαριά (*arbutus unedo*) και ο Σχίνος (*pistacia lentiscus*). Άλλα είδη της Μακίας που ευδοκούν στην περιοχή είναι: ο μικρός Ασπάλαθος (*calicotome villosa*) και το Αϊλάκι ή Αρκουδόβατος (*smilax aspera*). Είδη αγκαθωτών θάμνων όπως η Γλιστροκουμαριά (*arbutus adrachne*), η Αγριελιά (*olea europaea oleaster*), η Δάφνη (*laurus nobilis*), το Κιτρινόξυλο (*rhamnus alaternus*), το μεγάλο Φυλλύκι (*phillyrea latifolia*), η Χαρουπιά (*ceratonia siliqua*), το Ρείκι (*erica manipuliflora*) κ.ά.

Στις βραχώδεις και άνυδρες περιοχές, όπου η μακία βλάστηση δεν μπορεί να αναπτυχθεί, παίρνουν τη θέση της τα **Φρύγανα**, τα οποία είναι συνήθως είναι μικροί θάμνοι αλλά και μονοετή φυτά, τα οποία είναι καλά προσαρμοσμένα στις αντίξοες συνθήκες της ξηρασίας το καλοκαίρι και των δυνατών ανέμων το χειμώνα. Κυρίαρχα είδη των φρυγάνων είναι οι στρογγυλοί αγκαθωτοί θάμνοι όπως τα είδη Αστοιβή (*sarcopoterium spinosum*), Αφάνα (*genista acanthoclada*), Γαλαστοιβή (*euphorbia acanthothamnus*) κ.ά.

Στην προστατευόμενη περιοχή συναντάμε και πολλά αρωματικά φυτά και βότανα με τα πιο κοινά είδη είναι το κρίταμο (*crithmum maritimum*), η ρίγανη η νησιώτικη (*origanum onites*), το θυμάρι (*coridothymus capitatus*), η κάπταρη (*capparis orientalis*), το φασκόμηλο (*salvia fruticosa*), η μυρτιά (*myrtus communis*) κ.ά.

Pancratium Maritimum

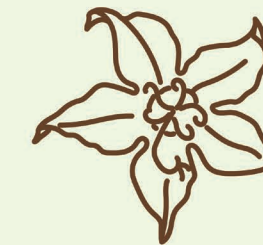
Όταν βρεθεί κανείς σε μια φρυγανική περιοχή νομίζει ότι βρίσκεται σε έναν απέραντο ευδιάσπτο βοτανόκηπο λόγω των μεθυστικών αρωμάτων που αναδύουν θάμνοι όπως το Θυμάρι (*coridothymus capitatus*), το Δενδρολίβανο (*rosmarinus officinalis*) κ.ά. αλλά και διάφορα είδη Λαδανιάς όπως η κρητική Λαδανιά (*cistus creticus*) και η Ασπρολαδανιά (*cistus salviifolius*).

Σημαντικά είναι και τα **είδη Ορχιδέων** που φυτρώνουν στην περιοχή, συνήθως μεταξύ των θάμνων της μακίας ή των φρυγάνων. Αντιπροσωπευτικά είδη είναι τα εξής: ο Όρχις ο Τετράστικτος (*orchis quadripunctata*), ο Όρχις (*orchis anthroporhorum*) καθώς και τα είδη του γένους οφρύς όπως *ophrys mammosa*, *ophrys kotschy*, *ophrys flavomarginata* και *ophrys aescularii*.

Στη νήσο Ψαθούρα και συγκεκριμένα στην αμμώδη παραλία του όρμου Μαντράκι φύεται ένα πολύ σημαντικό και όμορφο είδος της Μεσογειακής χλωρίδας, το **Κρινάκι της Θάλασσας** (*pancratium maritimum*). Συναντάται μόνο στις αμμώδεις παραλίες της Μεσογείου και ο αριθμός του μειώνεται δραματικά λόγω της ανεξέλεγκτης τουριστικής ανάπτυξης.

Arenaria Phitosiana

Campanula Reiseri

Campanula Sporadum

Τοπικά Ενδημικά Είδη της Χερσαίας Χλωρίδας

Στην προστατευόμενη περιοχή του Πάρκου μπορούμε να εντοπίσουμε τοπικά ενδημικά είδη της χερσαίας χλωρίδας.

- 1 Νήσος Γιούρα: Φριτιλάρια των Σποράδων (*fritillaria sporadum*)
- 2 Νήσος Γιούρα: Αμμόφυτο (*arenaria phitosiana*)
- 3 Νήσοι Γιούρα & Κυρά Παναγιά: *Linum gyaricum*
- 4 Νήσοι Γιούρα & Κυρά Παναγιά: Καμπανούλα (*campanula reiseri*)
- 5 (Νήσοι Γιούρα & Κυρά Παναγιά: Κενταύρια (*centaurea rechingeri*)
- 6 Πάρκο Αλοννήσου: Σιληνή των Σποράδων (*silene multicaulis sporadum*)
- 7 Νήσος Σκάντζουρα: Καμπανούλα (*campanula sporadum*)
- 8 Νήσοι Κυρά Παναγιά, Γιούρα, Αλόννησος & Σκύρος: Γυαλόπικρο ή γαλάτιο (*galium reiseri*)

Ο όρος Υγρότοπος ή Υγροβιότοποι προσδιορίζει κάθε φυσική ή τεχνητή περιοχή που καλύπτεται από νερό ή που έχει υγρό έδαφος για μεγάλο διάστημα του έτους. Αν και το νερό είναι η βασική προϋπόθεση για τον χαρακτηρισμό αυτό, το είδος του εδάφους, αλλά και η βλάστηση με είδη φυτών που είναι προσαρμοσμένα να ζουν στο νερό είναι επίσης σημαντικά στοιχεία για τον χαρακτηρισμό μιας περιοχής ως υγρότοπο.

Σημαντικό κομμάτι για την βιοποικιλότητα του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου αποτελούν ενδαιτήματα σπανίων ειδών χλωρίδας και πανίδας και συμβάλλουν στην αειφόρο ανάπτυξη και την περιβαλλοντική ισορροπία.

Σε αντίθεση με το υπόλοιπο Πάρκο, στην Αλοννήσου υπάρχει ένας μοναδικός Υγρότοπος, γνωστός ως «Υγρότοπος του Αγίου Δημητρίου». Ο συγκεκριμένος Υγρότοπος βρίσκεται σε απόσταση 10,8 χλμ από το λιμάνι του νησιού και κατακλύζεται με νερό τους φθινοπωρινούς και χειμερινούς μήνες. Γύρω του αναπτύσσονται διάφορα είδη χλωρίδας όπως οι χαμηλές θίνες με σκληρόφυλλους θάμνους, ενώ σημαντικά είδη αποδημητικών πτηνών τον επισκέπτονται κατά την διάρκεια του ταξιδιού τους.

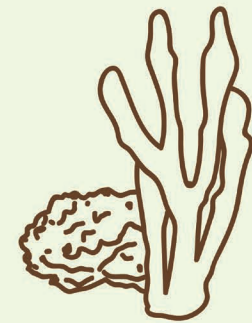
Τα βασικότερα είδη χλωρίδας που συναντώνται εκεί είναι τα **Μεσογειακά Αλίπεδα** (*juncetalia maritimi*), οι **κινούμενες Θίνες** της ακτογραμμής, οι **Θίνες με βλάστηση σκληρόφυλλων θάμνων** και οι κοινωνίες των **υψηλών Βούρλων**.

Επιπλέον, ο πυθμένας της κοιλότητας του Υγρότοπου καλύπτεται από ένα είδος πολυετούς χόρτου, το ***Sporobolus Pungens***.

Θαλάσσια Χλωρίδα

Το έντονο ανάγλυφο της περιοχής του Πάρκου αντικατοπτρίζεται, σε μεγάλο βαθμό, στις απότομες βραχώδεις ακτές και γκρεμούς κατά μήκος της ακτογραμμής. Στην πλειοψηφία τους οι ακτές έχουν προέλθει από τη διάβρωση των ασβεστολιθικών βράχων από τη θάλασσα.

Καθώς το νερό «τρώει» το βράχο σχηματίζει θαλασσοσπηλιές και ανοίγματα. Η απότομη βραχώδης ακτογραμμή των Βόρειων Σποράδων αποτελεί τον βιότοπο για ένα μεγάλο αριθμό ζώων και φυτών.

Στις βραχώδεις ακτές του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου εμφανίζεται ένας σημαντικός αριθμός φυτών **Πεύκων**, μικρών θάμνων και διαφόρων φυτών όπως το **Κρίθμον το Παραθαλάσσιο** (*crithmum maritimum*), κοινώς Κρίταμο ή «Αρμύρα». Το συγκεκριμένο είδος είναι γνωστό από την αρχαιότητα για τη γευστικότητά αλλά και τις ευεργετικές ιδιότητές του για τον άνθρωπο.

Οι βραχώδεις ακτές των Βορείων Σποράδων φιλοξενούν ταυτόχρονα έναν πλούσιο υποβρύχιο κόσμο. Στον πυθμένα της θαλάσσιας περιοχής του Πάρκου, εμφανίζεται ένας μοναδικός πληθυσμός θαλάσσιων Μεσογειακών βιοτόπων με εκατοντάδες είδη φυτών και ζώων.

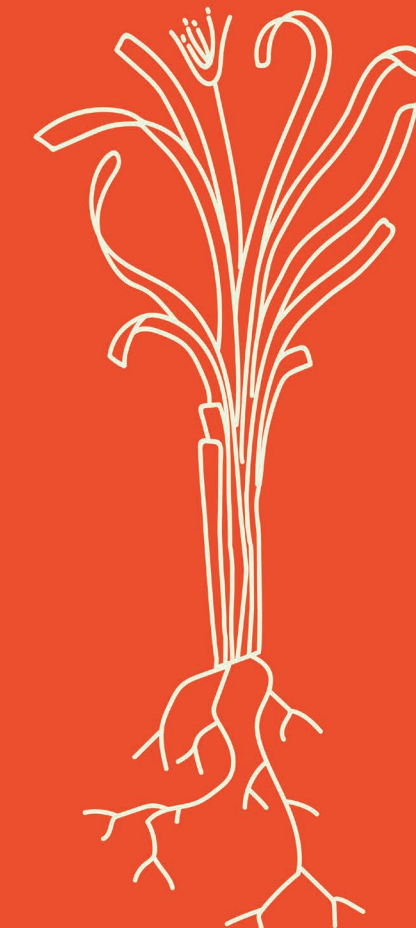
Ένας σημαντικός και αρκετά συχνός οικότοπος της προστατευόμενης περιοχής του Πάρκου είναι οι **Υφαλοι**, δηλαδή οι βραχώδεις αποφύσεις του πυθμένα της θάλασσας. Οι ύφαλοι είναι σημαντικοί γιατί αποτελούν τον βιότοπο κυρίως για είδη όπως οι σπόγγοι τα κοράλλια και πολλά είδη πανίδας. Στο βυθό του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου φιλοξενούνται διάφορα είδη **Σπόγγων** όπως για παράδειγμα τα είδη *chondrosia reniformis*, *crambe crambe*, *axinella verrucosa*, *verongia aerophoba* κ.α.

Η Ποσειδωνία Ωκεανίας (*Posidonia oceanica*)

Τα **λιβάδια της Ποσειδωνίας Ωκεανίας** εμφανίζονται αποκλειστικά στη Μεσόγειο και αποτελούν το πιο συχνό είδος των βυθών της σε βάθος από 30 μέχρι 40 μέτρα. Επιπλέον, αποτελείται από φύλλα, κορμό, άνθη και καρπούς, όπως ένα κανονικό φυτό της ξηράς.

Πρόκειται ίσως για τον σημαντικότερο θαλάσσιο οικότοπο της Μεσογείου, καθώς προσφέρει στις θάλασσες οξυγόνο, μέσω της φωτοσύνθεσης. Για τον λόγο αυτό, οι ειδικοί τα ονομάζουν «**τα πνευμόνια της Μεσογείου**». Έχει υπολογιστεί ότι σε ένα τετραγωνικό μέτρο ενός τέτοιου λιβαδιού μπορεί να βρίσκονται μέχρι και 7.000 φυτά που παράγουν μέχρι 14 λίτρα οξυγόνου ημερησίως.

Άλλα είδη θαλάσσιων φυτών που συναντώνται εσωτερικά των λιβαδιών της Ποσειδωνίας, μέχρι 10 μέτρα βάθος, είναι τα *zostera marina*, *zostera hana* και *cyntodosea nodosa*.

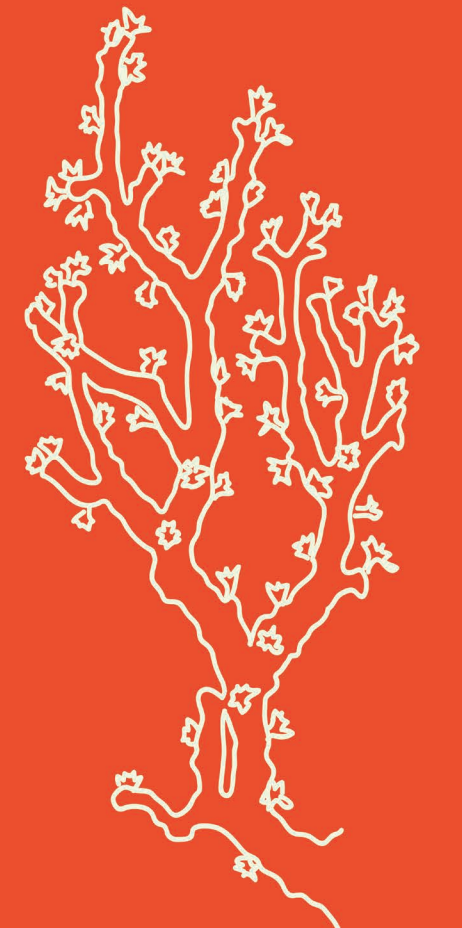
Το Κόκκινο Κοράλλι (*Corallium rubrum*)

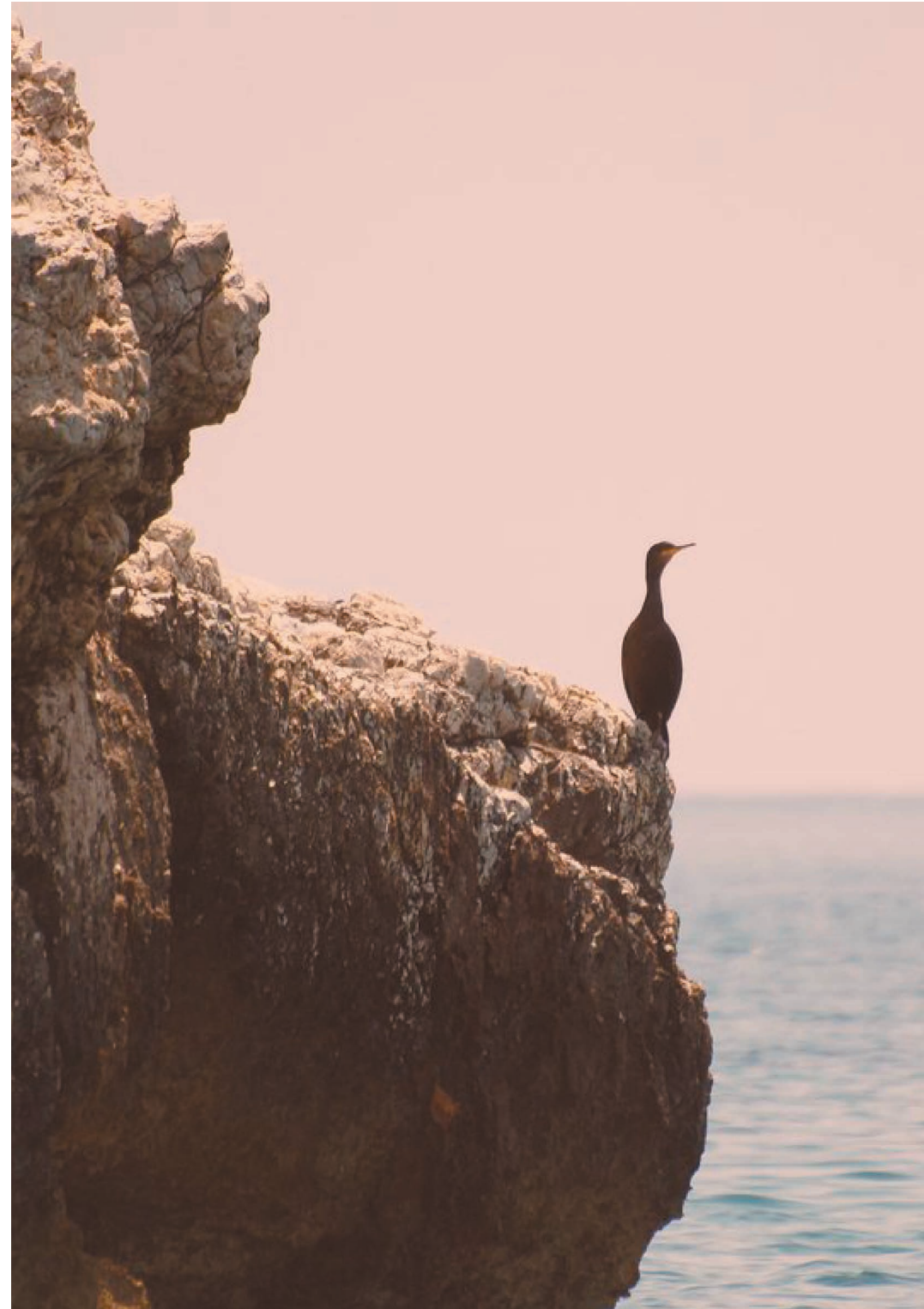
Το **Κόκκινο Κοράλλι** συναντάται στο Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου και ανήκει στο γένος θαλάσσιων κοραλλιών *corallium rubrum*, το οποίο απαντάται κυρίως στη Μεσόγειο Θάλασσα.

Το χαρακτηριστικό γνώρισμα των πολύτιμων κοραλλιών είναι ο ανθεκτικός και έντονα χρωματισμένος **κόκκινος ή πορτοκαλορόζ σκελετός** τους.

Το συγκεκριμένο είδος κοραλλίου αναπτύσσεται σε βραχώδης βυθούς με χαμηλή καθίζηση και συνήθως σε σκοτεινά περιβάλλοντα σε βάθη από 10 έως 300 μέτρα κάτω από την επιφάνεια της θάλασσας ή σε σκοτεινά σπήλαια και σκοτεινές σχισμές.

Σήμερα, το Κόκκινο Κοράλλι αποτελεί ίσως από **τα πιο σπάνια είδη κοραλλιού** που μπορεί να συναντήσει κανείς όχι μόνο στο Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο αλλά και στην Ελλάδα γενικότερα.

Η Πανίδα του Πάρκου

Χερσαία Πανίδα

Στα χερσαία τμήματα του Θαλάσσιου Πάρκου δεν παρατηρείται ένας μεγάλος αριθμός θηλαστικών, αλλά κυρίως ένας μεγάλος αριθμός πτηνών και ερπετοπανίδας.

Τα Θηλαστικά του Πάρκου:

Η περιοχή του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου χαρακτηρίζεται ως ένας από τους σημαντικότερους βιότοπους πτηνών στην Ελλάδα αλλά και στην Ευρώπη. Έχουν καταγραφεί περισσότερα από 80 είδη πτηνών τα περισσότερα από τα οποία είναι σπάνια και απειλούμενα. Τα σημαντικότερα είδη ορνιθοπανίδας της περιοχής καταγράφονται στις επόμενες σελίδες.

Λόγω της γεωγραφικής απομόνωσης του συμπλέγματος των νησιών των Β. Σποράδων, ο αριθμός των θηλαστικών ειδών που συναντώνται στην περιοχή είναι αρκετά περιορισμένος.

Παρ' όλα αυτά, μερικά από τα πιο συνηθισμένα θηλαστικά της περιοχής αποτελούν είδη όπως παντίκια, κουνάβια, νυχτερίδες και κουνέλια. Πιο συγκεκριμένα, συναντώνται ο **Δασοποντικός** (*apodemus sylvaticus*), ο **Μαυροποντικός** (*rattus rattus*), το **Πετροκούναβο** (*martes foina*), τα διάφορα είδη νυχτερίδων όπως ο **Μεσορινολόφος** (*rhinolophus euryale*) και η **Νανουχτερίδα** (*pipistrellus pipistrellus*).

Τέλος, πιο σπάνια συναντώνται και διάφορα **Αγριοκούνελα** (*oryctolagus cuniculus*) των οποίων η ύπαρξη στην περιοχή οφείλεται στον άνθρωπο.

Σκαντζόχοιρος (*Erinaceus concolor*)

Άλλο ένα κοινό είδος θηλαστικού που συναντάται στην περιοχή είναι ο Σκαντζόχοιρος, ο οποίος αποτελεί προστατευόμενο είδος και κινδυνεύει, καθώς μεγάλος αριθμός ατόμων κάθε χρόνο, θανατώνεται.

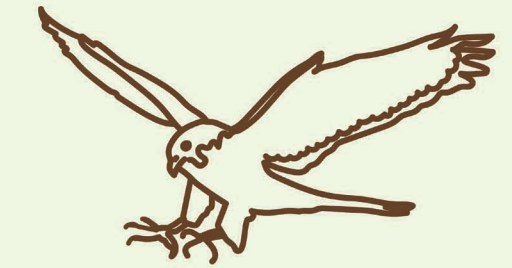
Αίγαγρος των Γιούρων (*Capra aegagrus var. dorcas*)

Στο νησί Γιούρα συναντάται ο Αίγαγρος των Γιούρων, ο οποίος μοιάζει με τον Κρητικό Αίγαγρο, όμως τα κέρατά του κατευθύνονται προς τα πίσω και οι άκρες τους είναι αποκλίνουσες. Συνήθως το τρίχωμά του είναι καφετί και κατά μήκος της ράχης μακραίνει και καταλήγει σε σκούρο καφέ ή μαύρο χρώμα.

Η αναπαραγωγή του ξεκινάει τον Οκτώβριο, με το θηλυκό κυοφορεί για 5-6 μήνες και γεννάει 1-2 μικρά που ζουν 12-15 χρόνια.

Τα Πτηνά του Πάρκου:

1. *falco eleonora*
2. *hieraaetus fasciatus*
3. *falco peregrinus*

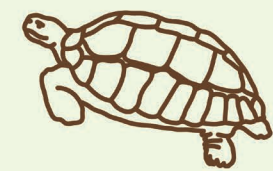
Ένα από τα κύρια είδη πτηνών της περιοχής είναι ο **Μαυροπετρίτης** (*falco eleonora*), ένα μεταναστευτικό γεράκι μεσαίου μεγέθους που τρέφεται με μεγάλα έντομα. Θεωρείται ως ένα από τα σημαντικότερα είδη γερακιού στην Ελλάδα καθώς σχεδόν το 80% του παγκόσμιου πληθυσμού του συναντάται εκεί.

Επιπλέον, ο **Σπιζαετός** (*hieraaetus fasciatus*) είναι ένας πανίσχυρος αετός μεσαίου μεγέθους. Πρόκειται για ένα από τα σπανιότερα είδη των Β. Σποράδων που θεωρείται απειλούμενο στην Ευρώπη. Τρέφεται με μεσαίου μεγέθους θηλαστικά, τρωκτικά, ερπετά, καθώς και πουλιά.

Ο **Αιγαίογλαρος** (*Iarus audouinii*) αποτελεί το μοναδικό είδος γλάρου που ζει μόνο στη Μεσόγειο. Έχει λευκό δέρμα με γκριζες φτερούγες, κοραλλί ράμφος και γκριζοπράσινα πόδια.

Τέλος, ο **Πετρίτης** (*falco peregrinus*), η **Γερακίνα** (*buteo buteo*), το **Βραχοκρύνεζο** (*falco tinnunculus*) και ο **Φιδαετός** (*circus gallicus*) αποτελούν τα απαραίτητα του Πάρκου. Ενώ, ο **Αρτέμις** (*calonectris diomedea*), ο **Μύχος** (*puffinus yelkouan*), ο **Πετρίλος** (*hydrobates pelagicus*), ο **Κορμοράνος** (*phalacrocorax carbo*), και ο **Θαλασσοκόρακας** (*phalacrocorax aristotelis*) αποτελούν τα θαλασσοπούλια των Β. Σποράδων.

Η Ερπετοπανίδα του Πάρκου:

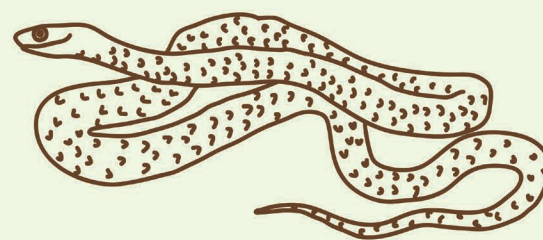
- 1. Testudo Graeca
- 2. Cyrtodactylus Kotschyi
- 3. Dolichophis Caspius

Όσον αφορά την ερπετοπανίδα στα όρια του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου και τα υπόλοιπα νησιά των Β. Σποράδων, συναντάμε τρία γενικότερα είδη, τις χερσαίες χελώνες, τις σαύρες και τα φίδια.

Πιο συγκεκριμένα, οι χελώνες που συναντώνται στο Πάρκο είναι η **Ελληνική Χελώνα** (*testudo graeca*) και η **Χρασπεδωτή** (*testudo marginata*).

Οι σαύρες που συναντώνται είναι η **Σαύρα Κυρτοδάκτυλος** (*cyrtodactylus kotschyi*), ο **Αβλέφαρος** (*ablepharus kitaibeli*), η **Τρανόσαυρα** (*lacerta trilineata*), η **Αιγαιόσαυρα** (*podarcis erhardii*) και η **Σποραδόσαυρα** (*podarcis gaigeae*) η οποία αποτελεί ενδημικό είδος.

Τέλος, τα φίδια που εμφανίζονται στην περιοχή είναι ο **Ζαμενής** (*dolichophis caspius*), ο **Λαφίτης** (*elaphe quatuorlineata*), το **Σπιτόφιδο** (*zamenis situla*) και η **Οχιά** (*vipera ammodytes*).

Η Αλιεία

Η αλιεία αποτελεί σήμερα μια από τις κύριες επαγγελματικές ασχολίες για τους κατοίκους που ζουν μόλις στην περιοχή του Θαλάσσιου Πάρκου και περίπου 70 επαγγελματίες αλιείς δραστηριοποιούνται σε αυτό.

Εξαιτίας της σημαντικότητας της περιοχής σε αλιεύματα, συχνάζουν εδώ και άλλοι ψαράδες από γειτονικές περιοχές όπως τη Σκόπελο, τη Σκιάθο, το Τρίκερι, το Βόλο, ακόμα και τη Χαλκιδική.

Η περιοχή του Θαλάσσιου Πάρκου αποτελεί ως σήμερα ένα από τα σημαντικότερα και πλουσιότερα αλιευτικά πεδία σε εθνικό επίπεδο.

Παρόλα αυτά η Αλόννησος δεν έχει αλιευτική παράδοση, τα παλιά χρόνια, οι ντόπιοι απέφευγαν να ασχοληθούν με τα επαγγέλματα της θάλασσας, καθώς φοβόντουσαν τους πειρατές που λεηλατούσαν τα πλοία, τους παράκτιους οικισμούς και αιχμαλώτιζαν τους ανθρώπους για να τους πουλήσουν στα σκλαβοπάζαρα.

Θαλάσσια Πανίδα

Το θαλάσσιο περιβάλλον της προστατευόμενης περιοχής του Θαλάσσιου Πάρκου είναι πολύ πλούσιο σε είδη θαλάσσιων θηλαστικών. Περισσότερα από 300 είδη ψαριών και θαλάσσιων θηλαστικών έχουν καταγραφεί στην περιοχή.

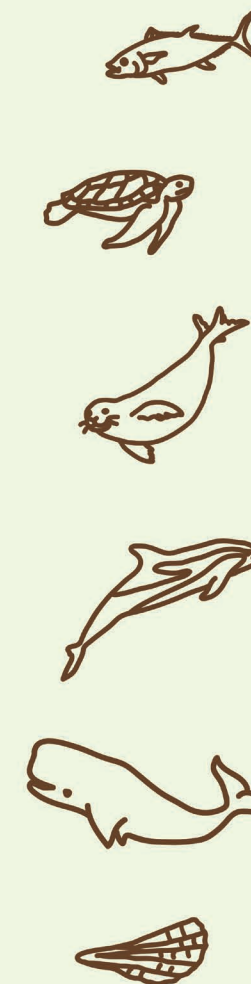
Τα Ψάρια του Πάρκου:

Ενδεικτικά αναφέρονται η **Δράκαινα** (*trachinus draco*), το **Σαλάχι** (του γένους *raja*), η **Γλώσσα** (*solea solea*), ο **Γαλέος** (*mustelus mustelus*), η **Πεσκανδρίτσα** (*lorphius piscatorius*), η **Σμέρνα** (*muraena helena*), ο **Ροφός** (*epinephelus guaza*), ο **Σπάρος** (*diplodus annularis*), το **Μελανούρι** (*oblada melanura*), το **Σκαθάρι** (*spondylisoma cantharus*), η **Γόπα** (*boops boops*), η **Σκορπίνα** (*scorpaena scorpa*), το **Χταπόδι** (*octopus vulgaris*) και πολλά άλλα.

Επίσης, στην ανοιχτή θάλασσα συναντώνται **Τόνοι** (*thunnus thynnus* & *thunnus alalunga*), **Ξιφίτες** (*xiphias gladius*) που έρχονται στην περιοχή από τον Ατλαντικό για να αναπαραχθούν, και σπανιότερα **Καρχαρίες** (*odontaspis ferox*, *carcharodon carcharias*, *lamna cornubica*).

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου θεωρείται ως μια από τις πιο πλούσιες θαλάσσιες περιοχές του Αιγαίου σε ψάρια. Στην ανοιχτή θάλασσα συναντώνται είδη όπως το **Σκομμπρί** (*scomber scombrus*), η **Σαρδέλλα** (*sardina pilchardus*), ο **Γαύρος** (*engraulis encrasicolus*), το **Μπαρμπούνι** (*mullus surmuletus*), ο **Καμπανάς** (*diplodus vulgaris*), η **Πεσκανδρίτσα** (*lorphius piscatorius*) και πολλά άλλα.

Ιδιαίτερα Είδη της Θαλάσσιας Πανίδας

Στα όρια του Πάρκου συνυπάρχουν διάφορα είδη της θαλάσσιας πανίδας τα οποία παρουσιάζουν εξαιρετικό ενδιαφέρον. Δυστυχώς, τα περισσότερα από αυτά τα είδη, παρουσιάζουν μεγάλη μείωση του πληθυσμού τους.

- 1 **Ερυθρός ή Κυανόπτερος Τόνος** (*thunnus thynnus*), γνωστός και ως «το χρυσάφι της θάλασσας»
- 2 Η προστατευόμενη **Χελώνα Caretta Caretta**, η δεύτερη μεγαλύτερη χελώνα με σκληρό κέλυφος στον κόσμο
- 3 Η **Μεσογειακή Φώκια** (*monachus monachus*) που αποτελεί το ένα από τα δύο εναπομείναντα είδη της οικογένειας των φωκιδών
- 4 Το **Ζωνοδέλφινο** (*stenella coeruleoalba*), το **Ρινοδέλφινο** (*tursiops truncatus*), το κοινό **Δελφίνι** (*delphinus delphis*)
- 5 Οι σπάνιες προστατευόμενες φάλαινες **Φυσητήρας** (*physeter macrocephalus*) και **Ζιφιός** (*ziphius cavirostris*)
- 6 Οι **Πίννες** (*pinna nobilis*) και οι **Σπόγγοι** *Chondrosia reniformis*, *Anchinoe tenacior*, *Crambe crambe* και *Verongia airophoba*.

Μεσογειακή Φώκια (*monachus monachus*)

Στην προστατευόμενη περιοχή του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου ζει και αναπαράγεται ένα από τα σημαντικότερα θαλάσσια θηλαστικά διεθνώς, η Μεσογειακή Φώκια *Monachus Monachus*.

Πρόκειται για ένα από τα τρία **εξαιρετικά απειλούμενα είδη** του γένους *Monachus* και το μεγαλύτερο είδος της οικογένειας των φωκών (*phocidae*) παγκοσμίως. Έρευνες την τοποθετούν στα δέκα πιο απειλούμενα είδη στον κόσμο, με την εξαφάνισή της να ερμηνεύεται ως ένδειξη υποβάθμισης του θαλάσσιου οικοσυστήματος.

Από το έτος 1996 συμπεριλαμβάνεται στον «**Κόκκινο Κατάλογο**» των απειλούμενων ειδών της Διεθνούς Ένωσης για την Προστασία της Φύσης (International Union for Conservation of Nature-IUCN), ενώ παράλληλα στην Ελλάδα, από το 1992, συμπεριλαμβάνεται στο «Κόκκινο Βιβλίο των Απειλούμενων Σπονδυλοζώων της Ελλάδας» της Ελληνικής Ζωολογικής Εταιρείας.

Ένα ενδιαφέρον στοιχείο για τη Μεσογειακή Φώκια, είναι η προέλευση της λατινικής ονομασίας *Monachus monachus*, που σημαίνει «**Φώκια Μοναχός**». Ο λόγος της συγκεκριμένης επιλογής ήταν διότι το σχήμα του κεφαλιού της μοιάζει σαν να φοράει σκούφο ρωμαϊκοκαθολικού καλόγερου.

Συνήθως μία Μεσογειακή φώκια φτάνει σε μήκος τα 3 μέτρα και ζυγίζει μέχρι 300 κιλά, με το σχήμα του σώματος της είναι ατρακτοειδές, ενώ τα άκρα της σε σχήμα πτερυγίων. Αντί για εξωτερικά αυτιά, έχει μικρές ακουστικές σπές και διαθέτει μακριά μουστάκια που χρησιμεύουν ως αισθητήρια όργανα. Το δέρμα της καλύπτεται από κοντό τρίχωμα σε μαύρο, σκούρο καφέ ή γκριζο χρώμα στην πλάτη και το ανοικτό γκριζο στην κοιλιά.

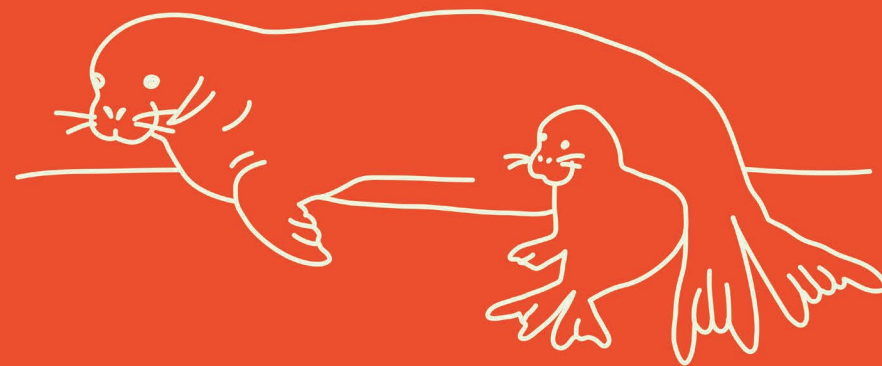
Η περίοδος κύησης μια Φώκιας διαρκεί περίπου 10 μήνες και γεννά ένα μικρό κάθε ένα με δύο χρόνια το οποίο μπορεί να ζήσει έως και 30 χρόνια στη φύση.

Τα μικρά της έχουν μήκος περίπου 1 μέτρο και ζυγίζουν γύρω στα 15-18 κιλά. Το δέρμα τους καλύπτεται από τρίχωμα χρώματος σκούρου καφέ έως μαύρου, με μια άσπρη κηλίδα στην κοιλιά, η οποία διαφοροποιείται ανάλογα το φύλο.

Στην Ελλάδα η Μεσογειακή φώκια συναντάται σε πολλές περιοχές και εκτιμάται ότι **τα 2/3 του παγκόσμιου πληθυσμού** της μεσογειακής φώκιας **φιλοξενούνται στην Ελλάδα**. Προτιμά τις απομονωμένες, βραχώδεις και δυσπρόσιτες ακτές νησιών και παράκτιων

ηπειρωτικών περιοχών και για τον λόγο αυτό εμφανίζεται πολύ συχνά στα όρια του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου.

Κατά το παρελθόν, η μεσογειακή φώκια κυνηγήθηκε για το λίπος και δέρμα της. Σήμερα αυτή θεωρείται φυσικός ανταγωνιστής των ψαράδων, καθώς συχνά προκαλεί ζημιές στα δίχτυα τους εξαιτίας της παρατηρούμενης μείωσης των ιχθυοαποθεμάτων. Αυτός είναι και ο κυριότερος λόγος θανάτωσης του είδους από τους ανθρώπους.

Πώς Μπορώ να Βοηθήσω το Πάρκο;

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην ουσιαστική βοήθεια των εθελοντών του. Τα αποτελέσματα δεν θα ήταν τα ίδια αν δεν υπήρχε η ενίσχυση των εθελοντών στο έργο του Πάρκου.

Επομένως, ο Φορέας Διαχείρισης του Πάρκου προσκαλεί άτομα ευαίσθητα για το περιβάλλον με στόχο να βοηθήσουν στο καθημερινό πρόγραμμα λειτουργίας και διαχείρισης του μοναδικής βιολογικής και πολιτιστικής αξίας οικοσυστήματος.

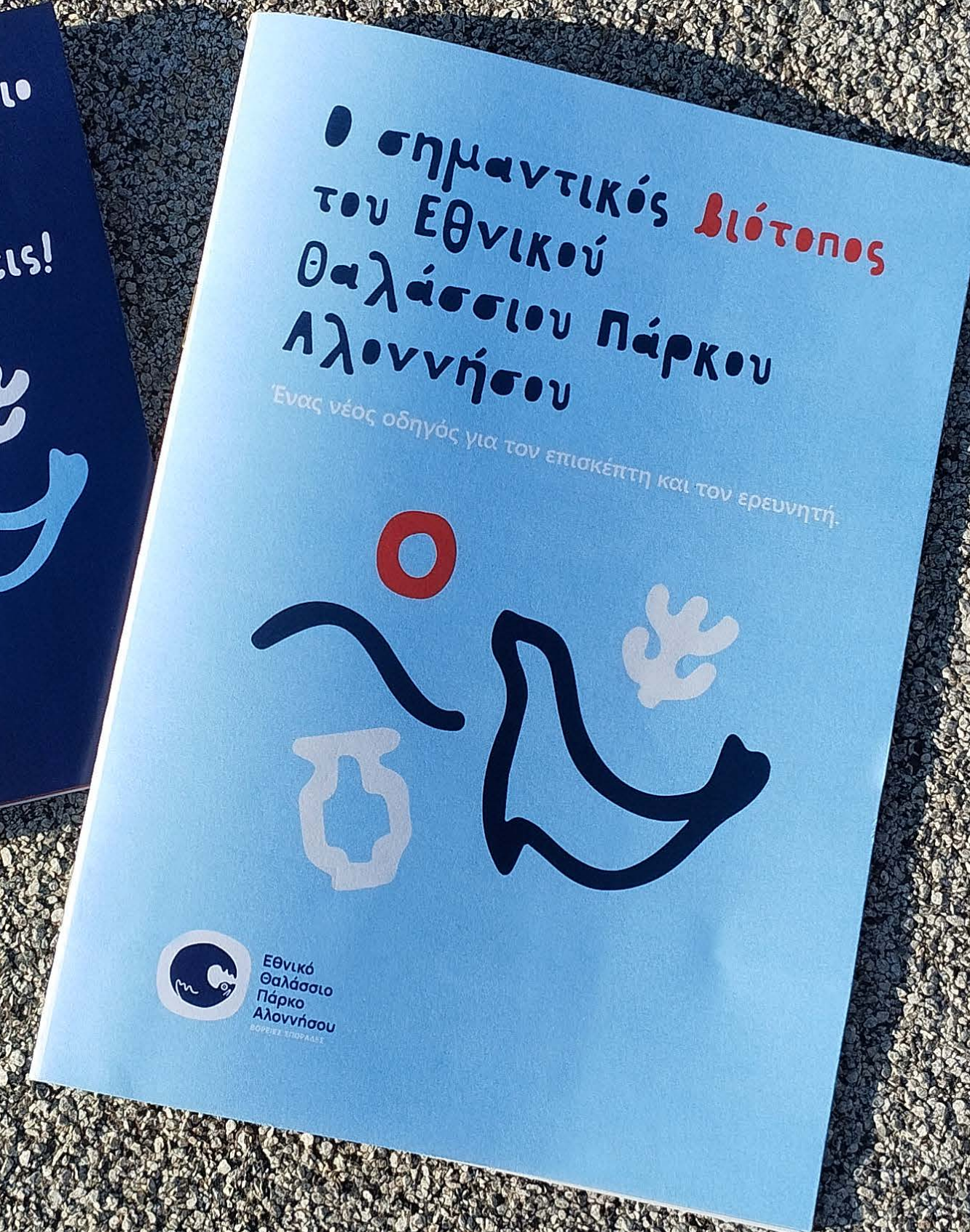
Οι τρόποι με τους οποίους μπορείτε να βοηθήσετε είναι η Εγγραφή νέου μέλους, η Ανανέωση Ετήσιας Συδρομής, η Υιοθεσία Φώκιας και φυσικά ο Εθελοντισμός σε εργασίες γραφείου ή σε δράσεις πεδίου.

Εάν έχεις ενθουσιασμό & ευαισθησίες για το περιβάλλον, άδραξε σήμερα την ευκαιρία και γίνε μέλος της ομάδας του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου!

Εάν ενδιαφέρεσαι μπορείς να μεταβείς στην ιστοσελίδα του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου, όπου αναγράφονται αναλυτικές πληροφορίες για την εθελοντική εργασία που επιθυμείς να προσφέρεις. Έπειτα να συμπλήρωσε την απαραίτητη αίτηση!

Για να μπορέσουν να συνεχιστούν οι απαραίτητες δράσεις για τη μελέτη και τη προστασία του οικοσυστήματος και της Μεσογειακής Φώκιας, χρειάζεται και τη δική σου πολύτιμη βοήθεια!

067

Σκαντζόχοιρος (*Erinaceus concolor*)

Άλλο ένα κοινό είδος θηλαστικού που συναντάται στην περιοχή είναι ο Σκαντζόχοιρος, ο οποίος αποτελεί προστατευόμενο είδος και κινδυνεύει, καθώς μεγάλος αριθμός ατόμων κάθε χρόνο, θανατώνεται.

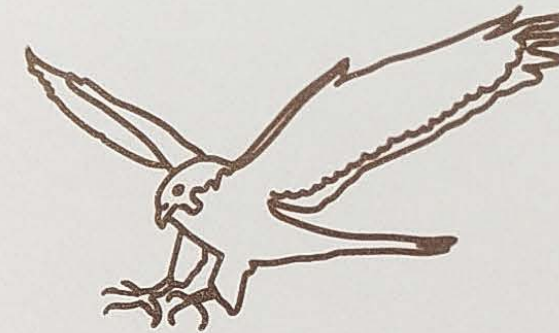
Αίγαγρος των Γιούρων (*Capra aegagrus var. dorcas*)

Στο νησί Γιούρα συναντάται ο Αίγαγρος των Γιούρων, ο οποίος μοιάζει με τον Κρητικό Αίγαγρο, όμως τα κέρατά του κατευθύνονται προς τα πίσω και οι άκρες τους είναι αποκλίνουσες. Συνήθως το τρίχωμά του είναι καφετί και κατά μήκος της ράχης μακραίνει και καταλήγει σε σκούρο καφέ ή μαύρο χρώμα.

Η αναπαραγωγή του ξεκινάει τον Οκτώβριο, με το θηλυκό κυοφορεί για 5-6 μήνες και γεννάει 1-2 μικρά που ζουν 12-15 χρόνια.

Τα Πτηνά του Πάρκου:

Ένα από τα κύρια είδη πτηνών της περιοχής είναι ο **Μαυροπετρίτης** (*Falco eleonorae*), ένα μεταναστευτικό γεράκι μεσαίου μεγέθους που τρέφεται με μεγάλα έντομα. Θεωρείται ως ένα από τα σημαντικότερα είδη γερακιού στην Ελλάδα καθώς σχεδόν το 80% του παγκόσμιου πληθυσμού του συναντάται εκεί.

Επιπλέον, ο **Σπιζαιτός** (*Hieraetus fasciatus*) είναι ένας πανίσχυρος αετός μεσαίου μεγέθους. Πρόκειται για ένα από τα σπανιότερα είδη των Β. Σποράδων που θεωρείται απειλούμενο στην Ευρώπη. Τρέφεται με μεσαίου μεγέθους θηλαστικά, τρωκτικά, ερπετά, καθώς και πουλιά.

Ο **Αιγαιόγλαρος** (*Larus audouinii*) αποτελεί το μοναδικό είδος γλάρου που ζει μόνο στη Μεσόγειο. Έχει λευκό δέρμα με γκριζες φτερούγες, κοραλλί ράμφος και γκριζοπράσινα πόδια.

Τέλος, ο **Πετρίτης** (*Falco peregrinus*), η **Γερακίνα** (*Buteo buteo*), το **Βραχοκιρκίνεζο** (*Falco tinnunculus*) και ο **Φιδαετός** (*Circus gallicus*) αποτελούν τα απαρτικά του Πάρκου. Ενώ, ο **Αρτέμης** (*Calonectris diomedea*), ο **Μύχος** (*Puffinus yelkouan*), ο **Πετρίλος** (*Hydrobates pelagicus*), ο **Κορμοράνος** (*Phalacrocorax carbo*), και ο **Θαλασσοκόρακας** (*Phalacrocorax aristotelis*) αποτελούν τα θαλασσοπούλια των Β. Σποράδων.

1. *Falco eleonorae*
2. *Hieraetus fasciatus*
3. *Falco peregrinus*

069

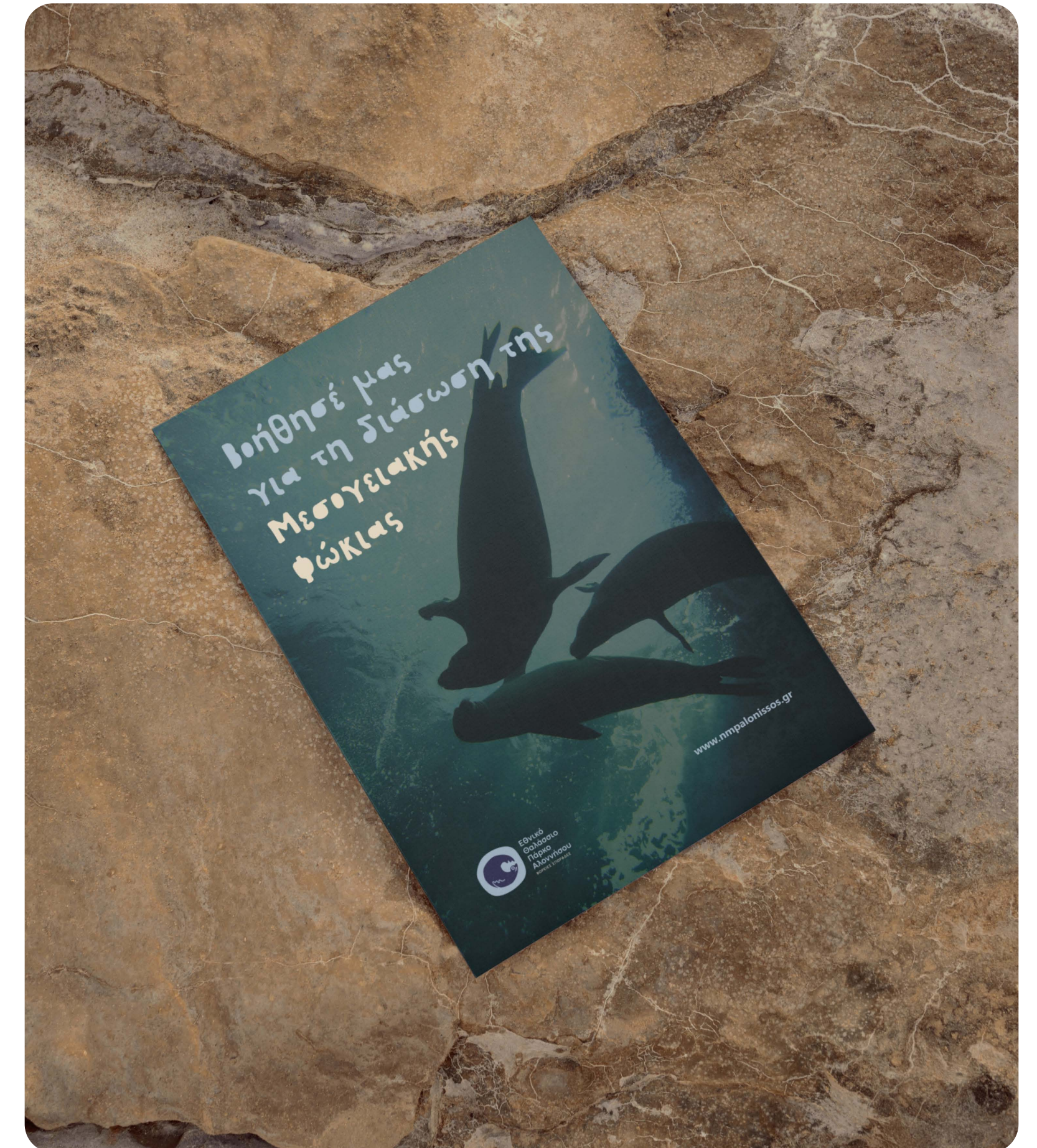
Αφίσες & Banner

Απαραίτητο στοιχείο της νέας οπτικής ταυτότητας του Πάρκου αποτελούν οι προωθητικές αφίσες και τα banner.

Μέσα από την συνομιλία με τον πρόεδρο του Φορέα Διαχείρισης του Πάρκου, δόθηκε έμφαση στην ανάγκη για προστασία και διάδοση της Μεσογειακής Φώκιας και του βιοτόπου της. Επομένως, το θέμα των συγκεκριμένων εφαρμογών αποτέλεσε ακριβώς αυτό.

Συνολικά σχεδιάστηκε μία σειρά από δύο αφίσες, ένα banner και δύο «συμπληρωματικές διακοσμητικές αφίσες». Ο σχεδιασμός ακολουθεί απλή δομή, δίνοντας χώρο στην φωτογραφία να περάσει άμεσα το μήνυμα. Στις δύο αφίσες και στο banner χρησιμοποιούνται σλόγκαν με την έντονη γραμματοσειρά PVF_Clothing, προκειμένου να τραβήξει την προσοχή των περαστικών στο δρόμο.

Τα χρώματα που χρησιμοποιούνται είναι από την βασική χρωματική παλέτα της ταυτότητας.

070

Βοήθησέ μας
για τη διάσωση της
Μεσογειακής
Φώκιας

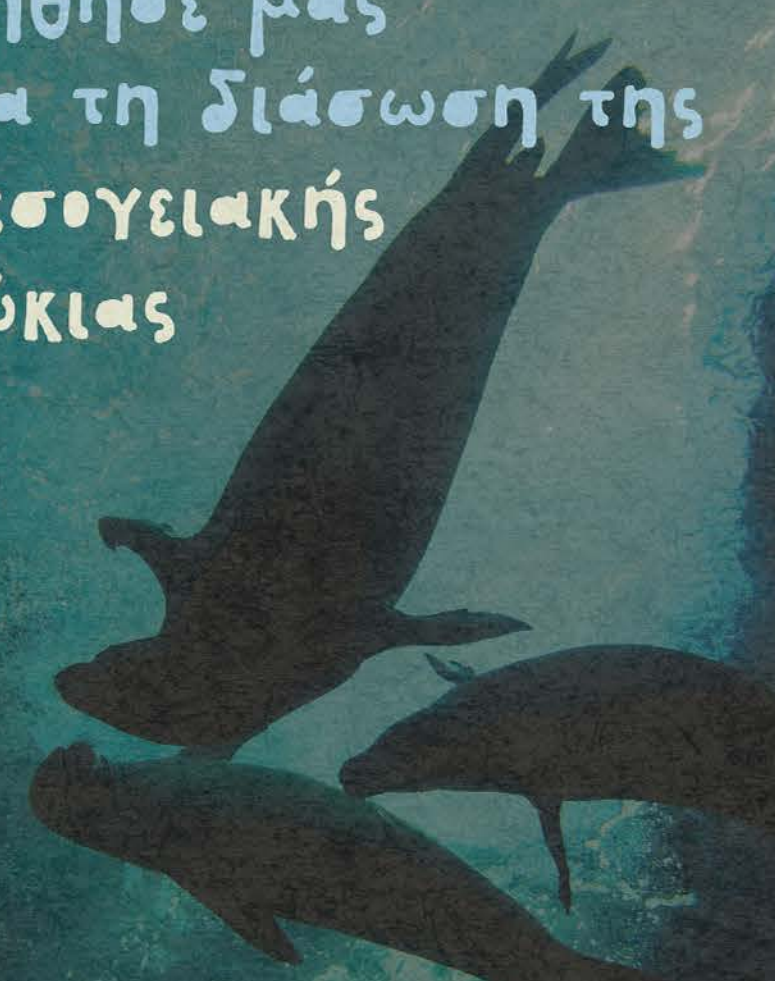

Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου

www.nmpalonissos.gr

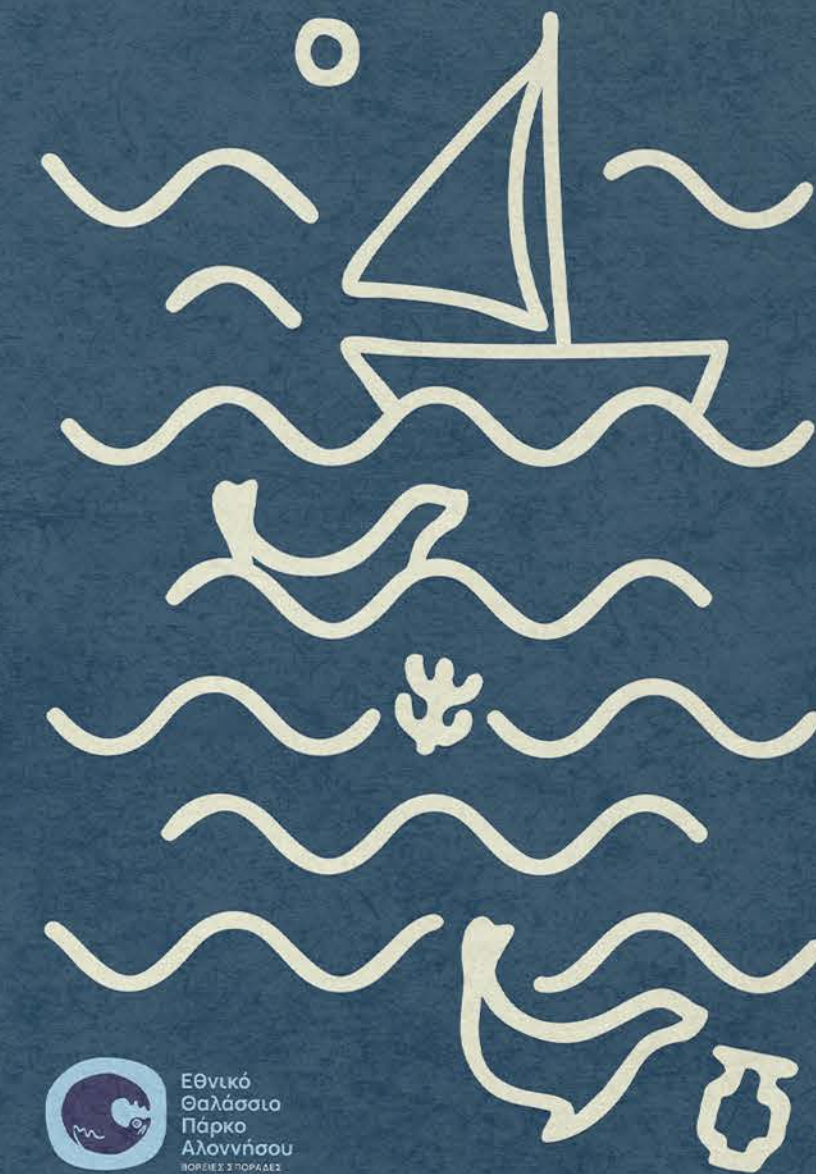

Βοήθησέ μας
για τη διάσωση της
Μεσογειακής
Φώκιας

Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου

www.nmpalonissos.gr

Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου

071

«Η Ελλάδα έχει
την πιο πλούσια φύση
σε όλο τον κόσμο».

Εθνικό
Θαλάσσιο
Πάρκο
Αλοννήσου
ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΔΕΣ

www.nmpalonissos.gr

072

Καταχώριση

Εκτός από τις υπόλοιπες προωθητικές εφαρμογές που σχεδιάστηκαν για το Πάρκο, σχεδιάστηκε επιπλέον και μία έντυπη καταχώριση με στόχο την ενημέρωση του κοινού για την Μεσογειακή Φώκια (Monachus Monachus).

Η καταχώριση επισημαίνει μερικά από τα σημαντικότερα χαρακτηριστικά της Μεσογειακής Φώκιας, τους λόγους για τους οποίους είναι σημαντική για το οικοσύστημά μας, τους λόγους για τους οποίους κινδυνεύει και τους τρόπους με τους οποίους ο αναγνώστης μπορεί να βοηθήσει στην προστασία της.

Επιπλέον, παρουσιάζεται ο χάρτης με τα σημεία στα οποία εμφανίζεται η Μεσογειακή Φώκια τα τελευταία χρόνια.

Για την καταχώριση ακολουθούνται οι αρχές και οι κανόνες της νέας οπτική ταυτότητας του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου.

Είναι ώρα να υπερασπιστούμε την Άγρια Ζωή

Βοήθησέ μας να σώσουμε την Μεσογειακή Φώκια *Monachus Monachus*

Από τι κινδυνεύει;

Η Μεσογειακή φώκια υποφέρει από την ραγδαία αύξηση του ανθρώπινου πληθυσμού και τουρισμού, που αλλοιώνουν τον βιότοπο της.

Καταδιώκεται από τους ψαράδες, λόγω της ζημιάς που μπορεί να προκαλέσει στα δίχτυα τους, αν μπλεχτεί σ' αυτά. Αρκετές φορές δεν καταφέρνει να επιβιώσει από αυτά.

Δυσκολεύεται να βρει τροφή λόγω της υπεραλίευσης και της παράνομης αλιείας.

Γιατί είναι σημαντική

Η μεσογειακή φώκια είναι το πιο σπάνιο είδος στον κόσμο συγκαταλέγεται στα σπανιότερα και πλέον απειλούμενα ζωικά είδη του πλανήτη και χαρακτηρίζεται ως «κρίσιμως κινδυνεύον με αφανισμό» από την Διεθνή Ένωση Προστασίας της Φύσης. Στην Ελλάδα ζει ο μισός περίπου πληθυσμός, γύρω στα 250-300 άτομα.

Τρέχουσα κατανομή της Μεσογειακής Φώκιας *Monachus Monachus*.

Πώς μπορώ να βοηθήσω;

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην ουσιαστική βοήθεια των εθελοντών του.

Μπορείς να βοηθήσεις με μία Εγγραφή νέου μέλους, Ανάνεωση Ετήσιας Συνδρομής, Υιοθεσία Φώκιας και φυσικά γίνοντας εθελοντής γραφείου ή σε δράσεις πεδίου.

www.nmpalonissos.gr

074

075

Εφαρμογές

Σε αυτή την ενότητα παρουσιάζονται γραφιστικές εφαρμογές με τα βασικά στοιχεία της ταυτότητας του brand σε προϊόντα για εταιρική χρήση αλλά και για προωθητικούς σκοπούς, με σκοπό την ενίσχυση της αναγνωσιμότητας του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου.

Για το Πάρκο έχει σχεδιαστεί μία γκάμα εφαρμογών, όπως ενδύματα για τον Φορέα Διαχείρισης, κάρτα μέλους και εισιτήρια για το Πάρκο, card postal, γραμματόσημα και σελιδοδείκτες. Επιπλέον, για την ενίσχυση του Πάρκου δημιουργήθηκαν προωθητικά προϊόντα, όπως μπλούζες, πάνινες τσάντες, αυτοκόλλητα και κούπες.

Κύριος άξονας αποτέλεσε η χρωματική παλέτα και τα pattern που δημιουργήθηκαν για τη ταυτότητα του Πάρκου.

Τα προϊόντα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν και σαν δώρα τόσο σε συνεργάτες όσο και σε πελάτες.

Εικόνα 14. Ενδυμασία για τον Φορέα Διαχείρισης του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου, με το ειδικό λογότυπο.

076

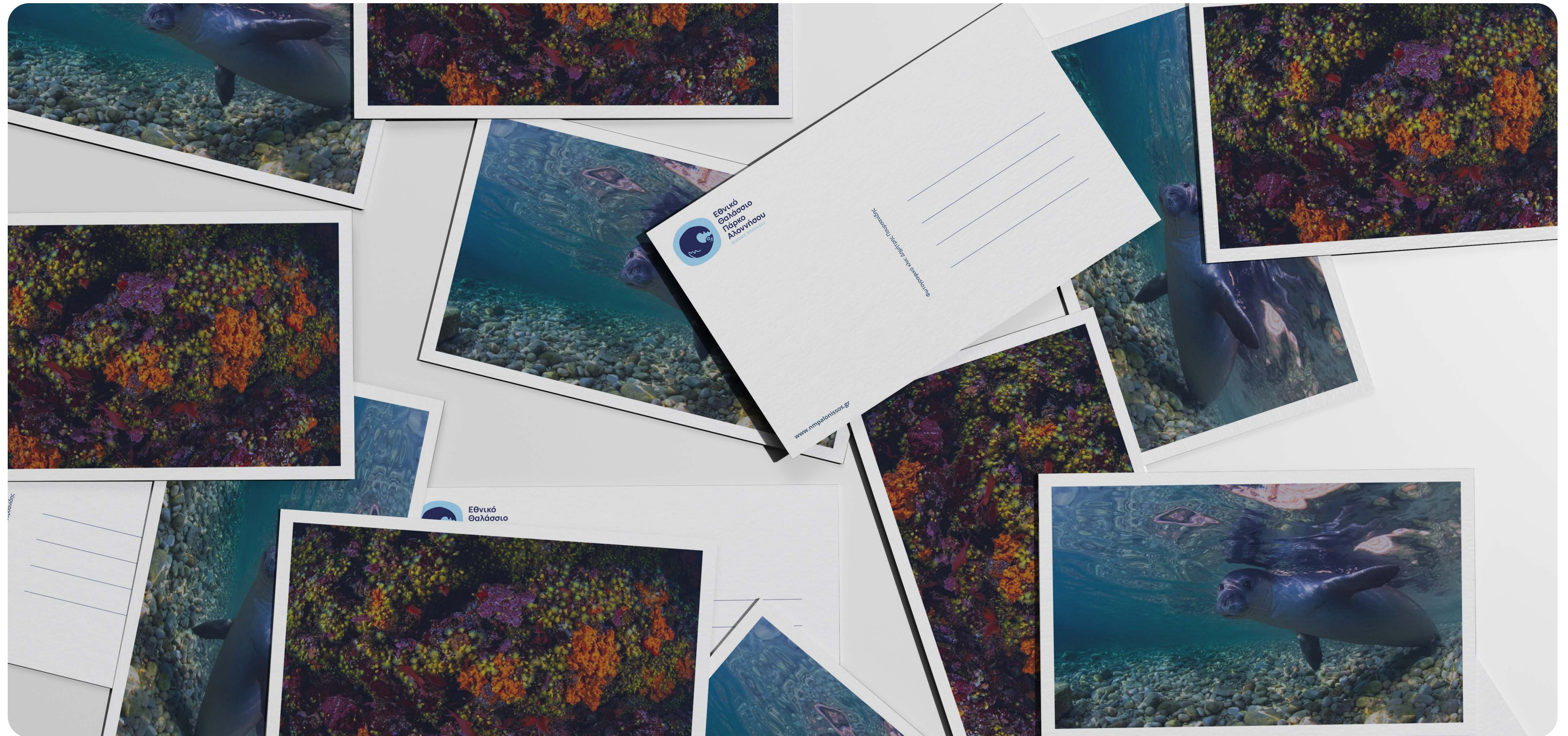

Εικόνα 15. Κάρτα για τα μέλη του Πάρκου.

Εικόνα 16. Το έντυπο εισιτήριο του Πάρκου.

077

Εικόνα 17. Postcard με φωτογραφικό υλικό.

078

Εικόνα 18. Γραμματόσειμα με την ταυτότητα του Πάρκου.

Εικόνα 19. Σελιδοδείκτες βιβλίων.

079

080

Εικόνα 20. Λεπτομέρεια του λογότυπου σε μπλούζα.

Εικόνα 21. Μπλούζες προωθητικού χαρακτήρα.

081

082

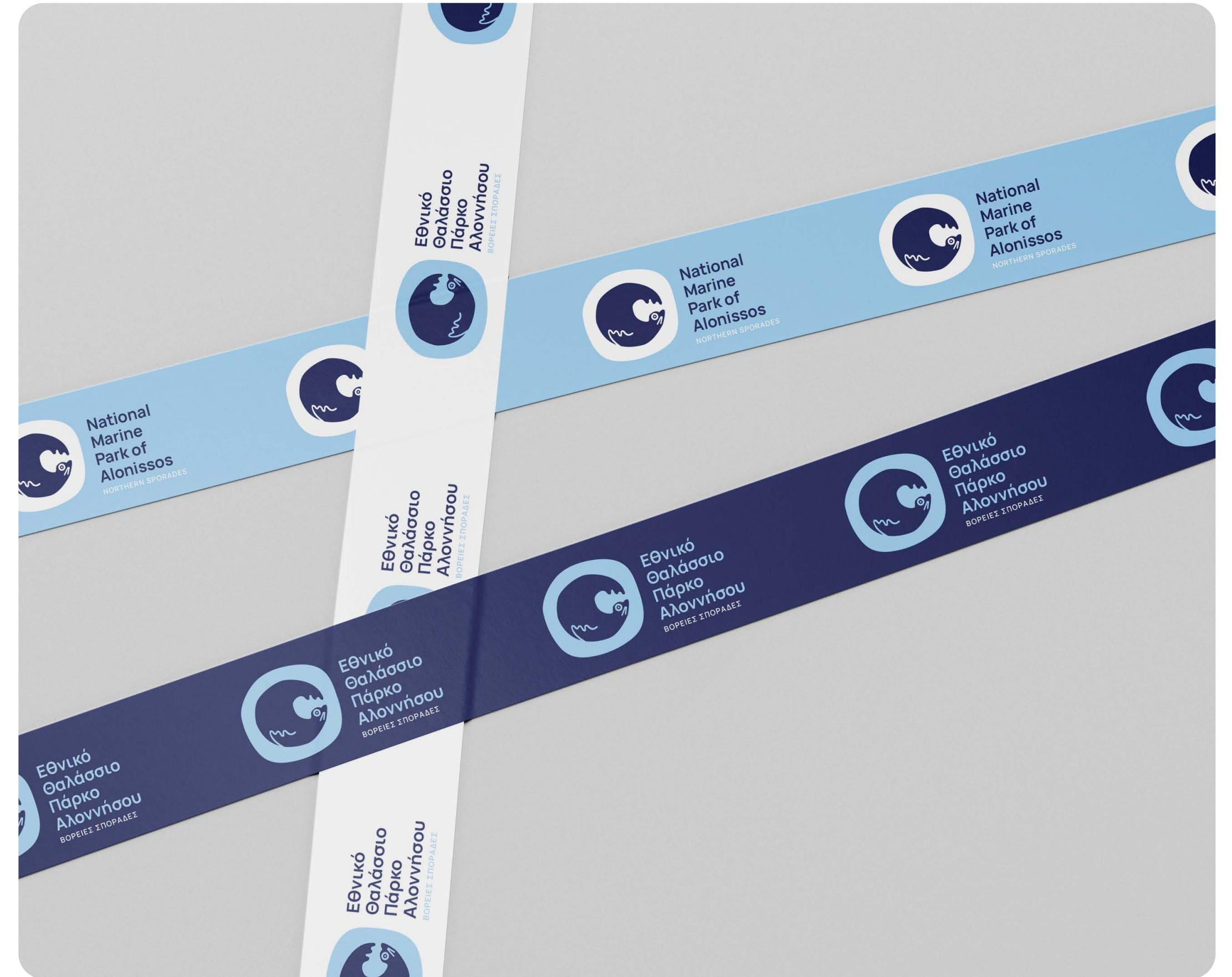

Εικόνα 22. Πάνινες προωθητικές τσάντες.

083

Εικόνα 23. Προωθητικά αυτοκόλλητα.

Εικόνα 24. Αυτοκόλλητες ταινίες.

084

Εικόνα 25. Προωθητικές κούπες.

Ιστοσελίδα

Η νέα ιστοσελίδα στοχεύει στην άμεση επικοινωνία με το κοινό, αλλά και την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της διατήρησης των φυσικών βιοτόπων και των πληθυσμών τους. Επιπλέον, ο ιστότοπος διευκολύνει την ηλεκτρονική έκδοση εισιτηρίων για τους επισκέπτες.

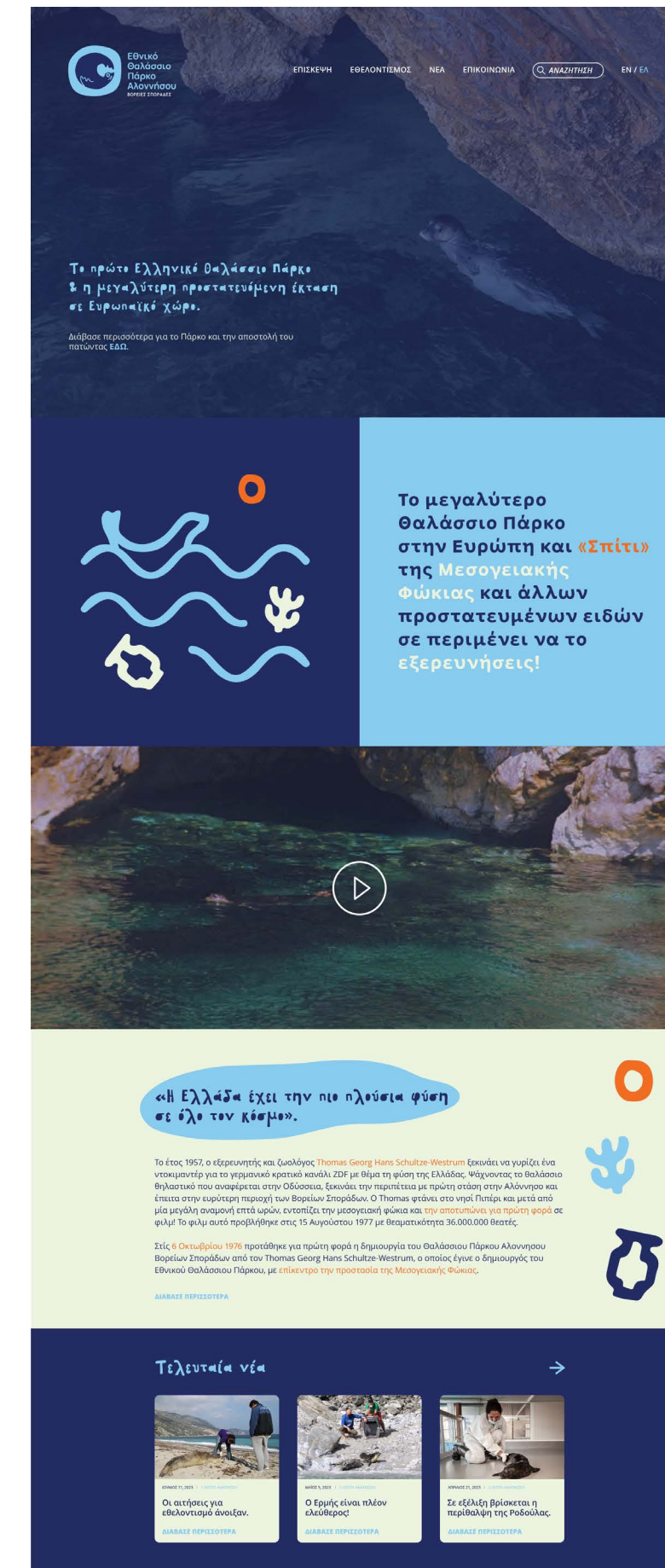
Η νέα ιστοσελίδα στοχεύει στην άμεση επικοινωνία με το κοινό, αλλά και την ευαισθητοποίηση σχετικά με τη σημασία της διατήρησης των φυσικών οικοτόπων και των πληθυσμών τους. Επιπλέον, ο ιστότοπος διευκολύνει την ηλεκτρονική έκδοση εισιτηρίων για τους επισκέπτες.

Στο πλαίσιο της πτυχιακής εργασίας σχεδιάστηκε μόνο η αρχική σελίδα (homepage) του ιστότοπου, ακολουθώντας την οπτική ταυτότητα

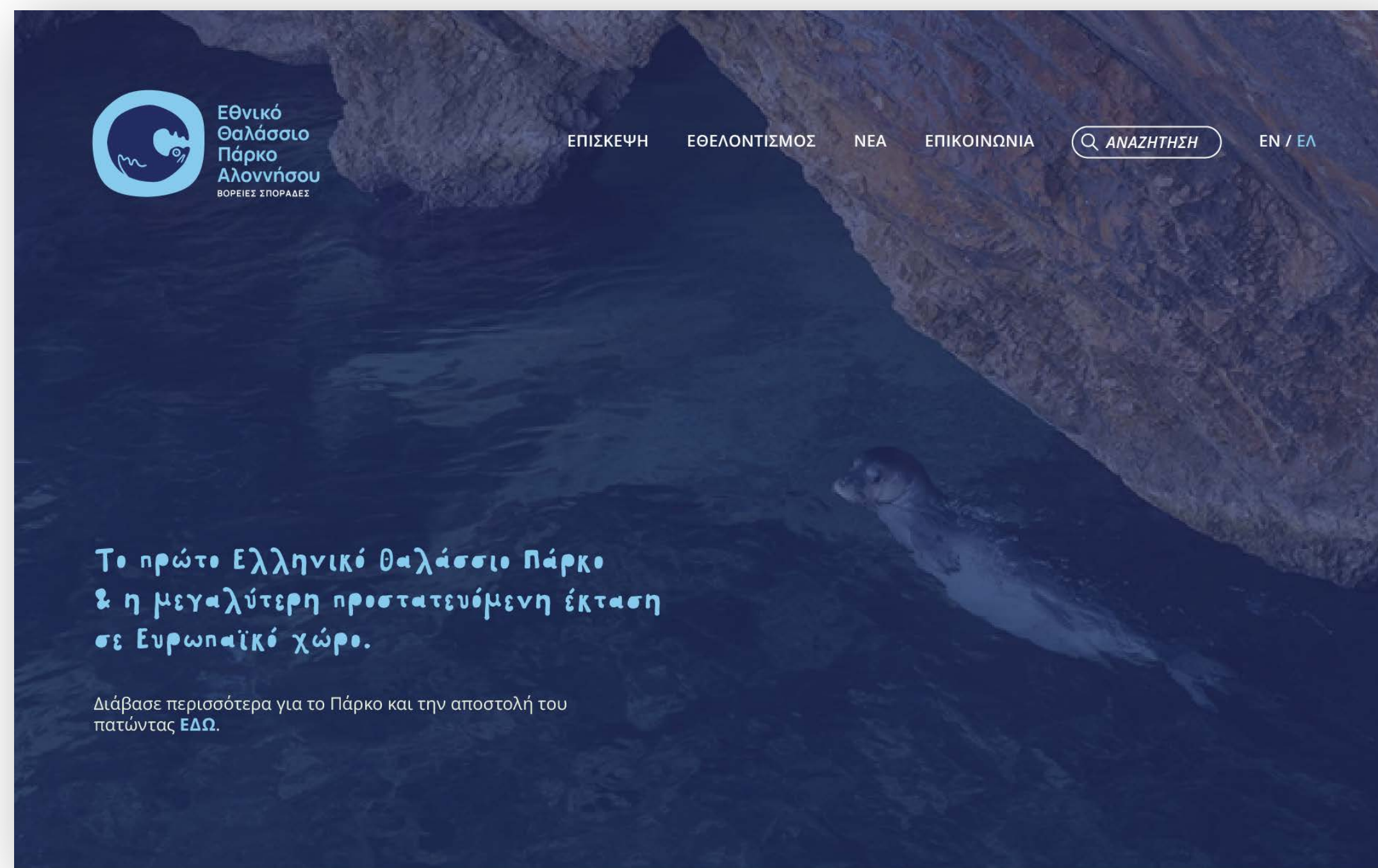
του Πάρκου, δημιουργώντας έτσι μια συνέχεια και μία αίσθηση οικειότητας με τον χρήστη.

Στο πάνω μέρος της homepage αριστερά τοποθετήθηκε το λογότυπο του Εθνικού Πάρκου, ενώ δεξιά το κεντρικό menu με τις βασικές επιλογές: Επίσκεψη, Εθελοντισμός, Νέα, Επικοινωνία, Αναζήτηση και Επιλογή Γλώσσας. Με το σύρσιμο της σελίδας, το menu εμφανίζεται μέσα σε μία μπάρα, προκειμένου να μείνει αναγνώσιμο κατά τη διάρκεια της εμπειρίας του χρήστη.

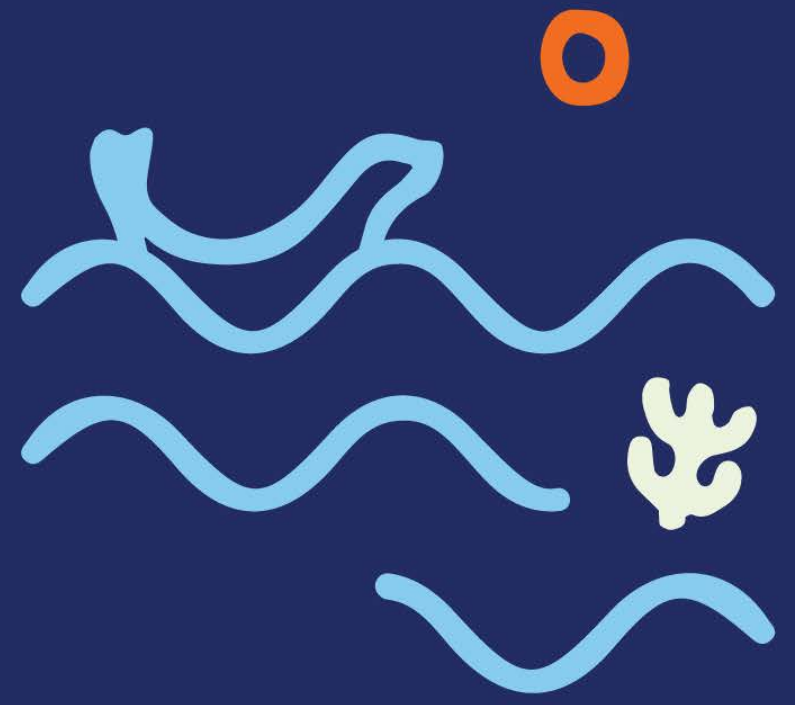
Στην συνέχεια, εμφανίζονται πληροφορίες για το Πάρκο και την ίδρυσή του, τα τελευταία νέα, συμβουλές σε περίπτωση συνάντησης με μία Μεσογειακή Φώκια, φόρμα για προσφορά εθελοντικής εργασίας, πληροφορίες επικοινωνίας και τέλος το footer με την τοποθεσία, νομικές πληροφορίες και τα social media.

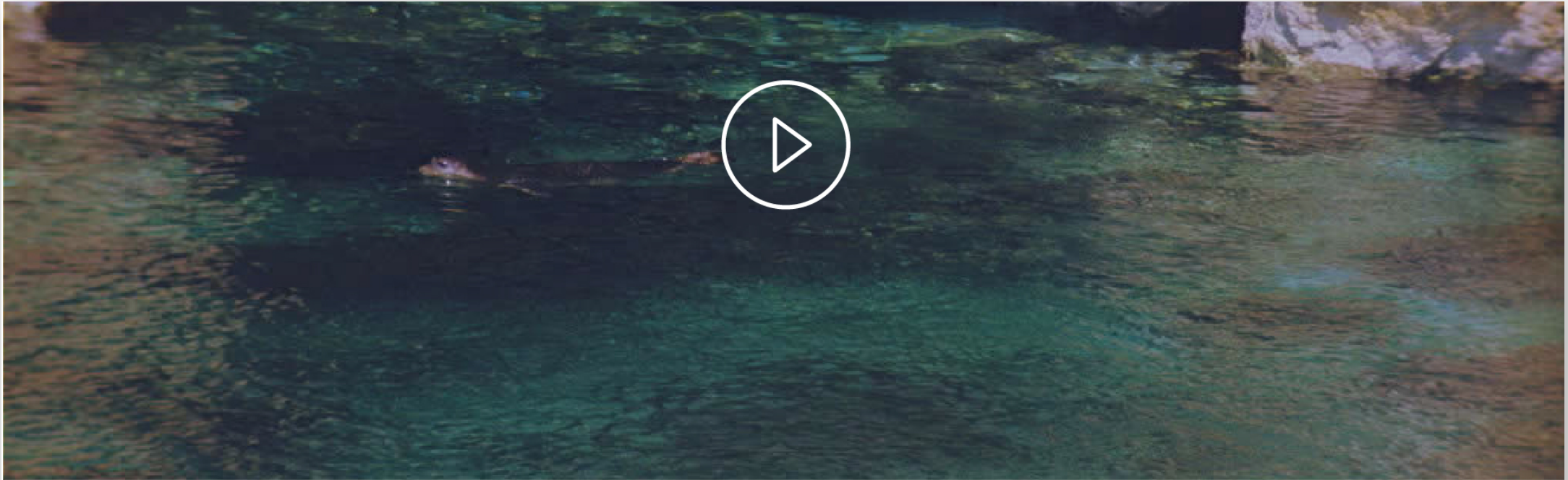
086

087

Το μεγαλύτερο
Θαλάσσιο Πάρκο
στην Ευρώπη και «Σπίτι»
της Μεσογειακής
Φώκιας και άλλων
προστατευμένων ειδών
σε περιμένει να το
εξερευνήσεις!

«Η Ελλάδα έχει την πιο πλούσια φύση
σε όλο τον κόσμο».

Το έτος 1957, ο εξερευνητής και ζωολόγος **Thomas Georg Hans Schultze-Westrum** ξεκινάει να γυρίζει ένα ντοκιμαντέρ για το γερμανικό κρατικό κανάλι ZDF με θέμα τη φύση της Ελλάδας. Ψάχνοντας το θαλάσσιο θηλαστικό που αναφέρεται στην Οδύσσεια, ξεκινάει την περιπέτεια με πρώτη στάση στην Αλόνησο και έπειτα στην ευρύτερη περιοχή των Βορείων Σποράδων. Ο Thomas φτάνει στο νησί Πιπέρι και μετά από μία μεγάλη αναμονή επτά ωρών, εντοπίζει την μεσογειακή φώκια και **την αποτυπώνει για πρώτη φορά σε φιλμ!** Το φιλμ αυτό προβλήθηκε στις 15 Αυγούστου 1977 με θεαματικότητα 36.000.000 θεατές.

Στις 6 Οκτωβρίου 1976 προτάθηκε για πρώτη φορά η δημιουργία του Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννησου Βορείων Σποράδων από τον Thomas Georg Hans Schultze-Westrum, ο οποίος έγινε ο δημιουργός του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου, με επίκεντρο την προστασία της Μεσογειακής Φώκιας.

[ΔΙΑΒΑΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ](#)

Τελευταία νέα

ΙΟΥΝΙΟΣ 11, 2023 | 3 ΛΕΠΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Οι αιτήσεις για εθελοντισμό άνοιξαν.

[ΔΙΑΒΑΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ](#)

ΜΑΪΟΣ 5, 2023 | 3 ΛΕΠΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Ο Ερμής είναι πλέον ελεύθερος!

[ΔΙΑΒΑΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ](#)

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 21, 2023 | 2 ΛΕΠΤΑ ΑΝΑΓΝΩΣΗ

Σε εξέλιξη βρίσκεται η περίθαλψη της Ροδούλας.

[ΔΙΑΒΑΣΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ](#)

Τι πρέπει να κάνω εάν συναντήσω φώκια;

- 1 Προσπάθησε να αποφύγεις τον πανικό ή αντίθετα τον ενθουσιασμό, τις απότομες κινήσεις και οπωσδήποτε την επαφή μαζί της.
- 2 Εάν βρίσκεσαι κοντά σε σπηλιά, απόφυγε να εισχωρήσεις στο εσωτερικό της και φρόντισε να αφήσεις ελεύθερη την είσοδο της. Έτσι, η φώκια δεν θα αισθάνεται παγιδευμένη.
- 3 Η φώκια, όπως κάθε άγριο ζώο χρειάζεται ηρεμία, απόσταση και σεβασμό. Επομένως, καλό θα είναι να μην προσπαθήσεις να τραβήξεις την προσοχή της με θορύβους.
- 4 Η φώκια είναι άγριο ζώο, όχι κατοικίδιο. Μην προσπαθήσεις να την τάσεις.
- 5 Προσπάθησε να απομακρύνεις τα παιδιά και τα κατοικίδια από το οπτικό πεδίο της φώκιας.

Ψάχνουμε άτομα με ευαίσθησιες για το περιβάλλον!

Το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου στηρίζεται σε μεγάλο βαθμό στην ουσιαστική βοήθεια των εθελοντών του, αφού τα αποτελέσματα δεν θα ήταν τα ίδια, αν δεν υπήρχε η **ενίσχυση των εθελοντών** στο έργο του Πάρκου.

Επομένως, για να μπορέσουν να συνεχιστούν οι απαραίτητες **δράσεις** για τη μελέτη και τη προστασία του οικοσυστήματος και της Μεσογειακής Φώκιας, χρειάζεται και **η δική σου πολύτιμη βοήθεια**. Άδραξε την ευκαιρία και συμπλήρωσε την αίτηση!

ΑΙΤΗΣΗ

Επικοινωνία

info@nmpalonissos.com
 ΕΘΝΙΚΟ ΘΑΛΑΣΣΙΟ ΠΑΡΚΟ
 ΑΛΟΝΝΗΣΟΥ - ΒΟΡΕΙΕΣ ΣΠΟΡΑΔΕΣ
 Επαρ. Οδός Πατητηρίου
 Πατητήρι 37005,
 Αλόννησος, Ελλάδα

ΥΠΟΒΟΛΗ

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ
INFO@NMPALONISSOS.COM
 (+30) 24240 66378

ΒΡΕΙΤΕ ΜΑΣ
 ΕΠΑΡ. ΟΔΟΣ ΠΑΤΗΤΗΡΙΟΥ
 ΠΑΤΗΤΗΡΙ 37005
 ΑΛΟΝΝΗΣΟΣ
 ΕΛΛΑΔΑ

ΝΟΜΙΚΑ
 ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΑΠΟΡΡΗΤΟΥ
 ΟΡΟΙ & ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ

SOCIAL MEDIA

© 2023 Nation Marine Park of Alonissos. All rights reserved.

090

091

Συμπεράσματα

Στη σύγχρονη εποχή, η διατήρηση των φυσικών περιοχών είναι αναγκαία, καθώς προστατεύοντας αυτές τις περιοχές, όχι μόνο διασφαλίζουμε την επιβίωση διαφορετικών μορφών ζωής, αλλά καταφέρνουμε να διατηρήσουμε την ισορροπία του οικοσυστήματος.

Επιπλέον, οι προστατευόμενες περιοχές λειτουργούν συχνά ως τα τελευταία καταφύγια για πολλά είδη φυτών και ζώων.

Είναι σημαντικό αυτές οι περιοχές να ακολουθούν μία καθαρή οπτική ταυτότητα, διότι ενισχύει την επικοινωνία με τους επισκέπτες, αλλά και το υπόλοιπο κοινό. Τα καθαρά και συνεπή στοιχεία βοηθούν στην αποτελεσματική μετάδοση σημαντικών πληροφοριών, όπως κανόνες πάρκου, οδηγίες ασφαλείας και οικολογική σημασία. Επιπλέον, τονίζει το αίσθημα της εμπιστοσύνη στους ενδιαφερόμενους και δείχνει τη δέσμευση της διοίκησης για διατήρηση υψηλών προτύπων, τόσο όσον αφορά τις προσπάθειες διατήρησης όσο και τις εμπειρίες των επισκεπτών.

Ο οπτικός σχεδιασμός ενός τέτοιου οργανισμού, όπως το Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου, απαιτεί την αποτύπωση της φυσικής ομορφιάς, της ιστορίας και της πολιτιστικής σημασίας του, με στόχο την αλληλεπίδραση των ανθρώπων με τη φύση και τον πολιτισμό, διατηρώντας παράλληλα τον θεσμό του Εθνικού Πάρκου για τις μελλοντικές γενιές.

Μέσα από μία μεγάλη διαδικασία που κράτησε περίπου ένα χρόνο, κατάφερα να εξερευνήσω δημιουργικές ιδέες και να επικοινωνήσω και να βελτιώσω τις ιδέες αυτές. Έτσι, οδηγήθηκα τελικά στην ανάπτυξη μίας ισχυρής και αποτελεσματικής οπτικής ταυτότητας που αντιπροσωπεύει την ταυτότητα του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Αλοννήσου, τις αξίες και τους στόχους του, ενώ παράλληλα εξυπηρετεί κάθε πιθανή μελλοντική προωθητική εφαρμογή.

Βιβλιογραφία

Έντυπα Βιβλία:

1. Σαμψών, Α. (2001). *Αρχαιολογική Έρευνα στις Βόρειες Σποράδες*. Αλόνησος: Ροδιακές Γραφικές Τέχνες.
2. Johnson, William M. (2004). *Monk Seals in Post-Classical History: The role of the Mediterranean monk seal (Monachus monachus) in European history and culture, from the fall of Rome to the 20th century*. Λέιντεν: Rijksuniversiteit Leiden.

Διπλωματικές Εργασίες:

1. Βαφίνη, Ι. (2016). *Μάρκετινγκ Τόπου: Το Νησί της Αλοννήσου*. (Πτυχιακή Εργασία). Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Βόλος.
2. Κονδύλης, Κ. (2015). *Διαχρονική Παρακολούθηση Θαλάσσιων Προστατευόμενων Περιοχών*. (Πτυχιακή Εργασία). Πανεπιστήμιο Πειραιώς, Αθήνα.

Άρθρα Ηλεκτρονικών Περιοδικών:

1. Μυλωνόπουλος, Δ., Μοίρα, Π., (2010). *Το θεσμικό πλαίσιο της διαχείρισης των προστατευόμενων περιοχών στην Ελλάδα - Η περίπτωση του Εθνικού Θαλάσσιου Πάρκου Ζακύνθου*, Ψηφιακή Νομική Βιβλιοθήκη, 46, 429. Ανακτήθηκε 25 Φεβρουαρίου 2023, από http://www.nbonline.gr/new.html?item_id=4709187
2. Jankovic, M., Jaksic Stojanovic A., Vukilić, B., Seric, N., Ibrahimi, A. (2019). *Branding of Protected Areas and National Parks: A Case Study of Montenegro*, African Journal of Hospitality Tourism and Leisure, 15, 9. Ανακτήθηκε 9 Σεπτεμβρίου 2023, από https://www.researchgate.net/publication/331904669_Branding_of_Protected_Areas_and_National_Parks_A_Case_Study_of_Montenegro

3. King, L., McCool, F., Fredman P., Halpenny, E. (2012). *Protected Area Branding Strategies to Increase Stewardship Among Park Constituencies*, Parks Journal, 13, (Vol 18.2), 10. Ανακτήθηκε 9 Σεπτεμβρίου 2023, από https://www.researchgate.net/publication/284363171_Protected_Area_branding_strategies_to_increase_stewardship_among_park_constituencies

Ηλεκτρονικές Ιστοσελίδες:

1. Αρχηγείο Λιμενικού Σώματος Ελληνικής Ακτοφυλακής. (2020, 27 Οκτωβρίου). *Προστασία Θαλάσσιου Περιβάλλοντος*. Ανακτήθηκε από <https://www.hcg.gr/el/istoria-organosi/armodiothtes/prostasia-8alassioy-periballontos/>
2. Αυτοδιοίκηση. (2015, 6 Δεκεμβρίου). *Το οικολογικό παράδειγμα της Αλοννήσου: Οι πλαστικές δεν είναι της μόδας!* Ανακτήθηκε από <https://www.aftodioikisi.gr/ota/dimoi/to-oikologiko-paradeigma-tis-alonnisou-oi-plastikes-den-einai-tis-modas/>
3. Βλάικος, Γ. (2022). *Πέθανε ο Γερμανός ζωολόγος που ζούσε στη Θάσο και «ανακάλυψε» την monachus monachus*. Ανακτήθηκε από <https://parallaximag.gr/epikairotita/pethane-germanos-zoologos-pou-zouse-sti-thaso-kai-anakalypse-tin-monachus-monachus>
4. Εθνικό Θαλάσσιο Πάρκο Αλοννήσου Βορείων Σποράδων. (2023). *Οπτικοακουστικό Υλικό*. Ανακτήθηκε από https://alonissos-park.gr/?page_id=195
5. Ερωπαικό Κοινοβούλιο (2020, 11 Αυγούστου). *Η νομοθεσία της ΕΕ για την προστασία των ζώων με απλά λόγια (βίντεο)*. Ανακτήθηκε από <https://www.europarl.europa.eu/news/el/headlines/society/20200624STO81911/i-nomothesia-tis-ee-gia-tin-prostasia-ton-zoon-me-apla-logia-vinteo>

094

6. Εφημερίδα της Κυβερνήσεως της Ελληνικής Δημοκρατίας. (2020). *Θέσπιση εισιτηρίου εισόδου επίσκεψης στην Α΄ Ζώνη του Εθνικού Θαλασσίου Πάρκου Αλοννήσου - Βορείων Σποράδων*. Ανακτήθηκε από <https://alonissos-tickets.necca.gov.gr/checkout>
7. Abdul Rafoof, K. K. (2019, 11 Μαΐου). *Protected Areas: the Past, Present, and Future of Conservation*. Ανακτήθηκε από <https://earth.org/protected-areas-the-past-present-and-future-of-conservation/>
8. Djossa, C. (2019, 9 Απριλίου). *These Are the World's First National Parks*. Ανακτήθηκε από <https://www.nationalgeographic.co.uk/2018/09/these-are-the-worlds-first-national-parks-0>
9. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. (2020). *Προστατευόμενες περιοχές στην Ελλάδα*. Ανακτήθηκε από <https://ypen.gov.gr/perivallon/viopoikilotita/prostatevomenes-perioches/>
10. Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας. *Δίκτυο NATURA 2000*. Ανακτήθηκε από <https://ypen.gov.gr/perivallon/viopoikilotita/diktyo-natura-2000/>
11. Thalassa Foundation. *Βιωσιμότητα και αειφορία*. Ανακτήθηκε από <http://www.thalassafoundation.com/el-GR/what-we-do>
12. WWF International. (2003, 29 Ιουλίου). *Protected areas: past, present, and future*. Ανακτήθηκε από <https://www.wwf.org/?8101/Protected-areas-past-present-and-future>
13. WWF Hellas. Ανακτήθηκε από <https://contentarchive.wwf.gr/>

Σας ευχαριστώ!